

بهترین عدالت یاری مظلوم است.

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله)

جرائم شناسوکار

مترجمان:

امیرحسین جلالی فراهانی

حسین قنبرنژاد

سیدمحمدحسین سرکشیکیان

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

عنوان و نام پدیدآور	: جرم‌شناسی کمی / اویراستار آلکسیس راسل پیکوئرو، دیوید ویسبرد / مترجمان امیرحسین جلالی‌فرهانی، حسین قنبرنژاد، سیدمحمدحسین سرکشیکیان؛ [به سفارش] مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی، معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات روانشناسی و هنر، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص.
شابک	: 978-600-7063-00-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: <i>Handbook of quantitative criminology, c2010.</i>
موضوع	: جرم‌شناسی -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	: آمار جرایم
شناسه افزوده	: پیکوئرو، آلکسیس راسل، ۱۹۷۰ - م، ویراستار
شناسه افزوده	: Piquero, Alexis Russell
شناسه افزوده	: ویسبرد، دیوید، ۱۹۵۴ - م، ویراستار
شناسه افزوده	: Weisburd, David
شناسه افزوده	: جلالی فرهانی، امیرحسین، ۱۳۵۸ - مترجم
شناسه افزوده	: قنبرنژاد، حسین، مترجم
شناسه افزوده	: سرکشیکیان، سیدمحمدحسین، مترجم
شناسه افزوده	: ایران. قوه قضائیه. مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی
رده بندی کنگره	: HV ۵/۶۰۲۴/۴ ج
رده بندی دیوبی	: ۳۴۶/۰۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۵۲۰۳۳

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۹.....	سخن اول
۱۵.....	پیشگفتار
۲۰	۱. درآمد

بخش ۱. الف) رویکردهای توصیفی پژوهش و سیاست گذاری:
شیوه‌های توصیفی نوآورانه برای حل ۲۴ دشواری‌های جرم و اجرای عدالت ۲۴

۲۶.....	۲. نقشه کشی جرم: چالش‌های مکانی و زمانی
۳۰	۳. پیش از تحلیل نگاه کن: تصویرنگاری داده‌ها در نظام عدالت کیفری
۴۰	۴. الگوسازی خط‌سیری گروه محور: کل نگری
۴۲.....	۵. تحلیل ترکیبی رشد کلی بر پایه پیشاپردازی و پیامدهای دگرگونی
۴۸.....	۶. الگوی رگرسیونی مکانی در جرم‌شناسی: الگوسازی فرایندهای اجتماعی در ماتریس وزنی - مکانی
۵۲	۷. روش پژوهشی ترکیبی در جرم‌شناسی: چرا هر دو راه پیموده نشود؟

بخش ۱. ب) رویکردهای توصیفی پژوهش و سیاست گذاری:
فون جدید برآورد جرم و سیاست گذاری کیفری ۵۶

۵۸.....	۸. برآورد هزینه‌های جرم
۶۰	۹. برآورد اثرهای تیماری: انطباق کمی‌سازی با پرسش گری
۶۴.....	۱۰. فراتحلیل
۶۸.....	۱۱. تحلیل شبکه اجتماعی

۱۲. ملاحظه اجتماعی نظاممند در جرم‌شناسی ۷۴	
بخش ۲. گرایش‌های جدید در ارزیابی طراحی، برآورد و کیفیت داده‌ها ۷۶	
۱۳. شناسایی و رفع خطاهای پاسخ در پیمایش‌های خوداظهاری ۷۸	
۱۴. مسائل داده‌های گمشده در پژوهش جرم‌شناسی ۸۴	
۱۵. شیوه تقویم پیشامد عمر در پژوهش جرم‌شناسی ۸۸	
۱۶. توان آماری ۹۰	
۱۷. اعتبار توصیفی ۹۲	
۱۸. خطای اندازه‌گیری در داده‌های عدالت کیفری ۹۶	
۱۹. مدل‌های آماری پیشامدهای زندگی و رفتار جنایی ۱۰۰	
بخش ۳. الف) برآورد پیامدها و خروجی‌های بزه و عدالت: سرفصل‌هایی در شیوه‌های تجربی ۱۰۲	
۲۰. درآمدی بر جرم‌شناسی تجربی ۱۰۴	
۲۱. طرح‌های بلوکی تصادفی ۱۱۰	
۲۲. اعتبار ساختی: اهمیت درک ماهیت مداخله در بررسی ۱۱۶	
۲۳. آزمایش‌های تصادفی مکانی ۱۲۰	
۲۴. بررسی‌های طولی - تجربی ۱۲۲	
۲۵. آزمون‌های چندمکانی در نظام عدالت کیفری: آزمون‌ها و مسائل آزمایش‌های میدانی ۱۲۴	
بخش ۳. ب) برآورد پیامدها و خروجی‌های جرم و عدالت: نوآوری در طراحی نیمه تجربی ۱۲۶	
۲۶. تطبیق امتیاز گرایشی در جرم‌شناسی و عدالت کیفری ۱۲۸	
۲۷. چشم‌اندازهای جدید در طراحی رگرسیون ناپیوسته ۱۳۲	

۲۸. آزمون نظریه‌های تصمیم‌گیری جنایی: برخی پرسش‌های تجربی راجع به ساریوهای فرضی ۱۳۴	
۲۹. متغیرهای ابزاری در جرم‌شناسی و عدالت کیفری ۱۳۶	
 بخش ۳. پ) برآورد پیامدها و دستاوردهای جرم و عدالت: رویکردهای غیرتجربی به تشریح جرم و دستاوردهای کیفری ..... ۱۳۸.....	
۳۰. تحلیل چندسطحی در بررسی جرم و عدالت کیفری ۱۴۰	
۳۱. الگوهای رگرسیون لجستیک برای متغیرهای خروجی دسته‌ای ۱۴۲	
۳۲. الگوهای شمارش در جرم‌شناسی ۱۴۶	
۳۳. تحلیل آماری داده‌های فضایی بزهکاری ۱۵۰	
۳۴. درآمدی بر یادگیری آماری در پرتو رگرسیون ۱۵۴	
۳۵. برآورد پیامدهای زمانی بر واحدهای یگانه و چندگانه ۱۵۶	

سخن اول

از بدو تأسیس اداره آمار و پردازش اطلاعات جرم در مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت، علاوه بر ایفای وظایف جاری، مبنی بر گردآوری آمار و اطلاعات جنایی نزد نهادهای دست‌اندرکار این حوزه - به‌ویژه مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، نیروی انتظامی، سازمان بهزیستی کل کشور، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کل کشور و سازمان پزشکی قانونی - و تجزیه و تحلیل آن‌ها برای ارائه گزارش‌های دوره‌ای و موردی و تعامل سازنده با آن‌ها، برنامه ویژه‌ای را برای رشد و بهبود دانش تخصصی آمار جنایی، در دستور کار قرارداده است.

بیشتر منابع داخلی یا حتی شاید بدون گرافه‌گویی، همه منابعی که تاکنون به‌طور مستقیم یا در پرتو سایر مباحث علوم جنایی به آمار جنایی پرداخته‌اند، در تبیین مفهوم ارقام رنگارنگ بزهکاری، بررسی نه‌چندان ژرف‌نگرانه نارسایی‌ها و دشواری‌های بهبود اعتبارپذیری و اطمینان‌پذیری آمار قضایی و پلیسی و سرانجام، در اشاره به شیوه‌های دستیابی به آمار جنایی، به اجرای پیمایش‌های گوناگون بزهکاری و بزه‌دیدگی خلاصه‌شده است. حال آنکه برگزیدن نگاه فرآگیر و کل‌نگرانه به این حوزه از یکسو و بررسی دقیق‌تر روش‌ها و شیوه‌های نوین گردآوری، پردازش و گزارش‌گیری از داده‌های جنایی از سوی دیگر، عناوین و موضوعات پژوهشی بکر را آشکار کرده که نادیده‌انگاشتن آن‌ها، رشد و پیشرفت این حوزه را با کندی رو به رو می‌کند.

نخستین گام برای ساماندهی آمار جنایی، برگزیدن یک نهاد برای مدیریت امور اجرایی و راهبری نهادهای پیرو این حوزه است. طیف گسترده و گوناگون اطلاعات و داده‌های جنایی، خود به خود بازیگران زیادی را وارد این عرصه می‌کند و چنانچه یک مربی، هدایت این گروه را به عهده نداشته باشد، نمی‌توان به پیروزی آن‌ها امید بست و مهم‌تر از همه اینکه اعتبارپذیری و اطمینان‌پذیری آمار و اطلاعات نزد هریک از آن‌ها، به‌دلیل تعارض با یکدیگر به‌طور جدی خدشه‌دار می‌شود؛ لذا نهادسازی آمار جنایی یکی از حوزه‌هایی به شمار ممکن است که در اولویت ساماندهی قرار دارد و عملاً تا هنگامی که درباره آن، گزینه قابل انتکایی به‌دست‌نیاید، نمی‌توان برای سایر امور این حوزه گام مهم و اساسی برداشت.^۱

موضوع مهم دیگر، هماهنگی رده‌ها و ردیف‌های داده‌های جنایی، از گذر هماهنگ‌سازی عناوین و موضوعات رویدادهای جنایی است. این حوزه که به‌دلیل حساسیت و اهمیت خود در نظام آمار جنایی ملی، به عنوان یک شاخه مستقل در کنار مبحث نهادسازی آمار جنایی، گفتارهای تخصصی آن دنبال می‌شود و اساساً در پی هماهنگی و یکپارچگی همه دستگاه‌های متولی این حوزه است؛ به‌گونه‌ای که بتوان آمار و اطلاعات هریک از آن‌ها را در کنار یکدیگر و با یکدیگر تجزیه و تحلیل کرد. برای مثال، در صورت وجود مبنای مشترک میان عناوین و موضوعات آماری پلیس و قوه قضائیه، می‌توان اطلاعات راجع به سرقت‌های تعزیری یا حدی را مقایسه و ارزیابی کرد. البته این سخن به معنای یکسان‌سازی عناوین و موضوعات جنایی همه دستگاه‌ها نیست، زیرا

^۱ برای دیدن رویکردهای گوناگون نظام‌های عدالت کیفری به این موضوع بنگرید: منفرد، محبوبه و دریندی فراهانی، الهام؛ راهنمای طراحی نظام آمار عدالت کیفری؛ مرکز مطالعات اجتماعی و جرم‌شناسی معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه؛ نشر میزان؛ تهران؛ چاپ اول؛ زمستان ۱۳۹۰؛ ص ۴۱ به بعد.

هریک از آن‌ها متناسب با وظایف قانونی خویش، رویدادهای جنایی را از زاویه متفاوت و متمایزی بررسی و رسیدگی می‌کنند و نمی‌توان انتظار داشت که برخلاف رویکرد، رویه و فرایند اجرایی خویش، مفاد یکسانی را روی کاغذ آورند. لیکن به عنوان یک گزینه بینابین می‌توان به مبدل‌هایی^۱ اندیشید که بدون خدشه‌دار کردن اعتبار داده‌ها، آن‌ها را با حوزه آماری دیگر سازگار و قابل درک کنند.

موضوع مهم دیگر، که به عنوان یک شاخه مستقل در دستور کار نظام آمار جنایی ملی قرار می‌گیرد، ساماندهی رویه‌ها و فرآیندهای اجرایی است؛ که شامل گردآوری و پردازش داده‌های جنایی می‌شود. چنانچه هر مرتع، شبوه یا روش متمایزی را به کار گیرد، ضمن افزایش احتمال خدشه‌پذیری اعتبار خروجی‌های آماری، دشواری دوچندانی را در مرحلهٔ یکپارچه‌سازی شان رقم می‌زند. حال آنکه اگر این سطح از هماهنگی از مبداء فراهم آید، اداره امور بسیار آسان‌تر و سریع‌تر خواهد شد. لذا همان‌طور که دیده می‌شود، یکی از سرفصل‌های در اولویت این حوزه، شناسایی فناوری‌های کاربردی هماهنگ برای گردآوری و پردازش داده‌های جنایی نزد مراجع گوناگون، به‌ویژه در بستر فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی است.

در کنار این سه رکن اصلی که در صورت تحقق آن‌ها می‌توان انتظار داشت «اطلس جنایی ایران» فراهم شود، در گونه‌شناسی و گستره‌شناسی داده‌های جنایی نیز، بازنگری بنیادینی صورت گرفته است. با عنایت به شرح وظایف این معاونت، قاعده‌تاً تأمین داده‌های مورد نیاز آن در دستور کار قرار می‌گیرد که به دلیل تمرکز یافتن نظام ملی مدیریت راهبردی پیشگیری از وقوع جرم در این مجموعه، ضروری است داده‌های علت‌شناسانه جنایی (جرائم‌شناسانه) و همچنین داده‌های بازخورده‌ی تدبیر پیشگیرانه، گردآوری و پردازش شوند.

---

^۱. Trnsformers

همان‌طور که دیده می‌شود، این داده‌ها شامل تدبیر پیشگیرانه نمی‌شود و برای آن‌ها باید بر پایه رویکردها و الگوهای پیشگیرانه که متولیان این حوزه اتخاذ کرده‌اند، رده‌ها و ردیف‌های داده‌ای مطلوب را تعریف کرد. هم‌اکنون معاونت به سه اداره پیشگیری‌های امنیتی و انتظامی، پیشگیری‌های فرهنگی و اجتماعی و پیشگیری‌های حقوقی و قضایی تقسیم شده و پاسخ‌گویی به نیازهای اطلاعاتی هریک از اداره‌ها، نیازمند شناسایی تدبیرها و زمینه‌های کاری آن‌هاست. برای مثال، در اداره پیشگیری‌های فرهنگی و اجتماعی، کدام تدبیرها در دستور کار قرار گرفته و خواهد گرفت تا بر پایه آن‌ها، داده‌ای مورد نیاز آن، گردآوری و پردازش شود.

همه این موضوعات به روشنی نشان می‌دهد که داشتن رویکرد یکپارچه و فراگیر به این حوزه، به شکل دانش‌مدارانه و روش‌شناسانه از مبانی پیروزی در این راه به شمار می‌آید تا پایه‌های این حوزه حساس و حیاتی برای نظام سیاست جنایی ملی را، استوارتر از همیشه بنا کند. ترجمه چکیده گفتارها و مقاله‌های این اثر ارزشمند نیز در همین راستا ارزیابی می‌شود. جرم‌شناسی کمی به‌طور تخصصی و اختصاصی، کارکرد داده‌های گوناگون جنایی را در تحلیل جنبه‌های مختلف پدیده‌های جنایی، تحلیل و بررسی می‌کند و هم‌اینک در کشورهای پیشرو در عرصه آمار جنایی پیشینه قابل اعتنایی دارد؛ لیکن هنوز در ادبیات جرم‌شناسی ایران شناخته شده نیست و معرفی آن به جامعه دانشگاهی‌پژوهشی کشور، می‌تواند دستاوردهای بسیار سودمندی داشته باشد.

با توجه به تازگی و بی‌پیشینه بودن مباحث این کتاب، چه در حوزه جرم‌شناسی و چه آماری، ممکن است برخی عبارات آن همچنان ناماؤنس یا مبهم به‌نظر آید و اتفاقاً ترجمه، چاپ و انتشار زودهنگام چکیده گفتارها، پیش از ورود به محتوای هریک از آن‌ها، فراخواندن پژوهشگران علاقه‌مند به این حوزه،

جهت همراهی در این راه است و معاونت آمادگی خود را برای دریافت دیدگاه‌های کارشناسانه و پژوهشی خوانندگان گرامی اعلام می‌دارد.^۱

و من اللہ التوفیق

اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و نو دویک خورشیدی

---

^۱. Edare.amar@gmail.com

پیشگفتار

جرائم‌شناسی کمی^۱، نسبت به زمانی که من برای نخستین بار، حدود ۴۰ سال پیش با جرم‌شناسی کیفی^۲ آشنا شدم و در کمیته اجرای قانون و عدالت ریاست جمهوری^۳ وظیفه مدیریت یک تیم اجرایی را در حوزه دانش و فناوری بر عهده گرفتم، به طور حتم راه درازی را طی کرده‌ام. در آن هنگام، جرم‌شناسی رشته بسیار محدودی بود و تا حدی به گزارش‌های یکپارچه جرایم^۴ بستگی داشت که اداره آگاهی فدرال (اف.بی.آی) در سال ۱۹۲۹ آغاز کرد و بر پایه گزارش‌های بزه‌دیدگی به پلیس و دستگیری‌های پلیسی، می‌کوشید تا نرخ جرم را محاسبه کند. الگوی مرسوم تحلیل، همبستگی دو متغیر^۵ ساده بود. ماروین ولفگانگ و همکارانش، با ردیابی داده‌های طولی^۶ راجع به دستگیری‌ها در فیلadelفیا، پیشرفت مهمی را رقم زدند؛ نوآوری‌ای که بسیار ستایش شد. با این حال، دامنه این کار، بسیار کوچک بود. به یاد دارم به هنگام حضورم در نخستین انجمن جرم‌شناسی امریکا^۷ در حدود سال ۱۹۶۸، در یک اتاق انتظار

^۱. Quantitative Criminology

^۲. Qualitative Criminology

^۳. Presidents Commission on Law Enforcement and Administration of Justice

^۴. Uniform Crime Reports (UCR)

^۵. Bivariate Correlation

^۶. Longitudinal Data

^۷. American Society of Criminology

در نیویورک‌سیتی، حدود ۲۵ تا ۳۰ تن حضور داشتند که بیشتر آن‌ها جامعه‌شناس بودند و شماری حقوقدان نیز در میان آن‌ها به‌چشم می‌خورد. هم‌اکنون، این انجمان با بیش از ۳هزار عضو که بیشتر آن‌ها جرم‌شناسی خوانده‌اند، هویت مشخص خود را آشکار ساخته است. با این حال، این انجمان با مشارکت متخصصان رشته‌های آمار، اقتصاد و جمعیت‌شناسی^۱ و حتی با همکاری برخی مهندسان، تکمیل و تقویت شده است.

این اثر، سند ارزشمندی برای اثبات رشد این حوزه به‌شمار می‌آید. پیرو متل «اگر نمی‌توانی آن را بسنجدی، نمی‌توانی درکش کنی»^۲،^۳ ما نسبت به سامانه «گزارش‌های یکپارچه جرم» که با طیف گسترده‌ای از رویکردهای جدید سنجش بزه‌دیدگی و بزهکاری جایگزین شد، ناخرسندی زودرسی را دیدیم. در اینجا شمار زیادی پژوهش‌های خوداظهاری^۴ طولی وجود داشت که اطلاعات راجع به بزهکاری و بزهکاران و ویژگی‌هایشان را به‌منظور تکمیل اطلاعات محدودی که پیش‌تر تنها به‌دبیال دستگیری‌ها در دسترس بودند، ارائه می‌کردند. پیمایش بزه‌دیدگی ملی،^۵ در سال ۱۹۷۳ به پیشنهاد کمیته مذکور برگزار شد تا برآورده از «رقم سیاه بزهکاری»^۶ را که به پلیس گزارش نمی‌شد، ارائه دهد. این نوآوری‌ها به ناچار با نوآوری‌های تحلیلی دیگری ترکیب شدند که کیفیت داده‌هایشان را بهبود می‌داد. برخی داده‌ها به ناچار از دست می‌رفتند و پرکردن این شکاف‌ها لازم بود تا شیوه‌های اسنادی پایه‌ریزی شود. مشکل شیوه خوداظهاری، محدودیت افراد در یادآوری رویدادها بود و تقویم عمر^۷ راهی بود برای حل این مشکل و آسان‌سازی در یادآوری رخدادهای گذشته.

^۱. Demographers

^۲. If You Cant Measure, You Cant Understand It

^۳. Self-report Study

^۴. The National Crime Victimization Survey (NCVS)

^۵. Dark Figure of Crime

^۶. Life Calendars

کمی پس از گری بیکر، اقتصاددانان در راه بزهکاری نقش آفرین شدند و این دیدگاه را بنیان نهادند که «تلاضعای»^۱ ارتکاب بزهکاری با افزایش کیفر یا «هزینه»^۲ آن کاهش خواهد یافت. بیکر یک الگوی نخستین از بازدارندگی^۳ پیشنهاد داد و پیروانش یک رگرسیون چندمتغیری^۴ را به عنوان ابزار استاندارد جرم‌شناسی ارائه کردند. آن شیوه، راه را به سوی متغیرهایی مانند مدل‌های لجستیک یا احتمالی^۵ برای تحلیل تجربه‌های طبیعی گشود. در زمانی که طراحی تصادفی^۶ امکان‌پذیر نبود و نمره‌های تمایل^۷ برای انطباق بهتر با گروه تیمار و کنترل به کار گرفته‌می‌شد، آن شیوه نیز الگوهای سری زمانی^۸ و سلسله مراتبی^۹ را در جرم‌شناسی به همراه آورد.

آزمایش‌های تجربی) این تجربه‌ها، نخست در سطح محدودی در جرم‌شناسی به کار گرفته شد، اما آن‌ها بسیار به گونه‌هایی از درمان‌های روان‌شناختی که آزمون‌پذیر بود، محدود می‌شد. با تمایز تصادفی میان گروه‌های درمانی و کنترل بزهکاران، ما تا حد زیادی بر پایه نوآوری لارنس شرمان، که رهبری پژوهش پلیس پیشگیری شهر کانزاس را به عهده داشت، طیف قابل توجهی از تجربه‌های اجتماعی را دیده‌ایم که ابزارهای گوناگونی از عناصر اجرایی نظام عدالت کیفری را می‌آزمایند و شامل پلیس یا دادگاه‌ها و همچنین مراکز بازپروری^{۱۰} می‌شوند. در اینجا باید شیوه‌های جدیدی پایه‌ریزی شوند تا

^۱. Demand

^۲. Price

^۳. Deterrence

^۴. Multivariate Regression

^۵. Logistic or Prohibit Models

^۶. Randomized Design

^۷. Propensity Scores

^۸. Time Series Model

^۹. Hierarchical Models

^{۱۰}. Corrections

اعتبار آن آزمایش‌ها را بالا ببرند و دشواری گنجانیدن یک دارونما^۱ به یک تجربه اجتماعی جبران شود.

از هنگامی که محدودیت‌ها به حدی رسید که امکان اصلاح تجربی نظام عدالت کیفری فراهم شد، طیف گسترده‌ای از رویکردهای الگوساز پایه‌ریزی شدند. این رویکردها شامل الگوهای شبیه‌سازی برای تحلیل سیر حرکت بزهکاران در این نظام، الگوهای تبهکاران حرفه‌ای^۲ و پویایی‌شان از آغاز تا پایان [فرایند جنایی] می‌شود. دانیل ناگین، الگوهای خط‌سیری^۳ را بیان نهاد که ابزارهای مهمی برای تلفیق پویایی‌های صدها خط سیر طولی فردی با شماری از روندهای متمایز – که می‌توانستند ویژگی‌های اساسی پدیده طولی را به دست آورند – به شمارمی‌آمدند. الگوهای دیگر، شامل الگوهای مکانی^۴ پراکندگی رفتار مجرمانه در یک اجتماع یا بین اجتماع‌ها، الگوهای شبکه‌ای^۵ که رابطه میان گروه‌های بزهکاران را توضیح می‌دهد و بسیاری از موارد دیگر می‌شود.

این‌ها تنها نمونه‌هایی از نوآوری‌های تحلیلی بسیاری هستند که الکس پیکوئر و دیوید ویسبورد به شکل ستایش‌آمیزی در این مجموعه گردآورده‌اند. این مجموعه، امکان دنبال کردن روش مناسب و نوآورانه را برای گردآوری داده‌های جدید با تحلیل مجموعه خاصی از داده‌ها – به منظور مطالعه طیف گسترده‌ای از رویکردهایی که تاکنون به کاررفته‌اند – امکان‌پذیر می‌سازد و امیدوارانه بر پایه آن‌ها، شیوه‌های جدیدی را ترسیم می‌کند که بخش دیگری را به ویرایش آینده این کتاب خواهند افزود.

آفرد بلو مشتین

دانشکده هنوز، دانشگاه کارنگی ملون

- ^۱. Placebo
- ^۲. Criminal Careers
- ^۳. Trajectory Models
- ^۴. Spatial Models
- ^۵. Network Models

۱. درآمد

شیوه‌های کمّی، در پژوهش‌های دانش اجتماعی (به‌طور کلی) و در جرم‌شناسی/عدالت کیفری (به‌طور ویژه)، یک گرانیگاه به‌شمار می‌آیند. از هنگام پیدایش این گرایش، پژوهشگران شیوه‌های کمّی گوناگونی را برای شرح خاستگاه‌ها، الگوها و پاسخ‌ها به بزه و بزه‌کاری برگزیده‌اند و این مسیر پژوهشی، اطلاعات توصیفی مهمی را پدید آورده که مبنای بسیاری از نظریه‌ها و سیاست‌گذاری‌های عمومی [در حوزه‌های] جرم‌شناسی/عدالت کیفری را شکل داده است. در ربع قرن گذشته، پیدایش و گسترش رایانه‌ها و برنامه‌های کاربردی پیشرفته، به رشد ابزارهای روش‌شناسی و آماری منجر شده که برای تبیین بسیاری از موضوعات پژوهشی جرم‌شناسی/عدالت کیفری به کاررفته‌اند. کوتاه سخن آن‌که، هم‌اکنون حوزه جرم‌شناسی کمّی به‌طور منظم، شگردهای کمّی^۱ با هر میزان پیچیدگی را به کار می‌گیرد و نه تنها به پیشرفت‌های رخداده در ساختارهای داده‌های طولی، تجربی و چندسطحی می‌پردازد، بلکه ملاحظه‌های روش‌شناختی یا ارزشیابی ماهوی موردنظر جامعه جرم‌شناسی/عدالت کیفری را نیز بررسی می‌کند.

متأسفانه، بسیاری از شیوه‌های کمّی به کاررفته در جرم‌شناسی/عدالت کیفری، [تنها] در مقاله‌ها و بخش‌هایی از کتاب‌ها پدیدار شده‌اند، به‌گونه‌ای که تاکنون یک کتاب راهنمای مرجع وجود ندارد که در یک مجموعه، موارد

---

^۱. Quantitative Techniques

بسیاری از شیوه‌های کمی کنونی مهم به کاررفته در جرم‌شناسی/عدالت کیفری را گردآورده باشد؛ بهویژه آن‌هایی که برای بررسی پرسش‌های جرم‌شناسانه دشوار پایه‌ریزی شده‌اند، پرسش‌هایی که پیشتر با به کارگیری روش‌شناسی‌های محدود و یا نامناسب به کاررفته برای گونه‌های ویژه‌ای از ساختارهای داده‌ای، ارزیابی شده‌اند.

به این ترتیب، ما برای تدوین بخش‌هایی درباره بسیاری از شکردهای روش‌شناسی و آماری مهم به کاررفته از سوی جرم‌شناسان برای پژوهش در حوزهٔ بزه و نظام عدالت کیفری، سراغ پژوهشگران پیشرو در عرصهٔ جرم‌شناسی کمی رفته‌یم. در نتیجه، کتاب کار جرم‌شناسی کمی، به گونه‌ای طراحی شده تا مجموعهٔ معتبری از موضوعات روش‌شناسی و آماری در حوزهٔ جرم‌شناسی و عدالت کیفری بهشمار آید.

همانند کتاب‌های راهنمای تهیه شده برای گرایش‌های دیگر (اقتصاد، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی)، این کتاب به گونه‌ای طراحی شده تا یک مرجع برای شیوه‌های جدید و پیشرفته در جرم‌شناسی/عدالت کیفری بهشمار آید و با ارائه مثال‌ها و نمودارهای معتبر، نگاهی کلی نسبت به موضوعات ایجاد کند. این کتاب که از سوی پژوهشگران پیشرو در عرصهٔ جرم‌شناسی/عدالت کیفری نگاشته شده، شامل ۳۵ بخش، راجع به سرفصل‌های حوزه‌های زیر می‌شود که گواهی بر رشد گردآوری داده‌ها و پژوهش‌های تجربی بهشمار می‌آیند:

۱. شیوه‌های توصیفی نوآورانه برای پاسخ به دشواری‌های رویارویی با جرم و اجرای عدالت؛

۲. شکردهای برآورد جدید سیاست‌گذاری راجع به جرم و عدالت؛

۳. رویکردهای جدید در طراحی ارزیابی، سنجش و کیفیت داده‌ها؛

گفتارهایی در شیوه‌های تجربی؛

۴. نوآوری در طراحی نیمه‌تجربی؛

۵. رویکردهای غیرتجربی در توضیح دستاوردهای جرم و عدالت.
اگرچه شیوه‌ها و شگردهای روش‌شناسی و کمی بسیار دیگری در پژوهش‌های جرم‌شناسی/عدالت کیفری وجود دارد - که گنجانیدن همه آن‌ها در یک کتاب بسیار دشوار خواهد بود - هدف کتاب جرم‌شناسی کمی این است که به خوانندگان منبع سودمندی از روش‌شناسی‌های پژوهشی فراگیر و معاصر به کاررفته در جرم‌شناسی/عدالت کیفری را ارائه کند.

ما مفتخر به همکاری با افراد گرانقدرتی هستیم که خارج از برنامه شلوغ خود، وقت به این کار اختصاص داده و کار خود را با دقت انجام داده‌اند تا راههایی را بیابند که متن برای خوانندگان همه‌سطح قابل فهم شود، بهویژه آن‌هایی که به‌دلیل یادگیری موضوعات مبنایی راجع به شیوه‌های روش‌شناسی و کمی کلیدی‌اند. در همین راستا، ما از نگارندگان خواستیم تا حد امکان از شکل نگارش مشابهی پیروی کنند تا گویا بوده و به خوانندگان در هر سطحی از تجربه کمک کند. ما امیدواریم خوانندگان به همان میزان که ما آموخته‌ایم، درباره این شیوه‌ها و موضوعات بیاموزند.

بخش ۱. الف)

رویکردهای توصیفی پژوهش و سیاست‌گذاری:
شیوه‌های توصیفی نوآورانه برای حل
دشواری‌های جرم و اجرای عدالت

۲. نقشه‌کشی جرم: چالش‌های مکانی و زمانی

فرصت‌های جرم،^۱ به صورت یکپارچه^۲ و یا تصادفی، در مکان و زمان به وجود نمی‌آیند. درنتیجه، تهیه‌کنندگان نقشه جرم می‌توانند این الگوهای مکانی را کشف کنند و برای ایجاد درک مناسب‌تر نسبت به نقش جغرافیا و فرصت و نیز دستیابی به راه حل‌های پیشگیری عملی که به مکان‌های خاصی اختصاص دارند، بکوشند. دگرگونی نقشه‌کشی جرم،^۳ حاکی از ایجاد عرصه‌ای جدید در جرم‌شناسی مکانی^۴ و اهمیت‌بخشی دوباره به مکان، به عنوان یکی از مبانی پایه‌ای شناخت جرم و بزهکاری است. با اینکه مکان یکی از عناصر بررسی‌های نخستین جرم‌شناسی در فرانسه و انگلستان به شمار می‌آمد، رویکرد اصلی جرم‌شناسی در قرن گذشته، به تشریح بزهکاری از نگاه وضعیتی پرداخته که می‌کوشد توضیح دهد چرا بزهکار یا گروهی خاص به ارتکاب جرم گرایش دارند.

این رویکرد سنتی موجب شد تا جرم‌شناسان بر افراد یا اجتماعاتی متمرکز شوند که از همسایگی تا اجتماعات ابیوه‌تر را دربرمی‌گرفت. حتی هنگامی که نتایج به دست آمده ابهام نداشتند، یافته‌ها، بیشتر از نبود ارتباط سیاست‌گذارانه^۵ رنج می‌برد. در هر حال، نقشه‌کشی جرم دوباره منافع بسیاری را زنده کرد و دانش بسیاری از جرم‌شناسان را درباره اهمیت جغرافیای محلی، به عنوان یک

^۱. Crime Opportunities

^۲. Uniformly

^۳. Crime Mapping

^۴. Spatial Criminology

^۵. Policy Relevance

تعیین‌کننده جرم که ممکن است به اندازه انگیزه مجرمانه، حائز اهمیت باشد، بهبود داده است. میان اشخاص و مناطق محلی بزرگ (مانند شهرها و استان‌ها)، یک مقیاس مکانی قرار دارد که ارتکاب بزه در آن، به شکل قابل ملاحظه‌ای متفاوت است. این تفاوت در یک چارچوب مشخص رخ می‌دهد که بیشتر از راه بهره‌گیری از شگردهای پیشگیری محلی از جرم کنترل می‌شود؛ برای مثال، اگر موقعیت‌های ناشی از کاستی‌های محیطی که وقوع جرم را تقویت می‌کنند - مانند خیابان‌های کمنور، بدون نگهبان و یا بزه‌دیدگان مشهود (مانند گردشگران ثروتمندی که بدون ملاحظه در شهر هزینه می‌کنند) - وجود نداشته باشد، شمار زیادی از مجرمان به ارتکاب جرم گرایش نمی‌یابند.

این پژوهش بر نقشه‌کشی جرم به عنوان ابزاری اساسی در سنجش فعالیت مجرمانه متمرکز است. همچنین، مسیر سنتی جرم‌شناسی را به سمت آمیختگی دوباره با منافع مرتبط با پیشگیری مکان‌محور از جرم، سوق می‌دهد. در بخش بعدی، به طور مختصر مبانی نظری رویکرد مکانی نسبت به جرم توضیح و درباره مشکلات احتمالی ناشی از نادیده‌گرفتن ابعاد محیطی آن هشدار داده می‌شود. بعد از بحث مقدماتی درباره موقعیت‌های نقشه‌کشی جرم، گفتار پیش رو، به روش‌های متفاوتی که می‌تواند به شناسایی نقاط جرم خیز منجر شود، نگاهی خواهد داشت. همچنین، درباره مزایای نقشه‌کشی زمانی - مکانی جرم، توضیحاتی داده خواهد شد. بخش پایانی، به آینده نقشه‌کشی جرم توجه دارد، هم در حوزه کاربردی و هم در فضای دانشگاهی و چنین نتیجه‌گیری می‌کند که میان دانشگاهیان متمرکز بر جرم‌شناسی محیطی و زمینه کنترل جرم، رابطه نزدیکتری وجود دارد و بهترین سازوکار را برای جریان اصلی جرم‌شناسی ارائه می‌دهد تا دوباره رابطه فعالان و سیاست‌گذاران را برقرار کند. خوانندگانی که رویه‌های آماری گستردگی، «نقشه‌کشی جرم [برای مکان‌های] مشابه» یا فهرست کنترلی از نیازمندی‌های نقشه‌کشی را دنبال می‌کنند، نامید خواهند شد،

زیرا معادل‌های ناچیزی وجود دارد و بحث گسترده‌ای راجع به گزینه‌های پارامتری وجود ندارد. با این حال، در پایان این گفتار، بخشی گنجانیده شده که منابع مربوط را به خوانندگان معرفی خواهد کرد. به علاوه، این گفتار باید همراه با گفتار بسیار خوب نگاشته شده از سوی برناسکو و الفرس در این کتاب خوانده شود.^۱

---

^۱. گفتار سی و سوم: تحلیل آماری داده‌های مکانی بزه کاری

۳. پیش از تحلیل نگاه کن؛ تصویرنگاری داده‌ها در نظام عدالت کیفری

درآمد و منطق بحث

نخست، اقرار. من برای ۳۰ سال آمار آموزش داده‌ام و در بیشتر این زمان، غرق مباحث راجع به دانش اجتماعی استاندارد و کتابچه‌های آماری بودم و همبستگی، رگرسیون، معنی‌داری آماری،^۱ آزمون‌های تی.^۲ و آنوا^۳ را تشریح می‌کردم. به عبارت دیگر، من به آموزش شیوه‌های آماری تاریخ گذشته (به خصوص آمارهای استنتاجی^۴) پایان داده‌ام (با پژوهش از دانشجویانم)، بی‌آنکه از توجه به این موضوع غافل شوم که چگونه نیاز دانشجویان را برطرف می‌کنند. البته دانشجویان به دانستن این شیوه‌ها نیاز دارند تا بتوانند یافته‌های مقالات پژوهشگرانی را که دیدگاه‌های آن‌ها را در کلاس یادگرفته‌اند، تفسیر و همان شیوه‌های قدیمی را به همان شکل اجرا کنند؛ اما آن‌ها باید فرضیه‌های ضمنی به کاررفته در این شیوه‌ها را نیز بدانند؛ بسیاری از آن‌ها بر پایه نمونه گیری تصادفی‌اند^۵ (یعنی در بیشتر موارد نمونه واقعی نیستند) و بر پایه خطی بودن،^۶ نرمال بودن،^۷ مستقل بودن^۸ و سایر آرمان‌پردازی‌هایی که به‌ندرت در

^۱. Statistical Significance

^۲. T-tests

^۳. Analyze of Variance (ANOVA)

^۴. Inferential Statistics

^۵. Random Sampling

^۶. Linearity

^۷. Normality

^۸. Independence

داده‌های واقعی یافت می‌شوند، قرار دارند (که این مسئله مانع از آن نمی‌شود تا پژوهشگران از بهکارگیری آن داده‌ها خودداری کنند).

این شیوه‌ها تا حد زیادی در ابتدای قرن گذشته پایه‌ریزی شدند، آن‌هنگام که گردآوری داده‌ها کار پرهزینه‌ای بود. به همین‌دلیل، برای کاهش هزینه گردآوری داده‌ها، بسیاری از شیوه‌ها، بر گرفتن نمونه‌های تصادفی استوار بودند. به علاوه، تحلیل داده‌ها، ولو در حجم کوچک، ساعت‌ها یا روزها زمان می‌برد. هم‌اکنون هیچ‌یک از این شرایط وجود ندارد. به جای مجموعه کوچکی از داده‌ها، اکنون با آبشاری از آن‌ها روبرویم. البته این سخن به معنای نبودن دشواری در کیفیت داده‌ها نیست؛ بیشتر داده‌ها به‌وسیله بشر وارد می‌شود (به طور خودکار ثبت نمی‌شود) و تاریخ، نام و سایر ورودی‌ها همیشه به درستی ثبت نمی‌شوند.^۱

و اکنون، رایانه‌های توانمند بر روی میزهای کارمن، در فرمانمان هستند (و همچنین در جیب‌هایمان) و دوره‌ای که آن شیوه‌ها طراحی شدند (و من آن‌ها را آموزش می‌دادم)، به رؤیاها پیوسته است. با بهکارگیری بسته‌های نرم‌افزاری آماری، مانند SPSS یا SAS یا Stata یا Systat یا «برگزیند»^۲ و نظریه‌ها (یعنی روابط میان متغیرها) را نسبت به محتواه دلخواه

^۱. درباره وارد کردن داده‌ها، یکی از گفته‌های مورد علاقه‌ام به یک اقتصاددان دهه ۱۹۲۰ تعلق دارد: «دولت در انباشته کردن آمار بسیار زیرکانه عمل می‌کند. آن‌ها را گردآوری می‌کند، به آن‌ها می‌افزاید و به توان بی‌نهایت می‌رساند، از آن ریشه چار سه می‌گیرد و نمودارهای شگفت‌آوری تهیه می‌کند؛ اما آنچه را که هرگز تنباید فراموش کنید این است که هر یک از این شکل‌ها از مکان نخست خود، یعنی از چاوتی دار (مامور شهریاری) ناشی می‌شود، کسی که تنها آنچه را نمی‌پسندد ثبت می‌کند».

^۲. فریدمن یادآور می‌شود که «جستجوگران بیشتر درباره الگوسازی داده‌ها سخن می‌گویند. این موضوع تقریباً گمراه‌کننده است؛ بی‌گمان، هدف الگوسازی یک پذیره است و داده‌ها تنها به این دلیل سودمندند که اطلاعات راجع به پذیره را دربردارند. هر آنچه هست این است که بیشتر دانشمندان اجتماعی،

بیازماید و در پایان، درباره نتایج یافته‌های معنی دار، به طرز ژرف‌نگر آن‌های بیاندیشد.

معنی داری آماری، با پیشگامی اثر آرای. فیشر، تکیه‌گاه تحلیل‌های آماری دانش اجتماعی بوده است. با این حال، در سال‌های اخیر، پرسش‌های زیادی درباره مقدار آن مطرح شده است. صرف نظر از مقدار آن در برخی شرایط، روش است که بیش از حد از آن در دانش‌های اجتماعی بهره‌برداری شده است.

علاوه بر این، به کارگیری رویه‌های آماری آماده^۱، شبیه به کارگیری رایانه به عنوان یک خودراهبر^۲ و نه هدایتگر نیرو است. خوب است بدانید داده‌ها شما را به کجا می‌برند (یعنی فرضیه‌های ویژه‌ای برای آزمودن داشته باشید)؛ اما این رویه‌ها تنها در مسیرهای رایج متداول گام بر می‌دارند. بیشتر افراد فرض می‌کنند که رابطه میان متغیرها خطی و جمعی است، مانند دستور پخت کیک - دو پیمانه آموزش ضعیف و ناکارآمد، یک پیمانه تهور و بی‌فکری و سه پیمانه فقر را با هم مخلوط کنید تا بتوانید یک فرد منحرف را بپزید! اگر به دنبال بهره‌برداری از این داده‌ها برای فرضیه‌سازی هستید و می‌خواهید ویژگی‌های داده‌ها و روابطی که می‌توانند با یکدیگر داشته باشند را کشف کنید، این شیوه‌ها چندان به کارتان نمی‌آیند.

بدیهی است همه ما دیدگاه‌های از پیش انگاشته‌ای راجع به روابط میان متغیرها داریم؛ یعنی الگوهای مفهومی فرآیند مورد مطالعه. لذا ما اندازه کفش را به عنوان یکی از متغیرها برای گردآوری اطلاعات در پژوهش‌های بزهکاری در نظر نمی‌گیریم؛ اما به کارگیری رویه‌های آماری آماده، اندیشه‌مان را درباره چگونگی رابطه متغیرها با یکدیگر محدود می‌کند. نگاهی به داده‌ها - و «بازی»

هنگامی کار می‌کنند که الگوهای رگرسیونی بسازند و قوانین طبیعی را که در ذهشان بر جسته‌ترین به نظر نمی‌رسند را کشف کنند».

^۱. Canned Statistical Routines
^۲. Autopilot

با آن‌ها (مانند تبدیل آن‌ها، آن‌گونه که در برخی نمونه‌ها خواهید دید)، درباره ماهیت روابط میان متغیرها و راه مناسب برای الگوسازی فرایندهای تولید داده‌ها، نگرش می‌آفرینند.

دشواری دیگر، به کارگیری این رویه‌های آماده این است که آن‌ها راجع به روابط میان متغیرها، فرضیه‌هایی را می‌سازند که مفروضند – و به ندرت میزان اعتبار آن‌ها آزمون شده است. رال در توضیحات خود به سختی می‌تواند پیش‌فرض حاکم بر برنامه‌هایی را بپذیرد که فرض می‌کند بزهکاران «منطقی» درباره آماج خود تصمیم می‌گیرند (شکل ۱-۳).^۱

باین حال، این به آن معنی نیست که همه تحلیل‌های آماری در مظان تردیدند. هریک از آن‌ها جایگاه اعتباری خاص خودشان را دارند؛ هرچند جریان دیگری از تحلیل داده‌ها وجود دارد که حتی بیش از رویه‌های آماده آماری همراه‌مان بوده و آزمون خود را بر پایه معنی‌داری آماری انجام می‌دهد: ترسیم تصاویر داده‌ها برای شناسایی الگوها. این کار در بعضی حوزه‌ها همچنان بحث‌برانگیز است. بسیاری از دانشمندان جامعه‌شناسی هنوز احساس می‌کنند که نگاه واقع‌گرایانه به داده‌ها، پیش از تحلیل آن‌ها نابهجه‌است و به کارهایی مانند «قاییدن داده‌ها»^۲ یا «لایروبی داده‌ها»^۳ اشاره می‌کنند که برای شناسایی روندهای روابط انجام می‌شوند. اگرچه ممکن است پژوهشگران در مواردی این شیوه را به درستی به کار نگیرند، برای احراز روابطی که بعداً مورد آزمون فرضیه قرار می‌دهند، این تنها دلیل بر نگریستن به داده‌ها نیست. هنگامی که به

^۱. آن‌گونه که اخیراً رئیس انجمن آمار امریکا گفت: «به الگوهای پیچیده اعتماد نکنید و تا می‌توانید آن‌ها را از خود دور سازید – از خود محافظت کنید و هر داده‌ای را به شیوه خود بستجید. آیا فرضیه‌های شما درست است؟ این فرضیه‌های طردشده ناخوشایند، تا به کجا پیش می‌روند؟ اجازه دهید داده‌ها خود سخن بگویند، نه اینکه تغابی بر آن‌ها بزنید و با شیوه‌های پیچیده دستکاری شان کنید».

^۲. Data Snooping

^۳. Data Dredging

مجموعه گسترهای از داده‌ها می‌پردازیم، در بیشتر موارد، این شیوه تنها راه شناسایی الگوهای گوناگون موجود میان داده‌هاست و حوزه داده‌کاوی برای پرداختن به همین موضوع به وجود آمده است (گفتار ۳۴) (داده‌های بسیار بزرگ را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد و به تحلیل گر اجازه داد یک بخش از آن را با رضایت قلبی خودش کشف کند و دانشی که در بخش اول کسب کرده را در بخش دوم به کار ببرد تا ببیند آیا الگوها شکل می‌گیرند یا خیر).

علاوه بر این، من می‌خواهم میان تصویرنگاری داده‌ها و تصویرنگاری نتایج تحلیل داده‌ها که به نوبه خود، می‌توانند در شناخت ورودی‌شان سودمند واقع شوند، تفکیک قایل شوم. برای مثال، لوفتوس نشان می‌دهد چگونه شکل‌ها می‌توانند آگاهی‌بخش‌تر از آزمون‌های فرضیه‌ای جدول‌بندی شده باشند؛ ماتر و زاویتس برای به تصویر کشیدن عدم قطعیت در داده‌های بزه‌دیدگی پیمایش محور، شکل‌ها را به کار می‌گیرند؛ گلمان و دیگران، آمار را به خدمت گرفته‌اند که در کشان را آسان سازند و نه اینکه نمودار تهیه کنند؛ گلمان و هیل پیشنهادهای ویژه‌ای راجع به تصویرنگاری دستاوردهای تحلیل‌های رگرسیون ارائه می‌کنند؛ و واینر شیوه‌های متفاوتی را نشان می‌دهد که عدم قطعیت در داده‌ها را می‌توان با به کار گیری شیوه‌های گرافیکی به خوبی نمایش داد. این گونه بهره‌برداری از تصویرسازی بسیار ارزشمند است و محققان باید به آن توجه کنند. با این حال، تمرکز این نوشتار محدود بر به کار گیری شگردهای تصویرنگاری داده‌هاست تا ویژگی‌های داده‌ها (و نه تحلیل) و به طور خاص ویژگی‌های مربوط به داده‌های نظام عدالت کیفری را کشف کند.

شکل‌های نشان داده شده در این گفتار، به طور قابل ملاحظه‌ای نسبت به نمونه‌های اولیه پالایش شده‌اند. نمودارهای اولیه، اغلب از رهگذر انتقال داده‌ها به صفحه گسترده و ایجاد یک نمودار فوری با برجسته‌سازی ستون‌های متفاوت و کلیک بر روی گزینه Chart به دست آمده‌اند. اگر الگویی پدیدار می‌شد، من

شکل را پالایش می‌کردم و در غیر این صورت تا هنگام پدیداری اش به کاوش داده‌ها ادامه می‌دادم یا اینکه خود را قانع می‌کردم که درست یا غلط چنین الگویی وجود نداشته است. به عبارت دیگر، آن‌گونه که توکی اشاره کرده، هیچ‌گونه رویهٔ خاصی برای کاوش مجموعه داده‌ها وجود ندارد. لذا فقط بکاوید!

با این پیشگفتار و منطق، ما توجه‌مان را به شگردهای گوناگونی معطوف می‌کنیم که در پژوهش جرم، برای تصویرنگاری داده‌ها به کاررفته‌اند و می‌روند. به کارگیری شیوه‌های گرافیکی برای استنتاج الگوها از داده‌ها، پیشینه‌ای طولانی دارد و به نخستین سال‌های سده نوزدهم بازمی‌گردد که هم داده‌های اقتصادی و هم جمعیت‌شناختی^۱ به کارمی‌رفت. در سال‌های نزدیک‌تر، کلیولند، توفته، توکی، آنبرین و دیگران، واینر و ویلکینسون، نشان داده‌اند که چرا و چگونه شیوه‌های گرافیکی می‌توانند در تحلیل انواع بسیار متفاوت داده‌ها به کارروند.^۲ آن‌گونه که نشان داده خواهد شد، این شیوه‌ها برای تحلیل داده‌های عدالت کیفری بسیار مفیدند و می‌توانند دیدگاه‌های نوینی را ارائه دهد که با به کارگیری شیوه‌های آماری متداول، امکان‌پذیر نبوده‌اند. کاربرد آن‌ها شامل به کارگیری شگردهای تصویرنگاری برای مشخص کردن خطاهای در داده‌ها، یافتن روابط پیچیده غیرخطی^۳ میان متغیرها و نشان دادن برهم‌کنش‌های پویای میان افراد و

^۱. Demographic Data

^۲. آن‌هایی که به اندازه من شبقته گونه‌های بسیار شگردهای تصویرنگاری داده‌ها شده‌اند، این تارنما را بیینند:

<http://addictedtor.free.fr/graphiques/thumbs.php?sort=votes>

این تارنما کدهای مرجع صفحه‌ها (در زبان R رایانه) را دارد.

^۳. Nonlinear

رویدادها در گذر زمان می‌شود. در بیشتر این موارد،^۱ من نمونه‌هایی از کار خودم و فنونی که به‌طور خاص برای آن‌ها طراحی شده‌اند را به‌کار می‌گیرم. این موارد منحصر به‌فرد یا بسیار پیچیده نیستند؛ دیگران نیز برای مشکلاتی نظیر این، شگردهای مشابهی را به‌کاربرده‌اند. با این حال، یادآور می‌شوم از آنجا که مجموعه داده‌های مختلف، متغیرها و روابط متفاوتی میان متغیرها دارند، هیچ‌گونه ابزار استانداردی برای تصویرنگاری داده‌ها وجود ندارد. به بیان دیگر، گاهی بهترین شیوه تصویرنگاری، نمودار سه‌بعدی^۲ است و گاهی نمودار نقطه‌ای،^۳ گاهی صفحه طولی،^۴ گاهی داریستی^۵ و گاهی نمودار شبکه‌ای.^۶ این وضعیت بهبود این شگردها را دشوار می‌سازد؛ زیرا یک کتاب آشپزی وجود ندارد تا دستور پخت ویژه‌ای را برای گونه خاصی از داده‌ها ارائه دهد؛ در واقع شگردهای مختلف باید بر روی یک مجموعه داده خاص امتحان شوند تا معلوم شود کدام شیوه، دارای بیشترین نگرش قابل قبول است و به مجموعه داده‌ها این امکان را می‌دهد تا داستان خویش را بازگو کنند. آن‌گونه که رایپی نگاشته: «یافتن شیوه‌هایی برای تصویرنگاری مجموعه داده‌ها می‌تواند به اندازهٔ یافتن راهی برای تحلیل آن‌ها اهمیت داشته باشد».

مزیت به‌کارگیری شگردهای تحلیلی استاندارد (یعنی رایانه به منزله خودراهن) این است که لازم نیست تا بسیار به چگونگی تحلیل داده‌ها بیاندیشید؛ البته این وضعیت عیب آن نیز به‌شمار می‌آید. در بسیاری موارد،

^۱. تصویرنگاری جزء کلیدی تحلیل‌های نقشه‌محور نیز هست؛ به این موضوع در این گفتار پرداخته نمی‌شود. راتکلیف در گفتار دوم توضیح می‌دهد چگونه می‌توان آن را برای یافتن الگوهای مکانی - زمانی در داده‌های جنبی به‌کاربرد.

^۲. ۳-D Plot

^۳. Dot Plot

^۴. Longitudinal Plot

^۵. Trellis Plot

^۶. Network Graph

پژوهشگران داده‌ها را دریافت و بسی‌آنکه واقعاً آن‌ها را نگریسته باشند، تحلیل‌هایشان را اجرا می‌کنند.

یک نمونه معروف در این زمینه به یک آزمایش کشاورزی در دهه ۱۹۳۰ مربوط می‌شود که راجع به محصول ده نوع متفاوت «جو»، در شش زمین^۱ مختلف در مینسوتا طی سال‌های ۱۹۳۱ و ۱۹۳۲ بود. داده‌ها به ترتیب از سوی ۳ تن از آماردان‌های بر جسته تحلیل شدند: فیشر در سال ۱۹۷۱، دانیل در سال ۱۹۷۶ و آنسکومبه در سال ۱۹۸۱. کلیولند نیز تصمیم گرفت داده‌ها را تحلیل کند؛ اما نخست آن‌ها را بر روی نمودار داربستی نشان داد. هنگامی که چنین کرد، ادلر تردیدناپذیری یافت که داده‌های ۱۹۳۱ و ۱۹۳۲ درباره یکی از زمین‌ها جایگزین هم شده بود. هیچ‌کس راجع به این رویداد دیدگاهی نداشت، زیرا هیچ‌کس به خود زحمت نداده بود تا به داده‌ها نگاه کند! البته این مطلب دستاوردهایی را که می‌توانست از داده‌ها فهمیده شود، دگرگون ساخت.

در این نوشتار، من برخی نمونه‌ها را شرح می‌دهم که نشان می‌دهند رسم نمودار داده‌ها^۲ به شیوه‌های گوناگون، به تحلیل‌گر امکان می‌دهد تا اطلاعاتی را از مجموعه داده‌ها^۳ به دست آورد که به‌طور عادی با به کارگیری شیوه‌های مرسوم دانش اجتماعی (غیر تصویری) امکان‌پذیر نیست. بخش‌های: «بررسی دقت داده‌ها؛ تحلیل‌های خطی» و «بررسی دقت داده‌ها؛ نمودارهای پراکنده»، راجع به نمودارهایی بحث می‌کنند که دقت داده‌ها را تعیین می‌کنند؛ بخش «متغیرهای ساده و روابط پیچیده» نشان می‌دهد چگونه یک نمودار ساده از داده‌های مربوط به سن بزرگوار و بزرگ‌دیده، می‌تواند روابط پیچیده میان آن‌ها را آشکار سازد. کاربرد تئوری پردازانه‌تر تصویرنگاری، برای یکی تلقی کردن داده‌های راجع به افراد با شرایط جغرافیایی آن‌ها در طول زمان، در بخش «روابط پویا: پویانمایی»

^۱. Site

^۲. Plotting Data

^۳. Data Set

آمده است. بخش «شبکه‌ها» نیز نشان می‌دهد چگونه به تصویرکشیدن شبکه‌ها می‌تواند به تحلیل جرم کمک کند.

۴. الگو سازی خط سیری گروه محور: کل تگری

این گفتار نگاهی کلی به روش شناسی آماری گروه محور را برای تحلیل خط سیرهای رشدی (تکامل یک دستاورد در طول عمر یا زمان) ارائه می‌کند. گزارش مفصلی از پشتیبانی آماری این شیوه و طیف کامل کاربردهای آن در ناگین (۲۰۰۵) ارائه شده است.

در این بحث، عبارت خط سیر رشدی^۱ برای توضیح رشد هر پدیده به کار می‌رود؛ چه رفتاری، چه زیست‌شناختی و چه فیزیکی. طبقه‌بندی و شناخت خط سیرهای رشدی در دانش‌های تجربی، رفتاری، اجتماعی و پزشکی، در زمرة برترین پژوهش‌های بنیادین و تجربی قرار دارد. برخی نمونه‌های بر جسته عبارتنداز: تحلیل‌های جرم‌شناختی راجع به علل بزرگاری و رشد آن در مراحل زندگی^۲ یا روندهای زمانی^۳ بزه گزارش شده به پلیس در موقعیت‌های جغرافیایی، بررسی‌های روان‌شناختی خط سیر و پیش‌ایندهای^۴ بیماری‌های روانی، پژوهش‌های جامعه‌شناختی راجع به برهم‌کنش رفتار بشری و بافت اجتماعی در طول زمان و پژوهش پزشکی راجع به تأثیر درمان بر بهبود بیماری‌ها.

داده‌های طولی – داده‌های زمان‌محور – برای تحلیل خط سیرهای رشدی، مبنایی تجربی ارائه می‌دهند. بیشتر رویکردهای آماری استاندارد برای تحلیل خط سیرهای رشدی، به منظور توضیح تغییرپذیری فردی درباره میانگین روند

^۱. Developmental Trajectory

^۲. Life Stages

^۳. Time Trends

^۴. Antecedents

جمعیتی (جامعه) طراحی می‌شوند. با این حال، بسیاری از قابل توجه‌ترین و چالش‌برانگیزترین مشکلات در تحلیل خطی، جنبه‌ای کیفی دارند که این احتمال را در نظر می‌گیرند که زیرگروه‌های معنی‌داری در یک جمعیت وجود دارند که از خط‌سیرهای رشدی متمایزی پیروی می‌کنند و بر پایه برخی مجموعه‌های ارزیابی شده، ویژگی‌های فردی پیش‌بینی شده قابل شناسایی نیستند (مانند جنسیت یا وضعیت اجتماعی - اقتصادی). برای مثال، در روان‌شناسی، سنت دیرینه‌ای از نظریه‌پردازی طبقه‌بندی محور، راجع به توالی رشدی متمایز این زیرگروه‌ها وجود دارد. از نگاه دشواری‌های پژوهشی راجع به رده‌بندی‌ها، هدف ترسیم خط‌سیرهای متمایز است تا عواملی که ویژگی متمایز‌کننده‌شان را به جامی‌گذارند، شناسایی شده و این‌که آیا افرادی که از خط‌سیرهای متفاوت پیروی می‌کنند، به درمان‌ها (مانند مداخله پزشکی) یا رویدادهای بزرگ زندگی (مانند تولد کودک) پاسخ متفاوتی می‌دهند یا خیر، مورد آزمایش قرار گیرد. این گفتار بر پایه الگوی آماری رسمی و برای انجام تحلیل گروه‌محور در پرتو داده‌های زمانی و سنی، به تشریح یک دیدگاه می‌پردازد.

پس از بیان همه قلمروهای کاربردی خود، این شیوه آماری گروه‌محور به سوبی گرایش دارد که یافته‌ها را به صورت خلاصه‌های داده‌ای نموداری و جدولی درک‌شدنی آسان، نمایش دهد. به همین منظور، تلویحاً این شیوه به پژوهشگران آماری، ابزاری را برای ترسیم تصویری آماری از پیش‌گویان^۱ و پیامدهای خط‌سیری رشدی متمایز ارائه می‌کند. خلاصه‌های داده‌ای ارائه شده در این شیوه، از طرفی برای مخاطبان غیر فنی بسیار سودمند و قابل فهم خواهد بود و از سوی دیگر برای کسانی که به مسایل فنی پیچیده تسلط دارند، به سرعت قابل درک است.

---

^۱. Predictors

۵. تحلیل ترکیبی رشد کلی بر پایه پیشایندها و پیامدهای دگرگونی

توصیف و پیش‌بینی فرآیند رشد فعالیت افراد، در رفتارهای بزهکارانه و ضداجتماعی، موضوعی محوری در پژوهش‌های جرم‌شناسی به شمار می‌آید. ادله زیادی در دسترس است که تفاوت‌های فردی در سطوح رفتار کیفری در طول زمان را مستند می‌کند و می‌تواند با به کارگیری شمار مشخصی از الگوهای دوره جنایی بر پایه سن آغاز بزهکاری، دوره بزهکاری و همچنین گونه و شمار رفتار بزهکارانه متمایز از یکدیگر را به کارگیرد. بیشتر بررسی‌ها، با به کارگیری بزهکاران گزینشی یا نمونه‌های متنکی به جامعه آماری، گونه‌های بزهکاری را شناسایی کرده‌اند که از ۴ تا ۶ نیم‌رخ خط‌سیری^۱ متمایز تشکیل شده‌اند. بیشتر این نیم‌رخ‌ها کاهنده‌اند و براساس میزان بزهکاری در نقطه اوج‌شان و زمان رو به افول گذاشتن آن تفکیک می‌شوند. برای مثال، سامپسون و لاب، چندین الگوی خط‌سیری بزهکاری متمایز را شناسایی کرده‌اند. گروه کوچکی از افراد (۳ درصد) در پایان دهه سوم زندگی‌شان به نقطه اوج بزهکاری می‌رسند و در ۶۰ سالگی تقریباً متوقف می‌شوند که برچسب «بزهکاران مزمن با نیم‌رخ بالای جرم»^۲ می‌خورند. علاوه بر این، سه گروه متوقف‌کننده بزهکاری شناسایی شدند که به ترتیب پس از نیمة نوجوانی، پایان نوجوانی و هنگامه بزرگ‌سالی روند بزهکاری آن‌ها رو به افول گراییده‌اند. در پایان، گروه کوچکی (۸ درصد) در

---

^۱. Trajectory Profiles
^۲. High-rate Chronics

بین سالین ۱۹ تا ۳۹ سالگی مشمول الگوی بزهکاری مزمن با نرخ پایین می‌شوند که پس از ۳۹ سالگی به بزهکاری پایان می‌دهند.

رفتار پرخاشگرانه در کودکی، در بسیاری موارد به عنوان عنصر سازنده رفتارهای بزهکارانه و ضداجتماعی در نوجوانی و بزرگ‌سالی پذیرفته شده است. بررسی‌های آینده‌نگرانه بسیاری آشکار کرده‌اند که مشکلات رفتاری (در سالین زودرسی مانند پیش‌دبستان)، رفتار منحرفانه پسینی و مصرف مواد مخدر را پیش‌بینی می‌کنند. تحت تأثیر پژوهش‌های رشدمندار، مجموعه‌ای بزرگ از پژوهش‌های طولی، چندین گونه اولیه رشدمندار^۱ را برای افرادی که در شروع و ادامه، رفتارهای پرخاشگرانه متفاوتی بروز می‌دهند، شناسایی کرده است. علی‌رغم وجود تفاوت‌ها در واژه‌شناسی و نقاط متمرکز، هر مطالعه^۲ تا ۵ الگوی متمایز را درباره رفتار ضداجتماعی جوانان در طول زمان با خط‌سیرهای رفتاری، عوامل خطر و پیش‌بینی متفاوت برای توقف در ارتکاب رفتار ضداجتماعی در بزرگ‌سالی شناسایی می‌کند. هریک از گونه‌شناسی‌های ارائه شده، شامل یک یا دو نیم‌رخ بزهکاری مزمن، به همراه پرخاشگری زودرس و پایدار می‌شود که محتمل است با آسیب‌پذیری ژنتیکی یا زیست‌شناختی مرتبط باشند و در اثر تربیت ضعیف والدین و شکست تحصیلی زودهنگام، وخیم‌تر شوند. همچنین، هریک از این‌ها به نوبه خود یک یا دو نیم‌رخ خفیفتر را با رفتار ضداجتماعی که در آینده آغاز می‌شود، شناسایی می‌کنند و کمتر این رفتارها پرخاشجویانه و بیشتر دوره‌ای هستند و از تجربه‌های جامعه‌پذیری بعدی، مانند ارتباط با همسالان خویشاوند^۳ منحرف در اوایل نوجوانی ناشی می‌شوند. در هر گونه‌شناسی نیز به‌طور ضمنی این فرضیه وجود دارد که دست‌کم یک نیم‌رخ دیگر نیز هست که ویژگی‌های یک جوان را بدون ارتکاب

---

^۱. Developmental Prototype
^۲. Peer Affiliations

رفتارهای ضداجتماعی ترسیم می‌کند. برخی شواهد دیگر نیز حاکی از وجود نیم‌رخی است که ویژگی‌های بخش قابل توجهی از کودکانی را ترسیم می‌کند که رفتارهای پرخاشگرانه بسیاری را در دوران کودکی به نمایش می‌گذارند، اما در جوانی یا بزرگ‌سالی رفتار ضداجتماعی را از خود بروز نمی‌دهند.

به طور خلاصه، بسیاری از بررسی‌های مربوط به نوجوانان، جوانان و بزرگ‌سالان درباره رفتارهای بزهکارانه، ضداجتماعی و منحرفانه، زبان گونه‌شناسی‌های خط‌سیری را برای تبیین تفاوت‌های فردی در شیوه رفتاری، بر پایه داده‌های طولی‌شان به کار می‌گیرند. اگرچه این زبان به‌خوبی با برخی نظریه‌های شاهد که چارچوب‌های مفهومی را برای این پژوهش‌های تجربی فراهم می‌آورند، هم‌خوانی دارد؛ لیکن بیشتر این پژوهش‌ها بر رده‌بندی‌های موضوعی یا اکتشافی اتکا ندارند و در عوض، بر رده‌بندی‌های تجربی محور که بر پایه شگردهای الگوسازی آماری (شبیه خوشبندی^۱) استوارند تکیه دارند و از این رهگذر توانسته‌اند به‌طور تدریجی درستی خود نظریه‌های بنیادین را ارزیابی کنند. رایج‌ترین شیوه‌های آماری که در حال حاضر به کار می‌روند، شامل الگوسازی نیمه‌پارامتریک گروه‌محور^۲ (که تحلیل رشد طبقه‌پنهان^۳ نیز نامیده می‌شود) و تحلیل ترکیب رشد کلی^۴ می‌شوند. اگرچه در هر دو شیوه، تفاوت‌هایی در ویژگی و برآورد الگو وجود دارد، لیکن هر دوی آن‌ها بخش‌هایی از ویژگی‌های ناهمگون سیستمی جامعه آماری را در فرایند طولی مورد مطالعه (یعنی تغییرپذیری بین فردی نه به‌دلیل ویژگی زمانی یا خطای اندازه گیری) نسبت به شمار محدود گروه‌های خط‌سیری (دسته‌های رشد پنهان یا جزء‌های ترکیبی) نشان می‌دهند که برای آن‌ها (گروه‌های خط سیری) میانگین

^۱. Clustering^۲. Semiparametric Group-based Modeling^۳. Latent Class Growth Analysis^۴. General Growth Mixture Analysis

یا متوسط رشد، درون هر گروه، یکی از الگوهای یا نیمرخ‌های رشد در جامعه آماری است. هم‌زمان، بررسی‌هایی که این روش‌ها را به کارمی‌گیرند، به فاصله گرفتن بررسی‌های رفتارهای ضداجتماعی و بزهکارانه از آنچه تمرکز «متغیرمحور» نامیده می‌شود (که پیش‌گویی‌های جامع تفاوت رفتار را تشریح می‌کنند) کمک کرده‌اند و آن‌ها را به سوی تمرکز فردمحورتر (که بر تفاوت‌های فردی کاملاً مشخص تمرکز دارد) سوق داده‌اند.

هم‌زمان با شهرت روبرو شدن این شیوه‌های داده‌محور، روش‌های گروه‌محور برای مطالعه خط‌سیرهای رفتاری دوره زندگی و رشد‌مدار فعال شده‌اند و بحث‌های هستی‌شناسانه را درباره ماهیت گروه‌های خط‌سیری ناشی از این تحلیل‌ها مطرح کرده‌اند. به بیان دیگر، آیا گونه‌شناسی خط‌سیری پی‌آیند که توسط زیرگروه‌های ناشی از داده‌ها تعریف می‌شوند، رده‌بندی رشد‌مدار «درستی» را به نمایش می‌گذارد؟ به علاوه، مناقشه بر سر این موضوع است که اگر رده‌بندی درستی که مبنای داده‌ها را تشکیل می‌دهد وجود نداشته باشد، آیا همچنان اجرای این شیوه‌ها منطقی است؟ تحت چه شرایطی این شیوه‌ها باید اجرا شود و اگر به این واقعیت توجه کنیم که درباره هر مجموعه داده‌ای ما نمی‌توانیم «درستی» توزیع جامعه آماری، که مشاهدات بر پایه آن‌ها شکل گرفته‌اند را درک کنیم، چگونه می‌توانیم دستاوردها را تفسیر کنیم؟ برای مثال، ممکن است نتوانیم میان نمونه‌ای از مشاهدات برآمده از جامعه حجمی با توزیع دونمایی (دومدی)^۱ و نمونه مشاهدات برآمده از ترکیب دو زیرجامعه را که به صورت نرمال توزیع شده‌اند، تفکیک تجربی ایجاد کنیم. به همین شکل، ممکن است نمونه‌ای از مشاهدات را داشته باشیم که در آن‌ها یک الگو با فرض توزیع دونمایی از الگویی مفروض، که ترکیبی پایان‌پذیر از دو جزء نرمال می‌باشد، به لحاظ آماری تفکیک‌ناپذیر است. بنابراین، آن‌گونه که در هر الگوسازی آماری

---

^۱. Bimodal Distribution

دیده می شود، داده ها تنها می توانند از لحاظ تجربی، دو الگو را از یکدیگر تفکیک کنند که کم و بیش با مشاهدات نمونه سازگارند - به بیان دیگر، آنها نمی توانند «درستی» جامعه آماری را میان الگوهایی با نیکویی برازش^۱ معادل یا نزدیک معادل تشخیص دهند. متأسفانه، مشکل درستی توزیع جامعه، یعنی درستی وجود زیرگروه های پنهان در جمعیت موردنظر، با روش های تکراری حل شدنی نیست، زیرا نمونه جدید، توزیع مشابهی با ابهام های مشابه راجع به ویژگی های توزیع جامعه به همراه دارد.

در راستای اهداف این گفتار، ما می پذیریم که این مناقشات همچنان ادامه دارد؛ اما باور داریم که سودمندی الگوهای گروه محور به ماهیت هستی شناسانه گروه های خطسیری - که از پی آنها می آیند - بستگی ندارد. پیش فرض ما این است که ذاتاً مؤلفه های گستته (جزئی)^۲، برای توضیح ناهمگونی جامعه آماری در فرایندهای طولی به کار می روند. صرف نظر از اینکه آن مؤلفه های گستته، تقریبی از پیوستار تغییرپذیری آن د یا این مؤلفه های زیر جامعه های مشاهده نشده واقعی موجود در جامعه بزرگ تر مورد مطالعه را نمایان می سازند، سودمندی های تحلیلی، تجربی و ماهوی قابل توجهی وجود دارد. در عوض، ما در این گفتار، بر به کارگیری اطلاعات کمکی به عنوان پیش ایندها (پیش گویان و متغیر های کمکی) و پیامدهای (دستاوردهای ایستایی دور^۳ و Seque Lae عضو گروه خطسیری در چارچوب تحلیل ترکیبی رشد کلی تمرکز می کنیم. به کارگیری اطلاعات کمکی، که به طور بالقوه از نظریه ماهوی ناشی شده است، با شناسایی اعتبار همزمانی و پیش بینی نیمرخ های خطسیری رشد مدار خاص که از مجموعه داده های خاصی ناشی شده اند، ارتباط بسیاری دارند. این بدان معناست که شمول اطلاعات کمکی در یک تحلیل ترکیبی رشدی، گامی

^۱. Goodness-of-fit

^۲. Discrete Component

^۳. Distal Static Outcome

ضروری در شناخت و همچنین ارزیابی درستی و کارآیی نیم‌رخ‌های خط‌سیری پی‌آیند در یک مطالعه بهشمارمی‌آیند؛ صرف‌نظر از اینکه باورهای فردی راجع به درستی خود شیوه چه باشد. باقی‌مانده گفتار به ترتیب زیر ساماندهی شده است: نخست، ما به اختصار الگوی منحنی رشد پنهان^۱ ستی را معرفی می‌کنیم و به دنبال آن مدل ترکیبی رشد غیر شرطی – که در آن الگوی منحنی رشد پنهان و الگوی رشد دسته پنهان،^۲ موضوعات ویژه آن بهشمارمی‌آیند – مورد بررسی قرار می‌گیرند. سپس درباره فرایند گنجاییدن پیش‌ایندها و پیامدهای تغییر در چارچوب تحلیل ترکیبی رشد کلی بحث می‌کنیم. در پایان، این فصل را با یک مدل تجربی که اطلاعات آن از یک آزمایش تصادفی بزرگ در بالتیمور به‌دست‌آمده به پایان می‌رسانیم.

---

^۱. Latent Growth Curve Model
^۲. Latent Class Growth Model

۶. الگوی رگرسیونی مکانی در جرم‌شناسی: الگوسازی فرایندهای اجتماعی در ماتریس وزنی - مکانی

یک دهه پیش، ژاکلین کوهن و جورج تیتا، ویراستاران میهمان شماره ویرثه نشریه جرم‌شناسی کمی (شماره ۱۵، زمستان ۱۹۹۹) بودند که به بررسی رواج آدمکشی اختصاص یافته بود. در درآمد ویراستارانشان، چنین نتیجه گرفتند که دستاوردهای ارائه شده در این ویژه‌نامه، در کنار کار اخیر مورنوف و سامپسون، آشکارا نشان داد که الگوهای ملاحظه شده از خشونت، با الگوهایی که می‌توان از پراکندگی^۱ واقعی خشونت در مکان انتظار داشت، سازگاری دارند. به بیان دیگر، درجه‌های خشونت به طور تصادفی توزیع نمی‌شوند؛ بلکه نرخ‌های مشابه خشونت در مکان با یکدیگر خوشبندی می‌شوند (یعنی خشونت خودهمبستگی^۲ مثبت مکانی را نشان می‌دهد). علاوه براین، شمار روبه‌رشدی از بررسی‌ها آغاز شدند تا این موضوع را توضیح دهند که حتی پس از کنترل ویژگی‌های بوم‌شناسخی که مشخص شده با میزان بالای بزهکاری (مانند فقر، تراکم جمعیت، بیکاری مردان، سرپرستی زنان خانه‌دار و...)، در ارتباط است، خوشبندی مقادیر بالا قابل توجیه نخواهد بود. این بررسی‌های مکانی اولیه راجع به پراکندگی جرم، به اثبات وجود یک «تأثیر هم‌جواری» مشاهده‌نشده‌ای کمک کرد که به نظر می‌رسید عامل ایجاد مناطق جرم‌خیزی هستند که به لحاظ مکانی متراکم به شمار می‌آیند.

---

^۱. Diffusion
^۲. Autocorrelation

کوهن و تیتا بدون این‌که خدشهای بر اهمیت این بررسی‌ها در افزایش شناخت ما از بزه و خشونت وارد سازند، درآمد نوشتارشان را با این جمله پایان دادند که باید کوشش‌های بیشتری صورت می‌گرفت. برای شناخت پراکندگی، باید توجه کامل‌تری به ملاحظات زمانی داشت. اگرچه تحلیل مکانی داده‌های برش‌داده‌شده عرضی [برش داده‌ها در یک بازه زمانی] در تعیین این موضوع سودمند که آیا شرایط اولیه سازگار با پراکندگی مقاعدکننده‌اند، اما بدون تحلیل دگرگونی در طول زمان، نمی‌توان جابه‌جایی الگوهای مکانی را در طول زمان به دست آورد. دوم، حتی در دوران رواج آدمکشی در پایان دهه ۱۹۸۰ و ابتدای ۱۹۹۰، هنگامی که آدمکشی با دیگر گونه‌های بزهکاری مقایسه شد، به عنوان یک پدیده نادر باقی ماند. برای درک کامل سازوکارهایی که موجب پراکندگی خشونت می‌شوند، پژوهش باید درباره خشونت بدون کشتار انجام شود (در کنار سایر گونه‌های بزهکاری). با این حال، بر پایه دیدگاه این نویسندگان، مهم‌ترین چالشی که پژوهشگران با آن مواجه بودند، طراحی شیوه‌های بهتر یا به کارگیری داده‌های بهتر، به منظور اعتباربخشیدن به الگوهای پراکندگی نبود؛ بلکه مهم‌ترین مانع، پدیدآوردن الگوهایی بود که دستاوردهایی ارائه دهند که بتوان با به کارگیری آن‌ها درک بهتری از «... سازوکارهایی که به وسیله آن‌ها قتل فرآگیر اخیر گسترش یافته است» به دست آورد. به بیان دیگر، کوهن و تیتا، جامعه پژوهشی را فراخواندند تا الگوهایی را پدید آورند که به رمزگشایی جعبه سیاه «آثار هم‌جواری» با الگوسازی آشکار فرایندهایی که به پراکندگی خشونت می‌انجامند، کمک کند.

در این گفتار، ما امیدواریم به چندین هدف دست یابیم. اگرچه عبارت «تحلیل مکانی» می‌تواند برای مجموعه گسترده‌ای از روش‌شناسی‌ها به کار آید (مانند تحلیل نقاط جرم‌زا، مسیر تحلیل بزهکاری، تحلیل مکانی اکتشافی)، ما برآنیم تا به طور ویژه بر کاربرد الگوهای رگرسیون مکانی در تحلیل بوم‌شناسانه

جرائم که امکان به کارگیری داده‌های اجتماعی - اقتصادی گردآوری شده یا گروه‌بندی شده در ناحیه‌های جغرافیایی را فراهم می‌آورد، تمرکز کنیم. با این حال، برای انجام این کار، به یک بحث مقدماتی راجع به ماهیت داده‌های مکانی و تحلیل‌های اکتشافی مرتبط نیاز است که اکنون در به کارگیری داده‌های تجمعی^۱ جغرافیایی رواج دارد. بنابراین، ما با نگاهی کلی به داده‌های مکانی [[این بحث را]] آغاز و بر مفهوم کلیدی خودهمبستگی مکانی تأکید می‌کنیم و مروری اجمالی بر شگردهای تحلیل مکانی اکتشافی داریم که می‌توانند وجود و مقدار خودهمبستگی مکانی در داده‌های مکانی را برآورد کنند. سپس به بحث الگوهای رگرسیون مکانی طراحی شده برای تبیین وجود تأثیرهای مکانی در داده‌های یک مجموعه می‌پردازیم. در ادامه، برخی یافته‌های کلیدی که از به کارگیری رگرسیون مکانی در جرم‌شناسی به دست آمده‌اند، مورد تأکید قرار می‌گیرند و به ارزیابی این موضوع می‌پردازیم که آیا آن‌ها به شناسایی فرایندهای ویژه اجتماعی که عامل خوشبندی و پراکندگی جرم است، کمک کرده‌اند یا خیر. برای کمک به کار خود بر روی یکی از مهم‌ترین اجزای الگوهای رگرسیون‌های مکانی - که بیشتر نادیده می‌ماند - تمرکز می‌کنیم که عبارت‌ست از ماتریس وزنی - مکانی^۲ یا W . ما باور داریم که سازوکارها و فرایندهایی که به وجود آورنده پراکندگی جرمند، با «مکان‌نگاری» حالتی که در آن اطلاعات و تأثیر در امتداد شبکه‌های اجتماعی جریان دارد، می‌توانند به بهترین شکل درک شود. بنابراین، ما برخی شیوه‌های نوآورانه را که پژوهشگران برای توصیف ماتریس W در جرم‌شناسی و همچنین دیگر حوزه‌های بررسی به کاربرده‌اند، ارزیابی می‌کنیم. ضمن در نظر داشتن استدلال تیتا و کوهن راجع به رمزگشایی جعبه سیاه تأثیرات هم‌جواری، ما برای رسیدن به این هدف، با

^۱. Aggregated Data
^۲. Spatial Weight Matrix (W)

تأکید بر اهمیت ویژگی‌های نظریه محور و تجربه محور ماتریس W ، به جمع بندهی و نتیجه‌گیری می‌پردازیم.

۷. روش پژوهشی ترکیبی در جرم‌شناسی: چرا هر دو راه پیموده شود؟

این گفتار، آن دسته از طرح‌های روش پژوهشی آمیخته را می‌کاود که به دنبال ترکیبی از عنصرهای پژوهش کمی و کیفی در پژوهش‌های جرم‌شناسانه‌اند. این موضوع نه یک مفهوم جدید و نه افراطی است. در واقع، تفاوت‌های میان شیوه‌های موسوم به «کیفی» و «کمی» در دانش اجتماعی، بیشتر ظاهری است تا واقعی. بنابراین، در واقع‌بینانه‌ترین حالت، همهٔ پژوهش‌های جرم‌شناسی، یک روش پژوهشی ترکیبی دارند. با این حال، این رویکرد در پژوهش جرم‌شناسی معاصر کمتر مورد توجه و بهره‌برداری قرار گرفته است؛ اما در خارج از فضای این رشته این مطلب درست نیست. روش پژوهشی آمیخته که سه دهه پیش برای اولین بار به عنوان یک دیدگاه مطرح شد، با برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی، مجلاتی نظیر روش پژوهشی آمیخته، روش پژوهشی میدانی و کیفیت و کمیت و کتابی جامع در همهٔ ابعاد و در همهٔ محافل روش‌شناسانه، به یک مفهوم کلیدی تبدیل شده است.

نکتهٔ حائز اهمیت، این است که روش پژوهشی ترکیبی، بسیار کهن‌تر از نام پرآوازه‌اش است. در دهه‌های نخستین پژوهش دانش اجتماعی، پژوهش کمی و کیفی، بسیار بیش از امروز هم‌زیستی آشتبانی‌گونه داشتند و طرح‌های روش ترکیبی، ویژگی برجسته از مهم‌ترین پژوهش‌های زمانهٔ خویش به شمار می‌آمدند. این ترکیب خواهایند روش‌های کمی و کیفی برای دانش اجتماعی، در کل دوره‌ای که دنزيون و لينکولن از آن به عنوان «عصر طلایی» پژوهش کیفی یاد

می‌کنند (پس از جنگ جهانی دوم)، با روش پژوهشی ترکیبی نوآورانه، مانند بررسی‌های فستینینگر راجع به فرقه‌های مذهبی؛ پژوهش شورت و استرودبک راجع به گروه‌های جنایتکار؛ بررسی‌های زندان‌های مصنوعی زیمباردو ادامه یافت.

شبیه بسیاری از دیدگاه‌های روش‌شناسی در علوم اجتماعی، خاستگاه ویژه روش ترکیبی را بیشتر به دونالد کمپبل نسبت می‌دهند. کمپبل و فیسک در دفاع از به کار گیری شیوه‌های چندگانه نسبت به طرح‌های «تک روشنی»، این گونه استدلال می‌کنند که درک بیشتر یک جنبه از یک پدیده، می‌تواند اعتبار سنجی سودمندی برای تحلیل یک موضوع باشد. این دیدگاه، دیرتر به عنوان مثلث چشم‌اندازهای روش‌شناسی شناخته شد؛ مفهومی که به اصل علمی طبیعی و مادی اختلاف منظر که دیری است شناخته شده، شباهت دارد.

دیدگاه «مثلث»، همان‌گونه با پژوهش ترکیبی قانون‌نگر – اندیشه‌نگر وابستگی نزدیکی دارد، در حالی که کمپبل و فیسک به جای آن به ترکیبی از روش‌شناسی‌های کمی متفاوت ارجاع می‌دادند (در حقیقت، کمپبل در برخی نوشته‌های نخست خود نگاه تحقیرآمیزی به پژوهش کیفی داشت). هرچند وی در کارهای جدید خود به پشتیبان طرح‌های ترکیبی کمی – کیفی تبدیل شد؛ و این امر «تاریخی در پاسخ به نامیدی روبرو شد از پژوهش تجربه‌گرایانه و تا حدی نیز در واکنش به پیشرفت فلسفه دانش» بود.

دو قطبی شدن پژوهش‌های کمی – تجربی در برابر پژوهش‌های کیفی در امور اجتماعی، بدون حل باقی می‌ماند، اگر حل این مسئله به توجیه چیرگی یکی بر دیگری بیانجامد... هریک از این قطب‌ها بهترین تقدیم‌های خود را از دیگری به عمل می‌آوردند و نه از آسیب‌ناپذیری ادعاهای خود نسبت به دانش توصیفی ... اگر ما براستی دانش‌مدار هستیم، باید بسترها کیفی حوزه کمی را بازسازی کنیم.

کمپبل جدایی شیوه‌های کمی و کمی را به عنوان « تقسیم‌بندی ناسالم کار » توصیف می‌کند و در نوشه‌های جدید خود، با قاطعیت به تأیید بررسی موردنی کیفی ادامه می‌دهد. بنابراین هیچ‌چیز درباره روش پژوهش کیفی و کمی، جدید یا تعجب‌برانگیز نیست؛ درواقع انعطاف‌پذیری روش‌شناسانه و کوشش برای « مثلث‌سازی » گونه‌های ادل، به‌طورگسترده و بدون خدشه‌ای، به‌منزله یک اقدام سودمند برای پژوهشگران تازه‌کار اجتماعی در کتاب‌های درسی توصیه شده است. با این حال، به‌دلیل کشمکش‌های پارادایمی روش‌شناسانه‌های که در سه دهه گذشته بروزیافت و پیش‌داوری‌های طولانی‌مدتی که ایجاد کرد، ایده ترکیب کار کمی و کیفی، در میان جرم‌شناسان امروز، فضایی غریب یا حتی ممنوعه دارد. گرچه می‌توان انتظار داشت که طراحی‌های پژوهشی کمی - کیفی هر دو سوی این جنگ پارادایمی را راضی کند، نقطه مقابل آن بیشتر رخ داده است. پشتیبانان سرسخت هریک از پارادایم‌های کمی یا کیفی، به شیوه‌های گوناگون روش پژوهشی ترکیبی را به ترتیب به عنوان « بسیار مبهم » و « بسیار اثبات‌گرا » رد کرده‌اند. بنابراین، روش پژوهشی ترکیبی می‌تواند میان این دو هجمه قرار گیرد و قرار گرفتن آن در مجلات دانشگاهی که بیشتر به یکی از دو رویکرد وابسته‌اند، دشوار می‌شود.

به این ترتیب، این گفتار در صدد کمک به آشناتر و پذیرفتنی تر شدن روش پژوهش آمیخته در جرم‌شناسی است و طرح ساده آن در این کتاب سرآغاز مهمی به‌شمار می‌آید. من نخست به‌دبیال تعریف روش پژوهش ترکیبی (روش کمی و کیفی) و توضیح هدف آن هستم. به‌همین‌منظور، باید میان دو گونه پژوهش سهیم‌شده در این « ترکیب » تفکیک قایل شد و توضیح داد کدام گونه‌های طراحی، داخل مفهوم شیوه‌های ترکیبی قرار می‌گیرد. سپس سرفصل‌های برخی از گونه‌های متفاوت روش پژوهش ترکیبی را با بهره‌گیری از ترسیم نمونه‌های جرم‌شناسانه توضیح می‌دهم. در پایان، با بحثی درباره

انتقادهای اصلی وارد به روش پژوهش ترکیبی و کوشش برای تبیین اجمالی نگرانی‌ها، مطلب خود را به پایان می‌رسانم.

بخش ۱. ب)

رویکردهای توصیفی پژوهش و سیاست‌گذاری:

فنون جدید برآورد

جرائم و سیاست‌گذاری کیفری

۸. برآوردهزینه‌های جرم

این گفتار، نظریه، شیوه‌ها و ادله راجع به برآوردهزینه‌های جرم را مرور می‌کند. این موضوع، در دنیای سیاست‌گذاری عدالت کیفری، در حوزه‌ای که سیاست‌گذاران می‌خواهند بیشتر درباره یک مداخله یا برنامه بدانند، اهمیت رو به‌روش‌دی می‌یابد: نه تنها برای پاسخ به این پرسش که آیا آن برنامه یا مداخله مؤثر است یا نه؛ بلکه آن‌ها همچنین می‌خواهند ارزش جرم پیشگیری شده را با هزینه کاهش نرخ آن مقایسه کنند. برای ارزیابی فایده‌های پیشگیری از جرم نیازمند اطلاعاتی درمورد هزینه‌هایی هستیم که اگر بزه ارتکاب می‌یافتد، بر جامعه وارد می‌شد.

اگرچه این گفتار بر نظریه و شیوه‌های بنیادین پژوهشگرانی تمرکز می‌کند که علاقه‌مند برآوردهزینه‌های جرم هستند، با این حال تلاش شده تا این نوشتار برای «کاربران» هزینه‌های داده‌های جنایی نیز سودمند باشد. از آنجا که بسیاری از انواع متفاوت برآوردهزینه، در این ادبیات علمی وجود دارد – که بسیاری از آن‌ها هم ناتمامند – این نکته حائز اهمیت است که کاربران راجع به رویکردهای متفاوت و محدودیت‌هایشان آگاهی یابند. این گفتار بیشتر به برآوردهای هزینه «جرائم‌های خیابانی» مرسوم محدود است و به‌طور گسترده جرم‌های یقه‌سفید، شرکتی و مقرراتی را نادیده می‌انگارد. با این حال، بسیاری از شگردهای بحث شده در اینجا، برای برآوردهزینه سایر جرم‌ها نیز مناسب به‌شمار می‌آید.

این گفتار به ترتیب زیر ساماندهی شده است. نخست، بخش «نظریه هزینه‌های جرم»؛ به نظریه‌هایی می‌پردازد که هزینه‌های جرم باید براساس آن‌ها

ارزیابی شوند. سپس، بخش «رده‌بندی هزینه‌های جرم»؛ طبقه‌بندی‌ای از هزینه‌های گوناگون جرم را ارائه می‌دهد؛ در حالی که بخش «روش‌شناسی‌های هزینه»، راجع به شیوه‌های به کاررفته برای برآورد هزینه‌های جرم بحث می‌کند. «نمونه‌هایی درباره آخرین پژوهش‌های انجام‌شده راجع به هزینه‌های بزهکاری»، نمونه‌هایی از برآورد هزینه‌ها را در امریکا و بریتانیا نشان می‌دهد که امکان مقایسه برخی شیوه‌های متعارض را نیز فراهم می‌سازد. در پایان، بخش «شکوفایی و آینده برآورد هزینه‌ها» با بیان بعضی مشاهدات درباره موضوعات مهم، در این ادبیات روبه‌تکامل، به جمع‌بندی پرداخته و پیشنهادهایی را برای پژوهش بیشتر ارائه می‌کند.

۹. برآوردهای تیماری: انطباق کمی‌سازی با پرسش‌گری

در نظام عدالت کیفری، همانند سایر حوزه‌ها، فعالان و یا سیاست‌گذاران، اغلب مایل به دانستن این موضوع هستند که بدانند آیا امر موردنظرشان «مفید» یا کارآمد است یا خیر؟ آیا یک نوع معینی از درمان‌های خانوادگی، بیش از تعليق مجازات، اشتغال نوجوانان در معرض خطر بزهکاری را کاهش می‌دهد یا خیر؟ آیا خطمشی تفکیک زندان‌ها، به‌نحو قابل توجهی شاخص‌های سازگاری اجتماعی را برای بیماران ذهنی که دستگیر و بر پایه این خطمشی محاکمه می‌شوند، افزایش می‌دهد؟ در این صورت، به چه میزان؟

کوشش برای اندازه‌گیری تأثیر برنامه‌ها یا خطمشی‌ها، به چند دلیل بسیار منطقی به‌نظر می‌آید. روشن است که این‌گونه اطلاعات از منظر رویکرد هزینه-فایده سنتی، بالهمیت به‌شمار می‌آیند. آگاهی از تأثیرگذاری کلی یک برنامه از لحاظ سودمندی‌های ملموس و قابل اندازه‌گیری، نسبت به یک گروه هدف مورد بررسی، برای ارزیابی این‌که، آیا سرمایه‌گذاری بر روی این برنامه مقرر به صرفه است یا خیر، ضروری است. برای مثال، برنامه بازپروری مواد مخدر که نیازمند هزینه ثابت قابل توجهی برای شروع و بسیاری از هزینه‌های اجرایی است، باید بتواند ثابت کند که این سرمایه‌گذاری از لحاظ کاهش مصرف مواد یا کاهش ارتکاب رفتار جنایی، در میان مصرف‌کنندگان آن مقرر به صرفه است. برآوردهای کمیتی راجع به تأثیرگذاری سیاست‌گذاری‌ها یا برنامه‌ها، در سنجه‌شکلی سودمندی اجتماعی رویکردهای خاص نیز مهم انگاشته می‌شوند؛ دانستن این مطلب اغلب مهم است که برخی زیرگروه‌ها تا چه حد، در سیاست‌ها (در یک روش تصادفی) تأثیر گذاشته است. برای مثال،

وضع کیفرهای شدیدتر برای مبارزه با قاچاق کراک به نسبت کوکائین غنی شده، نشان از کاهش جزئی در قاچاق مواد مخدر دارد؛ یا هزینه تفاوت‌های نژادی قابل توجه در تعیین کیفر. سیاست‌گذاری و اجرای آگاهانه بر کمیت‌های تجربی‌ای استوار است که به بررسی این پرسش می‌پردازند: هنگامی که سیاست را رویکردی اجرا می‌شود، نتایج تا چه میزان تغییر می‌کنند؟ این برآوردها از تأثیرگذاری برنامه‌ها و خطمشی‌های بهندرت آسان، به دست می‌آیند یا به کلی مورد اعتماد واقع می‌شوند. در بیشتر موارد، پذیرش روش‌های تحلیل ستی تجربی (مانند رگرسیون، نسبت‌های احتمالی و...) برای تأمین شاخص اثربخش یک برنامه، بدون درنظر گرفتن محدودیت‌ها و موانع این رویکردها، اقدامی بسیار ضعیف و آسیب‌پذیر است. دریافت‌ن این نکته که هر دو گروه به طور میانگین، اساساً از لحاظ آماری و پس از وارد کردن برخی کنترل‌های آماری، در برخی دستاوردها با یکدیگر تفاوت دارند، یا اینکه یک گروه خاص از مداخله تأثیرپذیرفته چندین بار بیشتر از گروه مقایسه، به دور از تأثیرپذیری، احتمال داشتن دستاوردهای خاص را دارد، به وسیله ادله قطعی اثبات‌کننده تأثیرگذار مداخله، امکان‌پذیر نیست.

بر پایه یافته‌های مشابه، پژوهشگران اغلب می‌توانند برآوردهای جهت‌داری را از موفقیت یا زیان به عمل آورند، برآوردهایی از تأثیرات نتیجه، که با پاسخ به پرسش سیاست‌گذاری مورد نظر یا در مواردی با هر دو نامربوطند. به دست آوردن و تفسیر نتایج کمی راجع به خروجی‌ها، به شیوه‌ای درست و مرتبط، نیازمند توجه دقیق به پرسش‌های مطرح و نیز به شیوه‌های به کاررفته برای پدیدآوردن شمارگان موردنظر می‌باشد.

شیوه‌های گوناگونی برای برآورد آشکار تأثیرهای تیماری وجود دارد و شامل مواردی می‌شود که در این ویرایش به طور آشکار به آن‌ها اشاره شده است. این گفتار به خودی خود بر شیوه‌های برآورد واقعی تمرکز ندارد، بلکه به پرسش

گسترده‌تر تفسیر این تأثیرگذاری‌ها (که پیش‌تر برآورده شده‌اند) می‌پردازند. ما می‌کوشیم تا برای خوانندگان درباره به کارگیری و تفسیر اثرهای تیماری، شفاف‌سازی نسبی به عمل آوریم؛ تعبیری که باور داریم بیشتر در مفهومی بسیار کلی به کار می‌رود. ما به‌ویژه بر این موضوع تمرکز می‌کنیم که چه نوع از برآورده اثرهای تیماری، برای انواع خاص دشواری‌های سیاست‌گذاری مناسب است.

این گفتار به ترتیب زیر سامان یافته است: بخش دوم؛ برخی تعریف‌ها و دو موضوع مهم را که باید در تلاش برای برآورده تأثیرگذاری یک اقدام یا خط مشی مورد توجه قرار گیرد، ارائه می‌کند. بخش سوم؛ برخی نمادهای فنی برای تعریف چندین کمیت متفاوت را ارائه می‌کند که می‌توان آن‌ها را محاسبه کرد؛ به هر یک از این‌ها بیشتر به عنوان اثر تیماری اشاره می‌شود. بخش چهارم؛ موضوعات مربوط به تفسیر اثرهای تیماری را بیان می‌کند، آن هنگام که پژوهشگر می‌تواند به طور تجربی تخصیص تیماری را تغییر دهد. بخش پنجم؛ به بررسی‌های بیشتری درباره تفسیر اثرهای تیماری، به وسیله داده‌های مشاهده‌ای می‌پردازد. بخش ششم موضوع را جمع‌بندی کرده و مبحثی کلی درباره سببیت استنتاجی برای بحث‌های برنامه‌ای و خط‌مشی‌گذاری ارائه می‌دهد.

۱۰. فراتحلیل

پیشرفت در دانش زمانی میسر می‌شود که درک روشنی درباره دانش موجود حاصل شود. یکی از چالش‌های موجود در بسیاری از عرصه‌های دانش، نظیر جرم‌شناسی و عدالت کیفری، مفهوم‌بخشی به یافته‌های منضاد حاصل از بررسی‌های مربوط به پرسش (مشترک) تحقیق و سروکارداشتن با طیف گستره‌های از بررسی‌هاست. فراتحلیل یک روش آماری است که برای رویارویی با چنین چالش‌هایی طراحی شده و وظیفه در پرتو رویکرد خود به‌سوی پشتیبانی از این ادبیات، به عنوان فعالیتی پژوهشی حرکت می‌کند. به بیان دیگر، فراتحلیل، روش‌ها و منطق تحقیق در علوم اجتماعی را به منظور ترکیب نتایج حاصل از بررسی‌ها و کشف تفسیرهای مناسب درباره تغییرپذیری آن نتایج به کار می‌برد.

منطق فراتحلیل مستقیم است و نمونه‌های انجام آن به صد سال پیش بازمی‌گردد. احتمالاً نخستین فراتحلیل توسط کارل پیرسون – پایه‌گذار ضریب همبستگی گشتاور ضریب پیرسون^۱ – انجام گرفته است. پیرسون یافته‌هایی را از چندین مطالعه درباره اثربخشی مایه‌کوبی در تسبیه‌سوس ترکیب کرد. ایده مایه‌کوبی، در آن زمان در میان پژوهشکان امری بحث‌برانگیز بود. زمانی که اثربخشی مایه‌کوبی منفرداً مورد بررسی قرار می‌گرفت، نتایج آن متناقض به نظر می‌رسید؛ به این نحو که بعضی بررسی‌ها از لحاظ آماری معنی‌دار بودند و بعضی دیگر نه. پیرسون همبستگی چهارخانه‌ای^۲ میان مایه‌کوبی و مرگ‌ومیر را

^۱. Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

^۲. Tetrachoric Correlation

در بررسی‌های مختلف محاسبه کرد و سپس از همبستگی‌ها میانگین گرفت. میانگین نتایج میان بررسی‌های مختلف، به خوبی مقدار مایه‌کوبی را نشان می‌داد. از منظر استانداردهای امروز، این یک فراتحلیل بود؛ اگرچه این واژه تا دهه ۱۹۷۰ به کار نرفت و این روش در سال‌های بعد تغییر اساسی یافت.

فراتحلیل به پیچیدگی ابتدایی ترکیب نتایج بررسی‌ها توجه دارد که در آن‌ها با یافته‌های متفاوتی روبروییم. برای مثال، تصور کنید که مایل به سنجش میزان اثربخشی یک برنامه درمانی به نام XYZ درباره جوانانی که راجع به آن‌ها حکم صادر شده، هستید. یک بررسی تصادفی، ۲۰۰ جوان را که یا تحت برنامه XYZ بودند و یا در گروه کنترل قرار داشتند، مطالعه کرد و به این یافته رسید که به لحاظ معنی‌داری آماری، پس از اجرای برنامه، میزان کمتری از رفتارهای منحرفانه در گروه آزمایش (نسبت به گروه کنترل) رخ داده است (۴۳ درصد دربرابر ۵۷ درصد). این بررسی، مدرکی امیدوارکننده درباره اثربخشی این برنامه است. متأسفانه، یک بررسی مستقل دیگر با نمونه آماری کمتر (۵۰ تن در هر آزمایش) نتوانست – به لحاظ معنی‌داری آماری – به تأثیر قابل توجهی دست یابد. از یک دیدگاه سنتی، بررسی دوم، این گزاره را که برنامه XYZ اثربخشی دارد، رد می‌کند. با این حال، تغییر تمرکز از معنی‌داری آماری^۱ به میزان و جهت تأثیر، نشان می‌دهد که در مطالعه دوم نیز میان شرکت افراد تحت برنامه XYZ و انحرافات بعد از اجرای برنامه، همبستگی وجود دارد (۳۰ درصد (گروه تحت XYZ) در برابر ۴۵ درصد (گروه کنترل)). به علاوه، زمانی که نتایج حاصل از مطالعه دوم با مطالعه اول ترکیب شود، نه تنها اثربخشی برنامه XYZ را تضعیف نمی‌کند، بلکه آن را تقویت نیز می‌کند.

همچنان‌که در این مثال دیده می‌شود، تمرکز بر روی فراتحلیل، کانون توجه را از معنی‌داری آماری (تمرکز مرسوم بر روش‌های سنتی‌تر در بررسی

---

^۱. Statistical Significance

پژوهش‌ها) به جهت و میزان تأثیرات دیده شده سوق می‌دهد. این کار از محدودیت عمیق معنی‌داری آماری جلوگیری می‌کند. یک یافته به لحاظ آماری معنی‌دار، یک نتیجه گیری مستحکم است؛ درحالی که یافته‌ای که از منظر آماری غیرمعنی‌دار است، نتیجه گیری ضعیفی به حساب می‌آید. به یاد داشته باشیم که تست معنی‌داری فرضیه صفر،^۱ (در شرایطی که مقدار p معنی‌دار نیست)، نشان می‌دهد که ما نمی‌توانیم فرضیه صفر را رد کنیم. یافته غیرمعنی‌دار ممکن است به روشنی، نبود توان آماری کافی را – که مشکلی رایج در تحقیق جرم‌شناسی و عدالت کیفری به شمار می‌آید – نشان دهد. بدین لحاظ، زمانی که معنی‌داری آماری، به عنوان پایه‌ای برای نتیجه گیری در میان مجموعه‌ای از بررسی‌های مرتبط به کار می‌رود، ممکن است گمراه‌کننده باشد.

برای آنکه فراتحلیل معنا یابد، مجموعه‌ای از بررسی‌هایی که بر مبنای آن‌ها شکل گرفته، باید ارتباط مشترکی را برآورد^۲ کند، مانند برنامه XYZ و تکرار جرم یا بین نژاد و احتمال دستگیری در تعامل پلیس با شهروندان. اگر این بررسی‌ها مجموعه‌ای از پاسخ‌های ناب^۳ باشند، تا زمانی که منطق و فرضیه‌های فعالیت‌های استاندارد آماری در علوم اجتماعی پذیرفته شود، ایده ایجاد یک برآورد کلی از تأثیر، تردیدناپذیر خواهد بود. بر مبنای این فرضیه‌ها، می‌توانیم انتظار داشته باشیم که بعضی پاسخ‌ها تأثیر واقعی جامعه^۴ را فراتر و دیگر پاسخ‌ها را فروتر از واقعیت برآورد کنند. میانگین کلی باید برآورد دقیق‌تر و محکم‌تری را از تأثیر جامعه واقعی ارائه دهد. مجموعه‌های پاسخ ناب در علوم اجتماعی بسیار نادرند. نوعاً، بررسی‌هایی که به پرسش‌های مشترک تحقیق توجه دارند، با توجه به عملیاتی‌سازی^۵ ساختارها، اجرای هر دستکاری تجربی^۶

^۱. Null^۲. Estimate^۳. Pure Replication^۴. Population Effect^۵. Operationalization of the Construct

و یا دیگر ابزارهای محتوایی یا روش‌شناسانه، متفاوت خواهند بود. برای آنکه فراتحلیل‌ها معتبر باشند، باید بتوان چنین ادعا کرد که بررسی‌ها، دست‌کم پاسخ‌هایی مفهومی‌اند که هر کدام، با وجود متغیرهای روش‌شناسانه و محتوایی، یک رابطه تجربی را می‌آزمایند. هرچه تغییرپذیری ابزارهای تحقیق بیشتر باشد، ماهیت پاسخ مفهومی^۲ کوچک‌تر خواهد بود. برای مثال، فراتحلیل لیپسی^۳ (مانند کار او در سال‌های ۱۹۹۵ و ۱۹۹۸) درباره تأثیرگذاری^۴ انحراف جوانی، از تغییرپذیری گسترده‌ای در ماهیت مداخله برخوردار است. با این حال، در یک مرحله مفهومی، همه بررسی‌ها رابطه میان مداخله انحراف جوانی و رفتار منحرفانه آتی را می‌آزمایند.

تحلیل‌های تأثیر-اندازه^۵ در میان مجموعه‌ای از پاسخ‌های خالص، بر ارزیابی یک «تأثیر-اندازه» مشترک یا معنی‌دار متمرکزند. این تمرکز به آزمودن ارتباط میان مؤلفه‌های تحقیق و تأثیرهای مشاهده شده گرایش می‌یابد؛ همچنان‌که مجموعه‌ای از بررسی‌ها، به جای پاسخ‌های خالص، به‌سوی پاسخ‌های مفهومی کوچک‌تر حرکت می‌کنند. تفاوت‌های میان بررسی‌های روش‌شناسانه و محتوایی و اینکه این تفاوت‌ها چگونه با تحلیل اندازه - تأثیر مرتبط هستند، نسبت به صرف اندازه - تأثیر معنایی کلی، معنای بیشتری خواهند داشت.

---

^۱. Experimental Manipulation
^۲. Conceptual Replication
^۳. Lipsey
^۴. Effectiveness
^۵. Effect-size

۱۱. تحلیل شبکه اجتماعی

شبکه‌های اجتماعی از دیرباز، محور مهم‌ترین نظریه‌های جرم‌شناسی بوده‌اند. برای مثال، ساترلندر در نظریه معاشرت‌های ترجیحی^۱ (۱۹۴۷) این موضوع را مفروض قرار می‌دهد که رفتار مجرمانه از تعامل با گروه‌های نزدیک اجتماعی آموخته می‌شود. این فرضیه به توضیح یکی از مستحکم‌ترین یافته‌های جرم‌شناسی کمک می‌کند؛ به این معنا که بیشتر در انحرافات درون گروه‌ها انجام می‌شود. شاید بهترین مثال این یافته مشهور، کشف شاو و مک‌کی (در سال ۱۹۳۱) باشد که متوجه شدن بیش از ۸۰ درصد جوانان حاضر در دادگاه منطقه‌ای جوانان کوک، همدستانی در ارتکاب جرم داشتند. همچنان که وار بیان می‌کند «رفتار جنایی، مسلماً رفتاری اجتماعی است. بیشتر مجرمان به شبکه‌ای از دوستانی که آن‌ها نیز قانون‌شکن هستند، متصلند و مهم‌ترین پیشگویی رفتار مجرمانه، که برای جرم‌شناسان شناسایی شده، شمار دوستان منحرفی است که یک شخص دارد»؛ اما این تنها یک مثال است. همچنین، شبکه‌های اجتماعی نقش مهمی در نظریه‌های کنترل اجتماعی، بسیار سازمانی اجتماعی^۲ و کارآیی جمعی و دیدگاه‌های موقعیتی، بازی می‌کنند و حتی توانایی شکل دادن به فرایند تصمیم‌گیری مجرمان را نیز دارند. به علاوه، بررسی شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به افزایش آگاهی در زمینه الگوهای جرم و سازمان‌های جنایی و در نتیجه جهت‌دهی به سیاست‌گذاری منجر شود.

---

^۱. Differential Associations

^۲. Social Disorganization

برای پژوهشگرانی که به شبکه‌های اجتماعی (یا شخصی)^۱ علاقه‌مندند، تحلیل شبکه‌ای ابزاری است برای پاسخ به پرسش‌ها به روشهای دقیق‌تر از تحلیل‌های غیررابطه‌ای. هدف نخست این راهبرد تحلیلی، مشخص کردن این موضوع است که آیا الگوهای یکسانی در روابط اجتماعی وجود دارد و اینکه چگونه این الگوها می‌توانند با ویژگی‌ها یا رفتارها ارتباط داشته باشد. یکی از مهم‌ترین کارهای تحلیل شبکه‌ای، تلاش برای توضیح رفتار عناصر موجود در یک شبکه، از طریق مطالعه ویژگی‌های خاص روابط میان آن‌هاست. بنابراین، برخلاف دیگر روش‌های تحلیلی، تحلیل شبکه‌ای توجه خود را فراتر از ویژگی‌های فردی و به سمت روابط میان واحداً سوق می‌دهد. برای روشن شدن تمایز میان داده‌های رابطه‌ای و داده‌های وصفی به مثال زیر توجه کنید: ارزش کالاهایی که هر سال یک کشور در تجارت خارجی وارد می‌کند، یک وصف اقتصاد ملی است؛ اما حجم کالاهایی که میان این کشور با کشوری دیگر مبادله شده، یک ارتباط مبادله‌ای را اندازه‌گیری می‌کند.

شاید تحلیل شبکه‌ای بیش از هر روش دیگر، نسبت به تحلیل‌هایی که اندازه‌گیری‌های مشخصی را گزینش کرده و – با توجهی اندک به فرضیه‌هایی که در پس این اندازه‌ها وجود دارد – آن‌ها را ذیل چارچوب‌های خود قرار می‌دهند، آسیب‌پذیر است. با این حال، همچنان‌که و لمن استدلال می‌کند، قدرت تحلیل شبکه‌ای به دیدگاه مبنایی آن درباره مطالعه ساختار اجتماعی وابسته است و نه مجموعه‌ای از قواعد و فن‌ها. تحلیل شبکه اجتماعی، فراتر از مجموعه‌ای از روش‌هاست. این تحلیل، گرایشی به سوی درک رفتار انسانی است که بر اهمیت روابط اجتماعی و نیز مجموعه ابزارهایی که ژرف‌نگری در روابط اجتماعی و پیامدهای آن را ممکن می‌سازند، متمرکز است. در حالی که

---

^۱ در برابر شبکه اجتماعی، یک شبکه شخصی، یا خودمدار، بر یک گره از سودمندی (یعنی خود) و اصلاح‌شده‌ها (یعنی همراهانش) تمرکز می‌کند.

بسیاری از روش‌ها در این متن با فرضیه‌هایی درباره داده‌های در دسترس^۱ همراه است، این روش با فرضیه‌های جهان اجتماعی نیز سروکار دارد؛ به ویژه این مفاهیم که ۱. افراد نوعاً در آن دسته از نظام‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند که شامل دیگر کنشگرانی می‌شوند که به عنوان نقطه مرجع رفتاری عمل می‌کنند؛ ۲. درباره این روابط، یک ساختار نظام‌مند وجود دارد.

تحلیل شبکه‌ای رویکردی به بررسی ساختار اجتماعی می‌پردازد، با درنظر گرفتن این نکته که بهترین روش برای بررسی نظام اجتماعی، تحلیل روابط میان اعضای نظام است. فرض می‌شود که الگوی این روابط اجتماعی –که ما به عنوان ساختار اجتماعی از آن‌ها یاد می‌کنیم– دلالت بر رفتار دارد. بر عکس، دانشمندان اجتماعی به طور سنتی تمرکزشان را بر نقش ویژگی‌های کنشگر و هنجارها، به عنوان متغیرهای توضیح‌دهنده رفتار محدود کرده‌اند. فرضیه چنین دیدگاهی آن است که افراد با ویژگی‌های مشابه (نظیر جنسیت، وضعیت اجتماعی اقتصادی) با هنجارهای مشابه، به شکل مشابهی رفتار می‌کنند و بنابراین، گوناگونی رفتار در میان افراد، با تفاوت بخشنیدن به هنجارها و ویژگی‌ها توضیح داده می‌شود. به علاوه، بیشتر تفسیرهای رفتاری (شامل رفتار مجرمانه)، به روش‌های آماری تکیه دارد که فرض را بر آن می‌گذارند که افراد واحدهای آزاد مستقلی هستند. با این حال، از دیدگاه نظری، تحلیل‌های شبکه اجتماعی بر روابط ووابستگی دو جانبه میان گره‌ها^۲ و اینکه سرانجام چگونه محدودیت‌ها و فرصت‌های ناشی از روابط الگویی^۳ بر رفتار تأثیر می‌گذارند، متوجه است.

رویکردهای شبکه‌ای در جرم‌شناسی در حال رواجند. با این حال، کاربرد رسمی فن‌ها و روش‌های شبکه‌ای محدود است. همچنین، مجموعه‌ای از

^۱. In Hand Data

^۲. Node

^۳. Patterned Relations

سنت‌های نظری در جرم‌شناسی و عدالت کیفری وجود دارد که برای توضیح دلایل و پیامدهای جرم بر مفاهیم شبکه اجتماعی استوارند. برای مثال، پژوهش درباره پیوندۀای اجتماعی، بی‌سازمانی اجتماعی، تأثیر همسالان منحرف و بعضی دیدگاه‌های مربوط به فرصت، مفاهیم عقلانی را به کار می‌گیرد. نظریۀ پیوند اجتماعی^۱ ما را به سوی کیفیت روابطی که مردم با افراد و نهادهای دیگر دارند، می‌کشاند (مانند پیوستگی^۲ و مشارکت^۳). با تأکید بر اهمیت شبکه‌های ارتباطی برای آسان‌سازی کنترل اجتماعی، بسیاری از نظریه‌پردازی‌های اخیر در سنت بی‌سازمانی اجتماعی، الگوی نظام‌مندی را که سازمان اجتماعی اجتماعات را با تمرکز بر شبکه اجتماع محلی مشخص می‌کند، به کار گرفته‌اند. بورسیک و گراسیک بحث می‌کنند که در هم‌تنیدگی و گستردگی شبکه‌های محلی و روابط اجتماعی، ظرفیت محله را برای کنترل اجتماعی تحت تأثیر قرار می‌دهد. سپس، بررسی‌ها بر روی تأثیر گروه همسالان بر هم‌دیگر به طور ضمنی و آشکاری بر این موضوع بنا شده‌اند که روابط اجتماعی برای انتقال تأثیر، مهارت‌ها و هنجارها ضروری هستند. نظریه یادگیری^۴ (به‌ویژه نظریۀ معاشرت‌های ترجیحی) ما را به اهمیت عوامل زیر می‌رساند: ۱. فرد با چه کسی معاشرت دارد؛ ۲. تعادل افراد در شبکه (یعنی آیا بیشتر منحرفانه است یا خیر)؛ ۳. انتقال هنجارهای منحرفانه با این پیوندها؛ و ۴. کیفیت یا جدیت معاشرت‌ها (به این معنا که معاشرت‌های شایع‌تر تأثیر بیشتری بر رفتار می‌گذارند). سرانجام، دیدگاه‌های اخیر درباره فعالیت‌های روزمره، به ایجاد فرصت‌های مجرمانه (کنترل‌نشده یا ساختارنیافته) در شبکه‌های اجتماعی مبنای دهد.

---

^۱. Social Bond Theory

^۲. Attachment

^۳. Involvement

^۴. Learning Theory

همچنین شبکه‌های اجتماعی در بیرون از پژوهش‌های نظری نیز سودمندند. برای مثال، بعضی نویسنده‌گان، دیدگاه‌های شبکه‌ای را برای بحث درباره روابط میان و فراسازمانی^۱، در نظام عدالت کیفری مورد توجه قرارداده‌اند؛ در حالی که بر این موضوعات، به عنوان تقسیم‌کننده اطلاعات^۲ و اینکه ساختار شبکه‌ای سازگاری سیاسی^۳ را پیش‌بینی می‌کند یا خیر، تمرکز کرده‌اند. دیگر کارها، تحلیل شبکه‌ای را برای فهم این موضوع مدنظر قرار داده‌اند که آیا شبکه‌های جنایی واقعاً وجود دارند یا خیر و اینکه کدام شبکه‌های انحراف و جرم سازمان یافته، مشابه یکدیگرند. سرانجام، بخش دیگری از ادبیات این بحث به کاربردهای متصور از این روش در پژوهش‌های مجریان قانون اختصاص دارد و بیان می‌کند که چگونه این روش می‌تواند برهم‌کنش‌ها را راهنمایی کند.

به نظر می‌رسد تحلیل شبکه‌ای، ابزارهای جامعی برای جرم‌شناسی و نظام عدالت کیفری دارد؛ اما متأسفانه این روش فن و دیدگاهی است که گاه‌گاه و به شکل ناپیوسته به کارمی‌رود. هدف این مقاله این است که به خواننده دانشی عملی از تحلیل‌های شبکه‌ای ارائه دهد و فوایدی را که برای پژوهشگران در ابعاد گسترده جرم‌شناسی در نظر است، توضیح دهد. این نوشتار به‌ویژه، پیش‌زمینه مختصری از تحلیل‌های شبکه‌ای، اطلاعات مبنایی از داده‌های موردنیاز، نکات مهم درباره داده‌ها و نمونه‌گیری را ارائه و بعضی تحلیل‌های مبنایی را توضیح می‌دهد و این بحث را با ارائه مثال‌های بیشتر درباره فن‌های مشابه در پژوهش جرم‌شناسی معاصر تکمیل می‌کند.

---

^۱. Inter and Intraorganizationl

^۲. Intelligence Sharing

^۳. Policy Adoption

۱۲. ملاحظه اجتماعی نظاممند در جرم‌شناسی

مشاهده اجتماعی نظاممند، به همت آلبرت جی. ریس، کسی که در دهه ۱۹۶۰، دانشمندان اجتماعی را تشویق کرد تا برخی دیدگاه‌های «بی معنی» راجع به محدودیت‌ها و سودمندی شکل‌های متفاوت مشاهده^۱ پدیده اجتماعی را کنار بگذارند، به عرصه جرم‌شناسی پان‌هاد. ریس با این دیدگاه مخالف این بود که مشاهده مستقیم پدیده‌های اجتماعی در محیط طبیعی آن، برای پژوهشگرانی که به تنهایی فعالیت می‌کنند و شیوه‌های کیفی را به کارمی‌گیرند، کارآمد بوده است؛ در حالی که پژوهش پیمایشی در جایی مناسب بود که بسیاری از پژوهشگران در فعالیتی گروهی در آن حضور داشته و از پروتکل نظاممندی برای گردآوری داده‌های کمی بهره‌مندی‌گیرند. از نظر ریس هر دو شیوه مشاهده اجتماعی مستقیم و پژوهش پیمایشی، در واقع شکل‌هایی از مشاهده‌اند که باید با مجموعه یکسانی از چالش‌ها، برای پدیدآوردن اطلاعات تفسیرشدنی روبه‌رو شوند؛ و هر دو با یکی از فعالیت‌های فردی یا گروهی سازگاری دارند و از هر دو آن‌ها می‌توان به‌طور مؤثر برای کشف یا ارزیابی پیشنهادهای مربوط به پدیده اجتماعی بهره برد. در ورای این دیدگاه‌ها، نقش آفرینی مهم ریس برای جرم‌شناسی، توسعه و انجام روش‌های مشاهده اجتماعی نظاممند بود. ریس با علم به این که دیگران پیش از او بر پایه گونه‌هایی از پروتکل‌های نظاممند، مشاهده‌های زمینه‌ای اجتماعی مرتبه‌اند که در پژوهش‌های پیمایشی نیز رواج یافته‌اند، چگونگی به کارگیری مشاهده‌های اجتماعی نظاممند را برای

---

^۱. Observation

پاسخ به پرسش‌های مهم، راجع به عوامل تأثیرگذار بر برهم‌کنش‌های پلیس‌شهروند توضیح می‌دهد و به پیامدهای ضمنی نظریه‌های راجع به روابط پلیس‌شهروند و همچنین سیاست‌گذاری‌های عمومی راجع به عدالت کیفری، روابط نژادی و کنترل جرم اشاره می‌کند. از آن هنگام، جرم‌شناسان کاربرد مشاهده‌های اجتماعی نظاممند را بسیار گسترش داده‌اند؛ اما هنوز چندان به کار نمی‌رود.

در این گفتار، ما مشاهده‌های اجتماعی نظاممند را شرح می‌دهیم؛ و تمایز و شباهت آن را با دیگر روش‌های مشاهده بیان می‌کنیم. ما موضوعات روش‌شناسانه را بازنگری می‌کنیم و سپس به دغدغه‌های عملی در بررسی‌های مشاهدات اجتماعی نظاممند پاسخ می‌دهیم. ما توضیح مختصری راجع به نقش مشاهده‌های اجتماعی نظاممند در حوزه جرم‌شناسی ارائه و جهت و کاربردهای آتی این مشاهده‌ها را بیان می‌کنیم.

بخش ۲

گرایش‌های جدید در

ارزیابی طراحی، برآورد و کیفیت داده‌ها

۱۳. شناسایی و رفع خطاهای پاسخ در پیمایش‌های خوداظهاری

بیشتر داده‌های به کاررفته از سوی جرم‌شناسان، به وسیله پیمایش‌های خوداظهاری بزه‌دیدگان و بزهکاران به دست می‌آید. اگرچه هر دو منبع، مبنای مشترکی را در پاسخ به پرسش‌ها مطرح می‌کنند؛ اما هم‌پوشانی اندکی میان آن‌ها وجود دارد. آن‌ها در گذشته به طور گسترده با یکدیگر تعامل داشته‌اند، به ویژه در حوزه بررسی‌ها و یافته‌های روش‌شناسی. از نگاه گزارش‌های مربوط به رفتار جنایی که به آن‌ها می‌پرداختند، این ارتباط نادرست یک نکته شگفت‌آور را آشکار می‌سازد، زیرا مسئله شناختی مورد نیاز برای هر دو دسته از پاسخ‌گویان یکی است. تقسیم‌بندی این دو رویه، مفهوم بیشتری به ارزیابی هدف‌ها و توجه‌های انگیزشی نخستین هریک از آن‌ها می‌بخشد.

پیمایش‌های بزهکاری خوداظهاری، بر این مبنای پدیدار شدند که پیش‌بینی‌کننده‌های بزهکاری را شناسایی کنند تا نظریه‌هایی را بنیان‌گذارند و بیازمایند که تفاوت‌های موجود در رفتار جنایی افراد را توضیح می‌دهند. برای دستیابی به این هدف‌ها، جرم‌شناسان ابزارهای پیمایشی را طراحی کردند که بر افراد و میزان نسبی جرم در میان بزهکاران تمرکز داشت. پژوهشگران فعالیت‌های روش‌شناسی‌شان را بر شیوه‌هایی استوار کردند که اطلاعات گردآوری شده راجع به بزهکاران و شرایط اجتماعی‌شان را افزایش می‌دهد. در برابر، هدف اصلی پیمایش‌های بزه‌دیدگی، برآورد سطح بزهکاری و تغییرات آن در یک دوره زمانی بود که شامل پدیدآوردن نرخ‌های سالانه جنایی می‌شد. این هدف به تمرکز بر رویدادهای بزه‌دیدگی و نه شخص بزه‌دیده نیاز داشت. در

نتیجه، پژوهشگران بر آن دسته از موضوعات روش‌شناسی تأکید می‌کرده‌اند که دقت یادآوری افراد و گزارش‌دهی رویدادهای جنایی را افزایش می‌داد. انگیزه‌های متفاوت برای گردآوری داده‌ها و کاربرد ابتدایی آن‌ها، به اهدافی متفاوت در زمینه قرار دادن وقایع جنایی در زمان و مکان کمک‌کرده است. برای مثال، پژوهشگران، پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری را به کار می‌گیرند تا بزهکاران را شناسایی و بزهکاران پر جرم و کم جرم را از یکدیگر تفکیک کنند و به چرایی بزهکارشدن برخی و نشدن برخی دیگر پی‌برند. این گونه دغدغه‌ها باعث می‌شود بر شمارش دقیق رویدادهای جنایی، تأکید کمتری صورت گیرد؛ در حالی که بیشتر به دستیابی به اطلاعات فردی و محیطی برای توضیح الگوهای بزهکاری توجه می‌شود. از سوی دیگر، پیمایش‌های خوداظهاری بزه‌دیدگی برای برآوردن نرخ بزهکاری به کار می‌روند. این کار به گزارش‌دهی فراگیر از رویدادهای بزه‌دیدگی و تاریخ‌نگاری دقیق رخدادشان برای تضمین وجود نرخ‌های دقیق نیاز دارد. به علاوه، پیمایش‌های بزه‌دیدگی بارها اجرا می‌شوند تا داده‌های گزارش‌شده از سوی پلیس ارزیابی شوند. این نقش تکمیلی، به اندازه‌گیری مکان دقیق رویدادها با توجه به حوزه قضایی و همچنین جزئیات فراوان راجع به رویدادها، به منظور بازتولید شیوه‌های مرسوم رده‌بندی‌های جرم توسط پلیس نیاز دارد.

این دغدغه‌ها و کارکردهای مختلف، تفاوت‌هایی را نیز در طراحی و تأکید بر پیمایش‌های مهم خوداظهاری بزهکاری و بزه‌دیدگی پدید می‌آورد. تا این اواخر، به دلیل وجود انگیزه‌های اندک برای درهم‌آمیختن این عرصه‌های موازی، می‌توانستند به طور جدا و مستقل از یکدیگر اجرا شوند. هم‌اکنون، دگرگونی در چگونگی به کارگیری این داده‌ها – به‌ویژه در پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری- بازنگری در این تفکیک‌ها را ضروری کرده است. داده‌های ناشی از خوداظهاری بزهکاری، هم‌اکنون با به کارگیری مدل‌های خط‌سیری برای بررسی

های دوره‌های جنایی و بزهکاران حرفه‌ای به کارمی‌روند. مدل‌های آماری پیچیده به کاررفته در این اثر، دقت داده‌ها و چگونگی گزارش‌دهی رویداد جنایی را مفروض انگاشته‌اند. این گونه درخواست‌های جدید برای پیمایش‌های خوداظهاری تبهکاری، انکاس نیازمندی‌های درازمدت پیمایش‌های بزه‌دیدگی را آشکار می‌کنند. برای مثال، در حال حاضر به کارگیری الگوهای خط‌سیری و منحنی‌های رشد، برای تفکیک گونه‌های مختلف دوره‌های جنایی، گزارش‌گیری های جامع و مکان‌یابی زمانی جرایم را پراهمیت می‌سازد. به علاوه، گرایش به تفکیک رویدادهای جنایی شدید از خفیف، نیازمند این است که پاسخ‌گو جزئیات بیشتری راجع به ماهیت رویدادهای بزهکاری ارائه دهد؛ به گونه‌ای که پژوهشگران بتوانند چنین تفکیک‌هایی را به عمل آورند. به‌دبال این هم‌پوشانی روبرو شد در نیاز به هر دو گونه پیمایش، به‌منظور قراردادن مکان‌یابی دقیق رویدادها در زمان و مکان، این اثر به‌طور روش‌شناسانه در چارچوب پیمایش‌های بزه‌دیدگی اجرا و به یک منبع مرتبط برای پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری تبدیل شده است. پژوهش انجام شده در چارچوب بزه‌دیدگی، می‌تواند حوزه‌هایی را که در آن‌ها پیمایش‌های بزهکاری نمی‌توانند به اندازه کافی دقیق باشند را معرفی کند و شیوه‌هایی را برای بهبود دقت داده‌ها ارائه دهد.

در این گفتار، ما به‌دبال تأکید بر کار روش‌شناسانه انجام شده در چارچوب پیمایش‌های بزه‌دیدگی هستیم، تا نشان دهیم این پژوهش تا چه اندازه می‌تواند به پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری سود برساند. در این راه، ما می‌توانیم عمدۀ خطاهای پاسخ در هر دو شیوه را شناسایی کنیم. پیش از آغاز این بحث، بیان سه نکته حائز اهمیت است:

نخست، بحث ما به خطاهای پاسخ محدود می‌شود؛ یعنی خطاهایی که با به کارگیری کارهای شناختی مورد نیاز برای پاسخ‌گوییان و ثبت پاسخ‌هایشان

ارتباط دارد. بنابراین، خطاهای ناشی از نمونه‌گیری یا خطاهای بدون پاسخ بررسی نمی‌شوند. تمرکز ما به خطای پاسخ محدود می‌شود؛ زیرا این کار شناختی ضروری، در پیمایش‌های بزه‌دیدگی و بزهکاری یکسان است. هر دو رویه مستلزم آن هستند که پاسخ‌گویان حافظه‌شان را برای یادآوری وقایع جنایی که درگیر آن‌ها بوده‌اند، جست‌وجو کرده و زمان و جزئیات آن رویدادها را به‌گونه‌ای مشخص کنند که بتوان آن‌ها را دسته‌بندی کرد. دیگر جنبه‌های پیمایش‌های بزهکاری و بزه‌دیدگی ممکن است بسیار متفاوت‌تر باشند.

دومین هشدار این است که بحث ما اطمینان‌پذیری شمار کمی از پیمایش‌های اصلی خوداظهاری بزهکاری و بزه‌دیدگی را بازتاب می‌دهد. یک دلیل کاربردی این است که شمار پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری و بزه‌دیدگی از دهه ۱۹۶۰، بسیار افزایش یافته‌است. دلیل دیگر این است که هر رویه، شماره پیمایش بر جسته دارد که شاخصی برای طراحی پیمایش‌های دیگر به شمار می‌آیند. این پیمایش‌های شاخص، پیمایش‌هایی هستند که در آن‌ها زمان و پول زیادی برای طراحی موضوعات صرف می‌شود. در نتیجه، به داده‌ها به این نگاه نگریسته می‌شود که کیفیت بسیار بالایی داشته باشند و به طور گسترده از سوی جرم‌شناسان به کار گرفته شوند. درباره پیمایش‌های بزه‌دیدگی، بحث ما بیشتر بر پیمایش‌های ملی بزه‌دیدگی^۱ و رویه پیشین آن، یعنی پیمایش بزهکاری ملی^۲ و در حد کمتری بر پیمایش جرم بریتانیا^۳ استوار است. درخصوص پیمایش‌های بزهکاری نیز سه پیمایش پیشرو، پارادایم‌های ما را شکل می‌دهند.

^۱. National Crime Victimization Survey (NCVS)

^۲. National Crime Survey

^۳. British Crime Survey

این موارد عبارتنداز: پیمایش ملی جوانان^۱، پژوهش جوانان کمبریج^۲ و برنامه پژوهشی علت‌ها و همبستگی انحراف.^۳

نکته نهایی این که با طرح این رویکرد، ما به دنبال این مطلب نیستیم که تاکنون هیچ کار روش‌شناسانه‌های در حوزه خوداظهاری بزهکاری انجام نشده یا اینکه پیمایش‌های بزه‌دیدگی نمی‌توانند از این ادبیات (در حوزه خودگزارشی) بهره ببرند؛ بلکه ما باور داریم مدت‌هast به ارتباط میان این دو رویه بی‌توجهی شده و این گفتار در نخستین گام می‌کوشد تا رابطه‌ای متقابل میان این دو ایجاد کند. ما با این گفتمان آغاز می‌کنیم که پیمایش‌های بزه‌دیدگی، چه چیز را باید به پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری منتقل کنند؛ زیرا ما با رویه پیمایش بزه‌دیدگی آشنایی بیشتری داریم. ما از مقاله مشابهی که این کار روش‌شناسانه را درباره رویه خوداظهاری بزهکاری به کار می‌برد – و می‌تواند پیمایش‌های بزه‌دیدگی را بهبود بخشد – استقبال می‌کنیم. سرفصل‌هایی مانند پنل اربیی^۴، به کارگیری ابزارهای تقویمی، پاسخ راهبردی و طراحی مصاحبه‌های متناسب با سن، در پیمایش‌های بزهکاری، بیش از پیمایش‌های بزه‌دیدگی مورد توجه قرار گرفته‌اند.

باقي‌مانده این نوشتار به ترتیب زیر ساماندهی شده است: نخست، ما منابع اصلی خطاهای پاسخ مورد بررسی در پیمایش‌های بزه‌دیدگی را شناسایی می‌کنیم که با پیمایش‌های بزهکاری مرتبط‌اند. هریک از این خطاهای نوبه خود کاوش می‌شوند. برای هر گونه خطأ، ما بحث می‌کنیم که در ادبیات پیمایش خوداظهاری بزه‌دیدگی، چه چیزی خطأ دانسته می‌شود و در پیمایش‌های بزهکاری چگونه به این مسئله رسیدگی می‌کنند؛ همچنین میزان سودمندی

^۱. National Youth Survey

^۲. Cambridge Youth Survey

^۳. The Programme of Research on the Causes and Correlates of Delinquency

^۴. Panel Bias

پیمایش‌های خوداظهاری بزه‌دیدگی، برای پیمایش‌های خوداظهاری بزهکاری را ارزیابی می‌کنیم.

در پایان با کنار هم قراردادن این دو رویهٔ پیمایشی، نشان می‌دهیم که چگونه می‌توانیم درک خود را دربارهٔ خطای پاسخ در پیمایش‌های خوداظهاری بهبود دهیم. همچنین، بر پایهٔ اطلاعات در دسترس کنونی، شیوه‌های موقتی برای رسیدگی به خطاهای پاسخ را ارائه خواهیم کرد.

۱۴. مسائل داده‌های گمشده در پژوهش جرم‌شناسی

مسائل داده‌های گمشده،^۱ یک چالش همیشگی و فراگیر برای پژوهشگران جرم‌شناسی و عدالت کیفری به‌شمار می‌آید. صرف‌نظر از اینکه آیا پژوهشگران بر روی داده‌های پیمایش کار می‌کنند یا بر روی داده‌های گردآوری شده از ثبت نهادهای رسمی (یا سایر منابع)، به ناچار با شکاف‌ها یا خلاعه‌های مجموعه‌ای از داده‌ها روبرو می‌شوند؛ در نتیجه، پژوهشگرانی که بررسی‌هایی را طراحی می‌کنند، باید اقداماتی را انجام دهنند که چه از لحاظ عملی و اخلاقی موجب به حداکثر رسیدن پوشش و جامعیت داده‌هایی شود که در آینده گردآوری خواهد کرد. حتی با بهترین طراحی و اجرا نیز، تقریباً همه بررسی‌ها با کاستی‌هایی روبرو می‌شوند. سوابق ناقص خواهند شد، مشارکت‌کنندگان جامعه هدف در پیمایش شناسایی نخواهند شد، برخی از آن‌هایی که شناسایی شده‌اند مشارکت نخواهند کرد، و آن دسته که مشارکت می‌کنند نیز مشارکت کاملی نخواهند داشت. این مشکلات رایج، به دشواری‌هایی منجر می‌شوند که بیشتر پژوهشگران با آن روبرویند. در اینجا ما به‌دبیل به کارگیری مجموعه داده‌هایی هستیم که با گردآوری آن‌ها دیدگاه‌های خود را درباره همه جامعه هدف شکل می‌دهیم؛ نه فقط یک زیرمجموعه از جامعه‌ای که داده‌های معتبری راجع به آن‌ها وجود دارد.

متأسفانه، در حوزه جرم‌شناسی و عدالت کیفری، توصیه و رهنمون ناچیزی راجع به این موضوع وجود دارد که در دسترس پژوهشگران کاربردی باشد. بیشتر بحث‌های راجع به موضوع داده‌های گمشده، به عنوان مسائل آماری و با

---

^۱. Missing Data

مثال‌هایی از طیف گسترده حوزه‌ها نشان داده شده‌اند. لذا شناسایی شباهت‌های مناسب برای حل مسائلی که پژوهشگران جرم‌شناسی و عدالت کیفری با آن روبه‌رویند، به خود آن‌ها واگذار شده است. موضوعات تکمیل‌کننده دیگر، بیشتر با بحث‌های زبان فنی و واژه‌شناسی پیشرفت‌های گره‌خورده‌اند که در مجال یادگیری بیشتر پژوهشگران جرم‌شناسی و عدالت کیفری نیست. از نگاه بیشتر جرم‌شناسان، راهکار اساسی برای رفع مسئله داده‌های گم‌شده، به سرمایه‌گذاری قابل توجه زمانی و پشتکار نیاز دارد تا شباهت‌ها و شیوه‌های مناسب (بیشتر برگرفته از سایر حوزه‌ها) یا کمک فنی افرادی که بیشتر با این مسائل مواجه بوده‌اند، شناسایی شود. ممکن است جرم‌شناسان و سوسه شوند که برای «حل» مسائل ناشی از گم‌شدن داده‌ها، به‌طور کورکورانه رویه‌هایی را به کار گیرند که اکنون در «بسته‌های آماری بسته» وجود دارند که این خود به بدتر شدن وضعیت کمک می‌کند.

البته ما نخواهیم توانست مسائل شناخته‌شده بالا را با یک نوشتار ساده حل کنیم، بلکه هدفمان این است که بحث‌های اصلی نظام‌مند راجع به موضوعات کلیدی گم‌شدن داده‌ها را، که در پژوهش جرم و بحث‌های مفهومی راجع به این موضوعات مطرح می‌شوند، ارائه کنیم. در بخش بعد، ما راجع به شکل‌های متفاوت مسائل ناشی از گم‌شدن داده‌ها بحث می‌کنیم که بیشتر در پژوهش‌هایی رخ می‌دهند که بیشتر جرم‌شناسان آن را انجام داده‌اند. سپس در بخش «دشواری‌های تحلیلی»، توجه‌مان را به گونه‌های ویژه‌ای از دشواری‌های تحلیلی جلب می‌کنیم که در اثر مسائل گوناگون ناشی از گم‌شدن داده‌ها بروزیافته‌اند، در حالی که بخش «شیوه‌هایی برای حل مسائل داده‌های گم‌شده»، به برخی شیوه‌ها توجه دارد که برای حل این مشکلات طراحی شده‌اند. در پایان، در بخش «نتیجه‌گیری»، ما برخی دیدگاه‌ها و توصیه‌ها را ارائه می‌کنیم که چگونه

پژوهشگران و نیز خود این حوزه، به طور کلی می‌توانند در پرداختن به مشکلات ناشی از داده‌های گم شده، به پیشرفته نظاممند دست یابند.

۱۵. شیوه تقویم پیشامد عمر در پژوهش جرم‌شناسی

تقویم رویدادهای زندگی که در شماری از حوزه‌ها برای گردآوری داده‌های معطوف به گذشته راجع به یک یا چند جنبه از زندگی افراد به کار می‌رond، با عنوان‌های گوناگونی نظیر «تقویم تاریخ عمر»،^۱ «تقویم تاریخ رویداد»،^۲ «صاحبہ نمودار عمر»،^۳ «شیوه تقویمی»،^۴ «صاحبہ تقویمی»^۵ و «شیوه زمانی بازگشتی»^۶ یاد شده‌اند. صرف نظر از نام آن، این شیوه از آنچه به عنوان ذخیره حافظه خودزندگینامه‌ای^۷ شناخته می‌شود، بهره می‌برد و شامل شاخص‌های کلیدی زمانی درج شدنی در یک تقویم می‌شود تا یادآوری رویدادها و شرایط زندگی را آسان سازد.

با به کارگیری روبه‌افزایش این تقویم‌ها در میان مجموعه گوناگونی از تخصص‌ها، بر این شیوه و بر کیفیت داده‌های ناشی از به کارگیری آن تمرکز بیشتری شده است. بازبینی‌های نخستین درباره این شیوه و مزیت‌های آن از سوی فریدمن و دیگران (۱۹۸۸) و کپسی و دیگران (۱۹۹۶) صورت گرفت. پس از آن‌ها، بیلی و همکاران پادداشت‌های گسترده‌ای راجع به بنیادهای نظری این شیوه نگاشته‌اند و پژوهش مقایسه‌ای مهمی میان تقویم‌نگاری رویداد زندگی و رویکردهای سنتی‌تر روش‌شناسی انجام داده‌اند.

- ^۱. Life History Calendar
- ^۲. Event History Calendar
- ^۳. Life Chart Interview
- ^۴. Calendar Method
- ^۵. Calendar Interviewing
- ^۶. Timeline Followback Method
- ^۷. Autobiographical Memory

در این گفتار، ما اطلاعات راجع به روش‌شناسی تقویم‌نگاری رویداد زندگی و به کارگیری آن را، به هنگام تمکز بر کاربردهای جرم‌شناسانه روزآمد می‌کنیم. ما با توضیح مبانی نظری روش‌شناسی تقویم‌نگاری رویداد زندگی آغاز و سپس با ارائه مثال‌های دقیق و جرم‌شناختی، انواع مختلف تقویم‌های به کاررفته را به تفصیل بیان می‌کنیم. در ادامه به بحثی درباره طراحی کاربردی و مسائل اجرایی و به دنبال آن به تحلیل بررسی‌های صورت‌گرفته درباره کیفیت داده‌های تقویمی می‌پردازیم. در پایان نیز مسیرهای آتی پژوهش تقویم‌نگاری رویداد زندگی^۱ را به بحث می‌گذاریم.

---

^۱. Life Event Calendar Research

۱۶. توان آماری

پژوهشگران عدالت کیفری، برای استنباط آماری و به کارگیری آن در تصمیم‌گیری درباره پارامترهای اجتماعی (بر پایه آمارهای الگو)، ارزش بسیاری قائل شده‌اند. در بررسی معنی‌داری آماری، تمرکز بر روی مسئله خطای نوع یک یا خطای آلفاست:^۱ احتمال رد اشتباه فرض صفر.^۲ توجه به معنی‌داری آماری یک یافته، باید پژوهشگران را راستگو نگاه دارد؛ زیرا در جایی که آمارهای مشاهده شده آنقدر برای آن‌ها قانع‌کننده است که بیان می‌کنند این آمارها فرایندها یا روابط گستردۀ‌ای را از جامعه کلی که نمونه‌ای از آن برگرفته شده، بازتاب می‌دهند، این یافته رویکرد نظاممندی را برای تصمیم‌گیری ارائه می‌دهد. اگر آستانه معنی‌داری آماری مناسب نباشد، پژوهشگر نمی‌تواند فرض صفر را رد کند و نتیجه بگیرد که رابطه‌ای وجود دارد.

گونهٔ دیگر خطا که بیشتر پژوهشگران عدالت کیفری از آن آگاهند، اما نسبتاً توجه کمتری به آن دارند، خطای گونهٔ ۲ یا خطای بتاست:^۳ پذیرش نادرست فرض صفر.^۴ یک بررسی که احتمال داشتن خطای نوع ۲ در آن بالاست، احتمالاً به نادرستی چنین نتیجه می‌گیرد که راه حل‌ها مؤثر نیستند یا اینکه یک رابطه وجود ندارد، درحالی که آن رابطه وجود دارد. درک احتمال خطای نوع

^۱. α

^۲. The Risk of Falsely Rejecting the Null Hypothesis

^۳. β

^۴. The Risk of Falsely Failing to Reject the Null Hypothesis

دوم برای توسعه طرح پژوهش، بسیار مهم و حیاتی است؛ چراکه شانس خوبی به پژوهشگر برای پیدا کردن اثر تیماری یا رابطه آماری می‌دهد؛ البته اگر این روابط و تأثیر وجود داشته باشد. این همان چیزی است که ما اساساً از آن به عنوان توان آماری یاد می‌کنیم، این‌که طرح کنونی یک پژوهش، آیا توان آن را دارد تا روابط و اثرات معنی‌دار آماری را شناسایی کند؟

باینکه پژوهشگران عدالت کیفری بر معنی‌داری آماری به مراتب بیشتر از توان آماری یک مطالعه تأکید کرده‌اند، اما پژوهش در حوزه‌هایی مانند پژوهشکی و روان‌شناسی، به‌طور منظم برآوردهای توان آماری را گزارش می‌کند. ممکن است نهادهای تأمین‌کننده بودجه (مانند مؤسسات ملی سلامت)، به‌طور روبرو شد نیازمند پیشنهادهای پژوهشی، برای برآورد میزان توان طرح پژوهش پیشنهادی باشند. هدف این گفتار، مؤلفه‌های کلیدی ارزیابی توان آماری است تا پژوهشگران عدالت کیفری از چگونگی برآورد توان آماری یک طرح پژوهشی یا برآورد اندازه نمونه مورد نیاز برای سطحی معتبر از توان آماری موردنظر، درکی مبنایی پیدا کنند. برای رسیدن به این هدف، بحث ما به ترتیب زیر ساماندهی شده است. دو بخش بعدی به ترتیب پیش‌زمینه مبنایی و مفهومی و سه عنصر اصلی توان آماری را ارائه می‌دهند. سپس بر محاسبه برآوردهای توان آماری و همچنین برآوردهای اندازه نمونه تمرکز می‌کنیم که از برخی رایج‌ترین گونه‌های آزمون‌های آماری که پژوهشگران با آن‌ها روبرو می‌شوند، برگرفته شده است.^۱ در پایان، با اشاره به برخی پیشرفت‌های جدید و رهنمودهای آینده در برآورد توان آماری در جرم‌شناسی و عدالت کیفری، به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌پردازیم.

^۱. از آنجا که محاسبه توان آماری بر پایه نمونه‌های آماری آزمون‌شده گوناگون‌ند، ادبیات گستردۀ راجع به چگونگی محاسبه توان آماری برای طیف گسترده‌ای از الگوهای آماری وجود دارد و بحث ما به ناچار محدود شده است.

۱۷. اعتبار توصیفی و گزارش‌گیری شفاف در آزمون‌های تصادفی کنترل شده

اعتبار هر پژوهش در ارجاع حقایق یا نتایجی که از یک پژوهش به دست می‌آید، موضوعی کلیدی به شمار می‌آید. این گونه موضوعات اعتبارسنجی، از ابتدای دهه ۱۹۹۰ در طراحی پژوهش‌های جرم‌شناسی نقش محوری ایفا کرده‌اند؛ آن‌هنگام که دو جامعه‌شناس معروف، اعتبار تجربه‌ها را در شرایط اجتماعی بررسی کردند. این کار بهوسیله کمپیل (۱۹۵۷) انجام شد و کمپیل و استنلی (۱۹۶۳) چهار دسته متمایز از اعتبارسنجی را پیشنهاد دادند. این موارد عبارتنداز: اعتبار درونی^۱ (یعنی آیا مداخله علت تغییر در نتایج (پیامدها) بوده است یا نه)، اعتبار نتیجه‌گیری آماری^۲ (یعنی آیا سبب و پیامد با یکدیگر رابطه داشتند)، اعتبار ساختاری^۳ (یعنی اندازه ساختارهای نظری زیربنای مداخله و پیامد به شمار می‌آیند) و اعتبار بیرونی^۴ (یعنی نمایندگی یا تعمیم‌پذیری روابط علی در میان جوامع، انواع تیمار^۵ یا مداخله^۶).

در حالی که این شکل‌های اعتبارسنجی برای چند دهه وجود داشته‌اند، شکل‌های تازه‌تر آن، مانند اعتبار توصیفی،^۷ برای بهبود گزارش‌گیری از

^۱. Internal Validity

^۲. Statistical Conclusion Validity

^۳. Construct Validity

^۴. External Validity

^۵. Treatment

^۶. Intervention

^۷. Descriptive Validity

اطلاعات آزمون، پایه‌ریزی شده‌اند. در جرم‌شناسی، نخست از اعتبار توصیفی بهدلیل نقش آن در تحلیل‌های نظاممند، به عنوان یک عنصر مهم یاد می‌شد. بیشتر بررسی‌هایی که معمولاً در تحلیل‌های نظاممند گزارش می‌شوند، مواردی هستند که طرح‌های بررسی نیمه‌تجربی یا تجربی را به کار می‌گیرند؛ آن‌هایی که بیشتر به گونه‌ای ترکیب می‌شوند که کل تأثیر تیماری را نشان می‌دهند. ترکیب بررسی‌ها با فن‌های فراتحلیلی، بیشتر با این فرض تحلیل می‌شوند که این بررسی‌ها در شماری از اندازه‌های مختلف شبیه هم هستند. این گونه اندازه‌ها شامل استنباط‌هایی می‌شوند که می‌توان آن‌ها را بر پایه اعتبار درونی و بیرونی بررسی به دست آورد. در همه بررسی‌ها، داوری‌ای که استنباط براساس آن شکل می‌گیرد، بر پایه درسترس‌بودن اطلاعات گزارش شده از سوی تدوین‌کنندگان بررسی، (یا آنچه به عنوان اعتبار توصیفی یاد می‌شود) قرار دارد.

بنابراین، اعتبار توصیفی به‌طور جدایی‌ناپذیری با مفهوم اعتبار بیرونی و درونی پیوند و بر گزارش شفاف اطلاعات تکیه دارد. در نتیجه، یک بررسی مطلوب تنها در صورتی اعتبار توصیفی بالای خواهد داشت که تدوین‌کنندگان آن به‌طور کامل، جزئیات بررسی را در همه مراحل شرح دهنند (مانند شناسایی و گزینش مشارکت‌کنندگان از طریق تفسیر دستاوردها). تدوین‌کنندگانی که بررسی‌های قوی‌ای انجام می‌دهند، اما درباره چگونگی اجرای آزمون، توصیف‌های ضعیفی ارائه می‌دهند، اعتبار توصیفی پایینی به دست خواهد آورد.

در حوزه بهداشت و درمان، این گونه نگرانی‌ها درباره گزارش‌دهی شفاف از آزمون‌های کنترل شده تصادفی، باعث ایجاد «استانداردهای یکپارچه آزمون‌های گزارش‌گیری» می‌شوند که به‌ویژه برای ارزیابی این موضوع طراحی شده‌اند که تدوین‌کنندگان تا چه حد در جریان آزمون‌های کنترل شده تصادفی، اطلاعات شفافی را گزارش می‌کنند. به همین دلایل، ما به‌طور خاص، علاقه‌مند به موضوع اعتبار توصیفی و اهمیت آن برای جرم‌شناسان مجری آزمون‌های

کترل شده تصادفی هستیم. البته این سخن به این معنا نیست که اعتبار توصیفی در دیگر گونه‌های بررسی اهمیت ندارد؛ بلکه برتری ادله در دیگر حوزه‌های تخصصی بر آزمون‌های کترل شده تصادفی متمرکز بوده که دلیل آن نیز کاربرد و تأثیرگذاری شان بر دستاوردهای ناشی از فراتحلیل‌ها بوده است.

به این ترتیب، این گفتار به پیدایش اعتبار توصیفی در جرم‌شناسی و به کارگیری «استانداردهای یکپارچه آزمون‌های گزارش‌گیری»^۱ در آزمون‌های عدالت کفری توجه می‌کند. بهویژه، این گفتار به دو بررسی اشاره می‌کند که به ما کمک می‌کنند تا اعتبار توصیفی ضعیف را در جرم‌شناسی بشناسیم و در همین راستا نمونه‌هایی از بهترین رهنمودهای کاربردی را هم ارائه می‌کند.

---

^۱. The Consolidated Standards of Reporting Trials (CONSORT)

۱۸. خطای اندازه‌گیری در داده‌های عدالت کیفری

با اینکه داده‌های دقیق در درک جرم و ارزیابی خطمشی عدالت کیفری، عنصری حیاتی به شمار می‌آیند، داده‌های راجع به جرم و رفتارهای غیرقانونی، همواره با خطاهایی اندازه‌گیری می‌شوند. خطاهای اندازه‌گیری تا حدی در همه مجموعه داده‌ها رخ می‌دهند، اما احتمالاً در پیمایش‌های راجع به رفتارهای غیرقانونی به نحو شدیدتری رخ می‌دهند. ممکن است بعضی افراد از پذیرش این که مرتكب رفتار مجرمانه‌ای شده‌اند یا در آن نقش داشته‌اند، سر باز بزنند، برخی دیگر لاف بزنند و درباره شمار رفتارهای مجرمانه ارتکابی‌شان اغراق کنند. داده‌های اداری راجع به میزان دستگیری‌ها یا جرم‌های گزارش شده نیز به همان نسبت در معرض خطاهای ثبت نظاممند و گزارش نشدن قرار دارند. هنگامی که متغیرها با خطا اندازه‌گیری شوند، کارآیی داده‌ها برای رفتارهای نامشروع کاهش می‌یابد.

در این گفتار، ما راجع به پیامدهای خطای اندازه‌گیری در هنگام نتیجه‌گیری، در خصوص جرم و خطمشی جنایی بحث می‌کنیم. ما به این موضوع توجه داریم که حتی بهترین پیمایش‌های طراحی شده راجع به رفتارهای نامشروع نیز در معرض خطاهای داده‌ای گسترده و نظاممندند.^۱ در پرتو این

^۱ کوشش‌های ادبی گسترده‌ای برای مستندسازی اعتبار و اطمینان‌پذیری داده‌های عدالت کیفری در (لينچ و دينگتون، ۲۰۰۷؛ و موشر و ديگران، ۲۰۰۲) آمده است. در اين گفتار، ما برای چكیده‌سازی كامل اين ادبیات هیچ کوششی نکرده و هیچ پیشنهاد مشخصی برای اصلاح پیمایش‌ها به منظور ارتقای كيفيت داده‌های گرداوري شده نداریم.

مسئله، ما پیامدهای خطای اندازه‌گیری را در [مراحل] شناسایی و برداشت مورد مطالعه قرار می‌دهیم و آن دسته از موضوعات کلیدی را شرح می‌دهیم که باید به هنگام به کارگیری داده‌هایی که احتمالاً به طور نادرست اندازه‌گیری شده‌اند، مدنظر قرار گیرند.

ما در بخش «پیش‌زمینه و ادله»، بحث را با بررسی مختصر چندین مشکل اندازه‌گیری مهم، در داده‌های جرم و رفتار نامشروع آغاز می‌کنیم. ما به سه خطای داده‌ای مرتبط، اما از لحاظ مفهومی متفاوت می‌پردازیم: خطای پاسخ,^۱ خطای جانشین^۲ و خطای جانه‌ی.^۳ خطاهای پاسخ هنگامی بروز می‌یابند که متغیرهای موردنظر مشاهده می‌شوند، اما احتمالاً به نادرستی گزارش می‌شوند. این گونه خطا احتمالاً در پیمایش‌های خوداظهاری راجع به رفتارهای نامشروع رواج دارند، با این حال می‌توانند برای داده‌های اداری هم دردسرواز باشند، مانند گزارش‌های یکپارچه جنایی.^۴ خطاهای جانشینی مربوط به زمانی است که متغیرهای مشاهده نشده، جایگزین متغیرهای مرتبط می‌شوند. نمونه‌ای از این خطاهای، به کارگیری شاخه‌ای از خودکشی‌های رخداده با سلاح گرم، به عنوان یک شاخص جانشینی برای نرخ مالکیت سلاح گرم است. در نهایت، خطاهای جانه‌ی هنگامی بروز می‌یابند که داده‌های گم شده با مقدارهای جانه‌ی جایگزین می‌شوند. نمونه بر جسته آن، به کارگیری مشاهدات گم شده جانه‌ی در گزارش‌های یکپارچه جرم است.

در بخش «مدل پیچش^۵ و مدل آمیخته»،^۶ ما شماری از مدل‌های آماری را رسمیت بخشیده‌ایم تا تأثیر خطای اندازه‌گیری در نتیجه‌گیری را نشان دهیم.

^۱. Response Error

^۲. Proxy Error

^۳. Imputation Error

^۴. Uniform Crime Reports

^۵. Convolution Model

^۶. Mixture Model

بسیار مشاهده می‌کنیم که خطای داده‌ای به مشکلات شناختی بنیادینی منجر می‌شوند و بنابراین، پیامدهای مهمی به هنگام ترسیم منابع اطلاعاتی بروز می‌یابد. بخش مدل پیچش، بر موضوعی تمرکز دارد که در آن متغیرهای نادرست اندازه‌گیری شده، از فرآیند مدل پیچش پیروی می‌کنند؛ مانند خطاهایی که در اثر شرایط تصادفی مشاهده نشده جمعی رخ می‌دهند. ما نخست با به کارگیری الگوی رگرسیون میانگین دو متغیری، مفاهیم الگوی سنتی خطا در متغیر^۱ را بررسی می‌کنیم. جایی که فرض بر صفر یا مستقل بودن خطاهای اندازه‌گیری شده است. در این الگوی سنتی، کمترین توآنهای دوم عادی، به طور کاهشی ناسازگار است و بدون داشتن داده‌ها یا فرضیه‌های اضافی، رگرسیون میانگین می‌تواند تنها به صورت جزئی شناسایی شود. ما استدلال خواهیم کرد که فرضیه‌های سنتی، با وجود آنکه فقط شروع مناسبی هستند، بارها در بررسی جرم و عدالت کیفری، نامناسب بودن خود را نشان داده‌اند؛ در جایی که خطاهای احتمالاً نظاممند و مرتبط با رفتارها و خطمشی‌های موردنظرند. هنگامی که فرضیه‌های الگوی سنتی تضعیف می‌شوند، نمی‌توان به آسانی ویژگی‌های جانه‌ی برآورد کمترین توان دوم عادی را مشخص کرد و بدون داده‌ها یا فرضیه‌های اضافی، رگرسیون میانگین شناسایی نمی‌شود.

بخش «الگوی آمیخته» چنین استدلال می‌کند که درباره داده‌های جنایی - در جایی که خروجی‌ها اغلب گستره‌اند و تنها در برخی مشاهده‌ها، خطای رخ می‌دهد - الگوی ترکیبی می‌تواند چارچوب مناسبی برای مطالعه درباره اثرات خطای اندازه‌گیری باشد. ما نشان می‌دهیم که وقتی مدل ترکیبی با فرضیه‌های نسبتاً ضعیف درباره میزان و ماهیت خطاهای داده‌ای ترکیب شود، می‌تواند برای شناسایی نسبی پارامترهای موردنظر به کار آید. با این حال، در پرتو فرضیه‌های ضعیف، ملاحظه می‌کنیم که حتی میزان ناچیز خطای محاسبه، می‌تواند

---

^۱. Errors-in Variable Model

ابهام قابل توجهی را رقم بزند. فرضیه‌های قوی‌تر راجع به فرایند خطای مشاهده‌نشده، به استنباط‌هایی منجر می‌شود که در بسیاری موارد نمی‌تواند معتبر باشد.

بخش «نتیجه‌گیری: قانون کاهش اعتبار» با بحثی درباره قانون کاهش اعتبار به جمع‌بندی می‌پردازد. مدل‌های انکارگرایانه بیشتر به نتیجه‌گیری‌های نامشخص منجر می‌شوند، درحالی‌که الگوهایی که فرضیه‌های قوی و بالقوه غیردقیق را تحمیل می‌کنند، به استنباط‌های کمتر معتبر، منجر می‌شوند. در سراسر این گفتار، وضعیت‌هایی را پیشنهاد می‌کنیم که در آن‌ها زمینه‌های میانی مشخص می‌توانند در دسترس باشند. در بسیاری موارد، می‌توان بدون تحمیل فرضیه‌های دفاع‌نشدنی به نتایجی آموزنده رسید.

۱۹. مدل‌های آماری، پیشامدهای زندگی و رفتار جنایی

هدف جرم‌شناسی رشدمندار و جریان زندگی، درک الگوهای کج روی در طول دوره زندگی است. تاکنون، پژوهش در این حوزه توجه بسیاری به الگوهای توصیفی دگرگونی در متغیرهای وابسته، طی سینم متفاوت کرده که بیشتر به شکل منحنی‌های خط‌سیری یا رشد بزهکاری نسبت به سن، بروز می‌یابند. موضوعی که پیوند نزدیکی با این‌گونه بررسی‌ها دارد، یک مجموعه انعطاف‌پذیر پژوهشی است که پیش‌گویان بالقوه، تفاوت‌ها را در خط‌سیرها جست‌وجو می‌کند.

تمرکز بر منحنی‌های رشد یا خط‌سیری، اغلب با تأکید بر نقش تجربه زودرس و ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌دهی روند رشد پذیده جنایی ارتباط دارد. با این حال، پیرو دیدگاه‌های لاب و سامپسون، جرم‌شناسان باید میان این کار و توجه بیشتر به رابطه‌های میان جرم و رویدادهای بعدی در زندگی افراد توازن برقرار کنند. در واقع، داده‌های طولی به کاررفته برای بررسی خط‌سیرها نیز، به یک اندازه برای این هدف سودمندند. علاوه بر این، هر دو نظریه جریان زندگی سنتی و رشدمندار جرم، از رهگذر رویدادهای زندگی، طیف گسترده‌ای از تأثیرها بر جرم را مفروض می‌گیرند که بررسی‌های اخیر، به تازگی آزمون آن‌ها را آغاز کرده‌اند. برای مثال، هر دو نسخه سنتی و سنی (سن محور) نظریه کنترل اجتماعی پیش‌بینی می‌کنند که تغییر در پیوندهای اجتماعی بر بزهکاری تأثیر دارد؛ نظریه‌های یادگیری اجتماعی پیش‌بینی می‌کنند که بزهکاری پس از روی‌آوردن به گروه‌های همسال منحرفتر، افزایش می‌یابد و نظریه

عمومیت یافته فشار نیز پیش‌بینی می‌کند که تجربه اتفاقات پر استرس نیز امکان برهکاری را بیشتر می‌کنند.

هدف از این گفتار، آسان‌کردن پژوهش درباره رویدادهای زندگی و جرم، با ارائه مجموعه‌ای از ابزارهای آماری برای تحلیل رابطه میان رویدادهای زندگی افراد و دگرگونی در میزان برهکاری‌شان است. این بحث بر رویدادهایی تمرکز می‌کند که یک دگرگونی قطعی را در زندگی فرد رقم می‌زنند، مانند ازدواج، استخدام یا ورود به برنامه‌های درمانی یا خدماتی. با این حال، این شیوه‌ها تا حد زیادی برای بررسی دگرگونی در میزان متغیرهای پیوسته‌تر هم به کارمی‌روند؛ مانند پایبندی به ازدواج یا رضایت شغلی که در بررسی جرم بر پایه جریان زندگی، نقشی محوری ایفا می‌کنند.

رویکرد آماری‌ای که در اینجا مطرح می‌شود، در نظر دارد تا داده‌های پانلی طولی را با اندازه‌های تکرارشده متغیرهای جرم و یک متغیر تبیینی، که رویداد مورد نظر را بازتاب می‌دهد (مانند مجرد در برابر متأهل) مورد تحلیل قراردهد. این طرح پژوهشی، بر این مبنای که به‌طور طبیعی تنها تغییرات رخداده در متغیر تبیینی را به‌دست می‌آورد، نوعاً به عنوان پژوهش «مشاهده‌ای» شناخته می‌شود؛ در برابر بررسی‌هایی که در آن‌ها تغییرات از تخصیص تصادفی ناشی می‌شود یا از یک منبع کاملاً مستقل (مانند دگرگونی در یک خط‌مشی) تأثیر می‌پذیرد. با اینکه فنون ارائه شده در اینجا برای بررسی‌های طولی با تخصیص تصادفی نیز سودمند می‌باشند، من توجه ویژه‌ای به موضوعات استنباط علی می‌کنم که از داده‌های مشاهده‌ای پدیدار می‌شوند. طرح‌های پژوهش مشاهده‌ای هرگز نمی‌توانند ادله قطعی سببیت را تأمین کنند، اما ابزارهای ارائه شده در اینجا راه‌های رد چندین گونه مهم از توضیحات رقیب را ارائه می‌دهند و در نتیجه، بخردانه بودن تفسیر علی را تقویت می‌کنند.

بخش ۳. الف)

برآوردهای خروجی و بزه و عدالت:

سرفصل‌هایی در شیوه‌های تجربی

۲۰. درآمدی بر جرم‌شناسی تجربی

جرائم‌شناسی تجربی،^۱ دانشی علم‌محور، درباره جرم و عدالت کیفری است که از تخصیص تصادفی وضعیت‌های متفاوت در آزمون‌های گستردۀ، کشف می‌شود. این شیوه، گزینه‌ای ترجیح‌یافته برای برآورد میانگین اثرهای یک متغیر بر دیگری است و هم‌زمان سایر متغیرها ثابت نگاه داشته می‌شوند. اگرچه شیوه تجربی به‌دلیل پاسخ‌گویی به همهٔ پرسش‌های پژوهش در جرم‌شناسی نیست، اما می‌تواند بسیار فراتر از آنچه بیشتر جرم‌شناسان می‌پندارند، به کار آید. فرصت‌ها، به‌ویژه با همراهی نهادهای عدالت کیفری امیدوار کننده‌اند.

بالاترین و بهترین راه به کارگیری جرم‌شناسی کاربردی، پایه‌ریزی و آزمون دیدگاه‌های جامع نظری، درباره کاهش آسیب است و نه فقط «ارزیابی» برنامه‌های دولت. این آزمون‌ها به نوبهٔ خود می‌توانند به گردآوری یک پیکرهٔ یکپارچه از نظریهٔ مبنایی^۲ کمک کنند که در آن ادلهٔ تجربی، نقشی حیاتی ایفا می‌کنند. هنگامی که تجربه‌های میدان تصادف به‌طور مناسب اجرا شدند، آزمون‌های مطلوبی از نظریه‌های پیشگیری و سببیت جرم را فراهم می‌آورند.

مزیت‌های شیوه‌های تجربی به این توضیح کمک می‌کنند که چرا این شاخه از جرم‌شناسی از زمان انتشار نخستین نشریه (نشریه جرم‌شناسی تجربی) و اختصاص یک شاخهٔ متمایز به آن، از سوی جامعهٔ امریکایی جرم‌شناسی در سال ۲۰۰۵، به سرعت رشد کرده است. هنوز این مزیت‌ها به‌طور کامل بر توانمندی تجربه‌ها وابسته‌اند تا پیروزی در دستیابی به بسیاری از عنصرهای

^۱. Experimental Criminology
^۲. Grounded Theory

ضروری مقایسه نااریب^۱ را تضمین کند. بسیاری از تجربه‌های میدانی تصادفی در جرم‌شناسی، اگرنه بیشتر آن‌ها، از نقیصه‌هایی رنج می‌برند که می‌توان از بروز آن‌ها با برنامه‌ریزی بهتر پیشگیری کرد. نبود این گونه برنامه‌ریزی‌ها به نوبه خود، ممکن است به دلیل توجه ناچیز به تجربه‌های میدانی در متن‌ها و دوره‌های شیوه پژوهش باشد. حتی پژوهشگران ارشد حرفه‌ای نیز ممکن است به هنگام اجرای تجربه‌های میدانی، مرتكب خطای فاحش شوند؛ زیرا تجربه‌ها به طیف گسترده و متفاوتی از مهارت‌ها و شیوه‌هایی نیاز دارند که فراتر از «دانش عادی» جرم‌شناسی مشاهده‌ای^۲ است. آن‌گونه که در هر کار پیچیده‌ای دیده می‌شود، هزار ساعت کار، می‌تواند تفاوت قابل ملاحظه‌ای را در پیروزی رقم بزند.

هدف از این گفتار، کمک به خوانندگان است تا طراحی و اجرای تجربه‌های جرم‌شناسی را بهبود بخشنند. شیوه این گفتار، توضیح گام‌های ضروری و تصمیم‌های ترجیحی در برنامه‌ریزی، اجرا، تکمیل، تحلیل، گزارش و ترکیب آزمایش‌های کنترل شده تصادفی^۳، باکیفیت در جرم‌شناسی است. ادله ارائه شده در این گفتار، از تجربه پدیدآورندگان در اجرای این گونه آزمون‌ها و همچنین از ادبیات نشریافته ناشی می‌شود: این ادبیات شامل بازنگری‌های پژوهشی آماری (بهویژه آمار زیستی)، نظاممند و نامنظم در جرم‌شناسی و گزارش‌های مربوط به تجربه‌های جرم‌شناسی می‌شود. این گفتار، مفهوم «شیوه تجربی» را در سطح گسترده‌ای تعریف می‌کند تا فرایندهای اجتماعی، زیرساخت و مهارت‌های شخصی موردنیاز در اجرای پیروزمندانه تجربه‌های میدانی را دربرگیرد.

^۱. Unbias

^۲. Observational Criminology

^۳. Randomized Controlled Trials (RCTs)

استعاره در تجربه‌ها. پیروزی جرم‌شناسی تجربی می‌تواند به گزینش یک استعاره دقیق بستگی داشته باشد. از دیدگاه پژوهشگرانی که برای یافتن و تحلیل مجموعه داده‌ها به خدمت گرفته می‌شوند، برانگیزاننده‌ترین استعاره می‌تواند دستور «پخت» باشد: مواد لازم را با یکدیگر ترکیب کنید، بر روی احاق قرار دهید، هنگامی که آماده شد، داده‌ها را جدا و سپس تحلیل کنید. هیچ استعاره‌ای نمی‌تواند فراتر از یک نشانه باشد. استعاره‌های مناسب‌تر برای تجربه‌ها، می‌تواند در مباحث کودکان در حال رشد، اداره یک روستای کوچک یا ریاست بر اداره دانشگاه یافت شود. با این حال، سودمندترین استعاره، ساختن یک بناست. ساختن، یک شغل است، همانند همه زندگی‌های گروهی که نیازمند توجه دقیق هر روزه است؛ اما یک‌سری ویژگی‌های تمام‌شدنی نیز دارد که بسیار شبیه یک تجربه تصادفی است: تأمین بودجه، طراحی و مذاکره راجع به برنامه کار، خرید زمین، استخدام پیمانکاران و سپس قرار دادن فرایند ساخت در زنجیره‌ای از مراحل کنترل شده.

این گفتار بر پایه زنجیره‌ای از مراحل موردنیاز برای تکمیل یک تجربه زمینه پیروزمندانه در جرم و عدالت سازماندهی شده است. این مرحله‌ها، مفهومی اجتماعی و روش‌شناسانه‌اند. استعاره بازگشت‌کننده ساخت یک بنا، به روشن شدن نظم حاکم بر مرحله‌هایی کمک می‌کند که باید برای رسیدن به بهترین دستاوردها طی شوند. دارایی باید حتی پیش از آنکه بتوان طراحی را آغاز کرد، گزینش شود. پی ساختمان باید پیش از آنکه چارچوب بالا رود، ریخته شود و چارچوب باید پیش از آنکه سقف زده شود، به پایان رسد. برخی اقدام‌ها می‌تواند با نظم انعطاف‌پذیرتری برنامه‌ریزی شود، مانند نصب نرده پلکان پیش یا پس از زدن سقف. حتی در چنین حالتی، ادله می‌تواند توالی ترجیحی را نشان دهد: برای مثال، نبود نرده‌ها می‌تواند خطر آسیب دیدن کارگران بالای پله‌ها را افزایش دهد. بنابراین، آنچه یک ساخت «پیروزمندانه»

به شمار می‌آید، ممکن است نسبت به اینکه یک ساختمان پابرجا بماند (یا فروریزد – آن‌گونه که در باره بسیاری از کلیساها جامع اجرا شد) جنبه‌های بیشتری را مدنظر قرار دهد.

مرحله‌های ارائه شده در این گفتار مقدماتی، با بحث دارایی معنوی هر تجربه‌ای آغاز می‌شود: تدوین پرسش پژوهش. همچنین، ما به مبنای اجتماعی تجربه تصادفی نیز توجه می‌کنیم: گزینش و پایه‌ریزی «ایستگاه» پژوهش میدانی^۱، به گونه‌ای که دانش کشاورزی آن را توضیح می‌دهد. در جرم‌شناسی، ایستگاه میدانی می‌تواند از بسیاری از امور متفاوت تشکیل شود؛ اما همه آن‌ها باید (با تعریف) عامل‌هایی داشته باشند که به طور فعال، برخی رفتارهایی را که پیامدهای نظریه‌پردازی راجع به دستاوردهای جرم و عدالت دارند، ارائه دهند. هنگامی که شرارت میان این عامل‌ها و تجربه‌کننده‌ها برقرار شد (این افراد می‌توانند خود مردم باشند)، گام بعدی پایه‌ریزی «برنامه کار» پژوهش برای ساخت تجربه است که پروتکل پژوهش^۲ نامیده می‌شود. این گام می‌تواند شامل «آزمون» اقدام‌هایی شود که در زمرة تجربه نهایی قرارنمی‌گیرند؛ زیرا ادله ناشی از این‌گونه پیش‌آزمون‌ها می‌تواند به بهبود طراحی تجربه کمک کند. تصمیم‌های بعدی باید در آن مرحله اتخاذ شود تا موضوعاتی را که در بخش‌های بعدی شرح داده می‌شوند، دربرگیرد. این موضوعات شامل نیازمندی‌های بیانیه CONSORT، راجع به نشانه‌های تصادفی گزارش‌گیری در همه زمینه‌های بررسی، می‌شود.

هنگامی که یک پروتکل پذیرفته و تأیید می‌شود، تجربه‌گران (مانند سازندگان) باید با طیف گسترده‌ای از عوامل و سایرین برای ساخت و نگهداری این تجربه، در مطلوب‌ترین وضعیت ممکن قرارداد منعقد کنند.

---

^۱. Field Research Station
^۲. Research Protocol

پایداری بنا، به طراحی خوب و مدیریت پاسخگوی تجربه بستگی دارد که هریک از مراحل زیر را پوشش می‌دهند: تأمین اقلام، شناسایی آسیب‌پذیری‌ها، تخصیص تصادفی کارها، انجام پیوسته کارها، محاسبه کارهای ارائه شده و محاسبه دستاوردها.

هنگامی که این مراحل به پایان رسید، تجربه آماده تحلیل است. اصول بنیادین تحلیل تجربی تا حدی در ادبیات عمومی راجع به تحلیل داده‌ها تبیین شده؛ اما چندین اصل منحصر به فرد ناظر به تجربه‌ها، دستخوش هتک‌های گسترده‌ای شده‌اند. این گفتار به‌طور خلاصه این اصول را به تصویر می‌کشد و استدلال‌های موافق و مخالف آن‌ها، به‌طور بنیادین رویکردهای تحلیلی در جرم‌شناسی را نشان می‌دهند. یک بخش مجزا، ارتباط دستاوردهای تجربه‌ها را با هر دو گروه مخاطبان حرفه‌ای و مبتدی بررسی می‌کند. بخش پیش‌پایان، ترکیب تجربه‌ها را در دانش کلی‌تر بررسی می‌کند که شامل مزیت‌های طراحی تجربه‌ها، به عنوان فراتحلیل‌های آینده‌نگرانه یا شبکه‌های پانویس^۱ و نمونه‌هایی از آن‌ها در جرم‌شناسی تجربی می‌شود. این گفتار بازتاب‌های مربوط به مهارت‌های فردی، آموزش و کارآموزی موردنیاز برای اقدام در عرصه جرم‌شناسی تجربی، در پرتو بسیاری از کارهای تعیین‌شده برای تکمیل پیروزمندانه تجربه‌ها را، جمع‌بندی می‌کند.

این گفتار عمداً پیش‌اشباع است و بر مراحل نخستین بسیار بیشتر از مراحل پایانی مرکز دارد. مراحل پایانی به‌طور گسترده‌تر در نوشتارهای شیوه پژوهش استاندارد آمده‌اند. متأسفانه، حتی بهترین شیوه‌های پژوهش هم نمی‌توانند نقص‌های طراحی پژوهش را برطرف کنند. از آنجا که با یک برنامه ریزی راهبردی در مرحله آغازین یک تجربه، از بروز چنین نقص‌هایی جلوگیری می‌شود، این گفتار در جایی که چنین امری اقتضاء کند، سرمایه

¹. REX

گذاری لازم را انجام داده است. پیوست یکم بیشتر مواردی که برای طراحی یک پروتکل نیاز است و ما Crime-PORT یا پروتکل جرم‌شناسی، برای اجرای آزمایش‌های تصادفی نامیده‌ایم را چکیده‌وار بیان می‌کند. ما از همه کسانی که آزمایش‌های تصادفی را در جرم‌شناسی تجربی به کار می‌گیرند، دعوت می‌کنیم تا این پروتکل را در طراحی خود به کار گیرند. حتی بهتر از آن، ما از آن‌ها دعوت می‌کنیم تا پروتکل‌های آزمایشی‌شان را در مرکز ثبت آزمایش‌های کنترل شده تصادفی جرم‌شناسی کمبریج، ثبت کنند.^۱

---

^۱. <http://www.crim.cam.ac.uk/experiments>

۲۱. طرح‌های بلوکی تصادفی

در آزمایش‌های کنترل شده تصادفی، گروه‌های آزمایشی و کنترل، باید به تناسب متوازن شوند. این موازنی با فرایند گنجانیدن تصادفی مشارکت کنندگان در بررسی، در گروه‌های تیماری و کنترلی برقرار می‌شود تا پژوهشگر بتواند بر همه تفاوت‌های ازپیش‌موجود میان دو گروه، کنترل داشته باشد. از آنجا که مشارکت کنندگان به‌طور تصادفی در گروه‌ها جای می‌گیرند، احتمال اینکه گروه آزمایشی با گروه کنترل متفاوت شود، به‌ویژه هنگامی به‌طور معناداری کاهش می‌یابد که بر پایه رویه تخصیص غیرتصادفی مقایسه شود.

باین حال، اگرچه شاید این رویه تخصیص تصادفی نمونه، بتواند توازن کلی را میان آن دو برقرار کند، اما نمی‌تواند تضمین کند که موازنۀ کاملی بر پایه همه ویژگی‌های خاص برقرار می‌کند. بی‌موازنگی معمولاً از توان آماری^۱ کمتر طرح پژوهشی ناشی می‌شود. بنابراین، تفسیر دستاوردهای ناشی از آزمایش بی‌موازنی، می‌تواند به نتیجه‌گیری‌های غرض‌ورزانه راجع به تأثیر درست دستاورد یک مداخله آزمون‌شده منجر شود. هنگامی که پژوهشگر پیش‌بینی می‌کند که ممکن است گروه‌ها موازنی نداشته باشند، باید محاسبه‌های دقیقی به عمل آورد.

عموماً این گونه فرض می‌شده (و شاید هنوز هم بشود) که افزایش اندازه نمونه با توازن بیشتر و به‌دبیال آن با توان آماری بالاتر ارتباط دارد؛ اما آن گونه

---

^۱. Statistical Power

که ویسیبورد و دیگران نشان داده‌اند، در عمل رابطه ناچیزی میان اندازه نمونه و توان آماری وجود دارد. امکان دارد نمونه‌های بزرگ‌تر، گوناگونی گستردگری از مشارکت‌کنندگان را نسبت به جستجوگران کوچک‌تر دربرگیرند. از آنجا که ضروری است شرایط مطلوب بسیار گستردگاهای برای دستیابی به شمار بزرگ‌تری از موارد پیش‌بینی شود، ویژگی‌های بزرگ، حجم گوناگون‌تری از مشارکت‌کنندگان را جذب می‌کنند. این وضعیت دگرگون‌پذیری داده‌ها را افزایش می‌دهد، به گونه‌ای که «اختلال» بیشتری را به وجود می‌آورند و شناسایی تأثیر رفتار را دشوار می‌سازند. لذا می‌توان از مزیت‌های ناشی از طراحی ویژگی‌های بزرگ‌تر با اجرا و مدیریت دشواری‌هایی که به بار می‌آورند، بهره‌برداری کرد.

متخصصان بالینی و آمار، برای مدیریت مناسب‌تر گروه‌های نامتوازن یا دگرگون‌پذیر بالا، طرح‌های پژوهشی متفاوتی را پایه‌ریزی کرده‌اند، مانند طرح بلوکی تصادفی.^۱ به طور کلی، اگر ما پیشاپیش بدانیم که رفتاری را اداره می‌کنیم که مشارکت‌کنندگان خاص از جنبه‌های اساسی ممکن است با یکدیگر تفاوت داشته باشند، می‌توانیم از این اطلاعات به سود خود بهره‌برداری کنیم. ما باید طرحی آماری را به کار گیریم که در آن مشارکت‌کنندگان به‌طور تصادفی و مستقیم به گروه‌های آزمایشی و کنترل راهنیافته‌اند، بلکه به‌طور تصادفی در بلوک‌هایی در گروه‌ها گنجانیده شده‌اند، آن هم در قالب طرحی که عموماً با عنوان طرح بلوکی تصادفی شناخته می‌شود.

با اینکه معمولاً در پژوهش‌های راجع به نظام عدالت کیفری نادیده گرفته می‌شود، تغییرهای این طرح در برخی از تأثیرگذارترین بررسی‌ها در سال‌های اخیر به‌اجرا درآمده‌اند، مانند آزمون نقاط خطرناک میناپولیس، آزمون بازار مواد مخدر شهر جرسی و آزمون خط‌مشی‌گذاری مسأله‌محور شهر جرسی در

---

^۱. Randomized Block Design

مکان‌های خشونت‌بار. به تازگی، ویسبورد و دیگران این طرح را در آزمون تأثیرهای خط‌مشی‌گذاری خطرمحور در مکان‌ها به کاربرده‌اند تا از انحراف نوجوانان بکاهند و پیشگیری کنند. پیش از اجرای طرح، آن‌ها به دگرگونی قابل توجه ویژگی مکان‌های خشونت‌بار گزینش شده در بررسی پی‌بردن. این دگرگون‌پذیری، توان آماری برآورد را ازبین‌می‌برد. برای مثال، هرگاه فرض کنیم که پلیس در برچیدن مشکلات در ناحیه مدارس پیروزمندانه‌تر از ناحیه اجتماع عمل می‌کند، پس با نمونه‌گیری تصادفی ساده، گروه آزمایشی متشکل از مکان‌هایی که در آن این رویکرد به اجرا درمی‌آید را می‌توان به مکان‌های دیگری سرایت داد که به‌طور کاملاً تصادفی امتیاز خطرپذیری بالاتری از ناحیه مدارس را به‌دست‌می‌آورند. در چنین حالتی، تأثیرهای تیماری دشوارتر از آن است که به‌هنگام وجود یک گوناگون‌پذیری یا «اختلال» بزرگ، در ارزیابی دستاوردهای پژوهش شناسایی شود. بنابراین، داده‌ها به شکل مناسب‌تر بر پایه طرح بلوکی تصادفی مدیریت می‌شوند.

در آزمون بازار مواد مخدر شهر جرسی، ویسبورد و گرین پیامدهای راهبرد اجرای قانون در برابر مواد مخدر را که برای بازار مواد، در شهر جرسی پایه‌ریزی شده بود، ارزیابی کردند. پژوهشگران ۵۶ مکان رشدیافتۀ رفتارهای مواد مخدر را شناسایی کردند که سپس به‌طور تصادفی در بلوک‌های آماری بر پایه شرایط آزمایشی و کترلی جای گرفتند. این آزمون، در کنار سایر آزمون‌های مربوط به نقاط جرم‌خیز، از طرح بلوکی تصادفی سود می‌برد، زیرا تغییرهایی (واریانس‌هایی) که به مکان‌ها ویژگی می‌بخشنند را کاهش می‌دهند؛ برای مثال، در رابطه با یک رفتار [مربوط به] مواد مخدر، ویژگی‌های ساختاری و فرهنگی شناسایی شده در نقاط پرخطر می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. ارزیابی توزیع دستگیری‌ها و تماس‌ها در نقاط پرخطر، پیش از آزمون آشکار کرد که مکان‌های نمونه در چهار گروه متمایز جای می‌گیرند: میزان تماس و

دستگیری بسیار زیاد، زیاد، متوسط و کم. لذا نقاط پرخطر به طور تصادفی بر پایه شرایط آزمایشی و کنترلی هریک از گروه‌های چهارگانه تخصیص یافته‌اند.

طرح‌های بلوکی تصادفی را حتی می‌توان در آزمون‌هایی که مکان محور نیستند، به کاربرد. برای مثال، مسائل مشابهی در تحلیل افراد در مدارس، زندان‌ها و دیگر محیط‌ها به وجودمی‌آید که در راستای تحلیل اهداف می‌توان آن‌ها را به عنوان بلوک در نظر گرفت. در فلسطین اشغالی، برای آزمون این نظریه که تفاوت در شیوه نگارش نامه‌های ارسالی به مؤدیان مالیاتی چه تأثیری در شیوه‌های مختلف رفتار آن دارد (برای مثال اینکه چه مبلغی را می‌خواهند گزارش کنند و بپردازنند)، یک آزمایش کنترل شده تصادفی بزرگ انجام شد. نزدیک به ۱۶ هزار مؤدی به صورت تصادفی به گروه‌های مختلف تقسیم شدند که هر یک نوع متفاوتی از نامه را دریافت می‌کرد. با این حال، یک نمونه بزرگ از مؤدیان، تغییرپذیری بالایی را نشان می‌داد. برای مثال، این نمونه شامل از گروه‌های مورد بررسی ممکن است به نحو نامناسبی تعداد بیشتری از مؤدیان بسیار ثروتمند و بسیار فقیر بود. حجم این نمونه، احتمال اینکه در یکی از گروه‌های مورد داشته باشد را نیز افزایش می‌دهد. بنابراین، تأثیر آن‌ها بر یافته‌ها می‌تواند نتیجه‌گیری را دگرگون سازد. به همین دلیل، این نمونه پیش از تخصیص تصادفی به بلوک‌هایی از سطح ورودی^۱ تقسیم شد. درین هریک از این بلوک‌های سطح ورودی، شرکت‌کنندگان به صورت تصادفی به گروه‌های نامه‌ای مختلف تقسیم شود. بنابراین، این رویه امکان اندازه‌گیری تأثیر کلی نامه‌ها و همچنین تأثیرهای خاص آن‌ها را در میان بلوک‌ها (مانند تأثیر نامه‌ها بر شرکت‌کنندگان با سطوح مختلف درآمدی) فراهم می‌سازد.

در ادامه، این داده‌ها می‌تواند با به کارگیری یک تحلیل واریانس عادی و دیگر آمارهای رایج کاربردی مطالعه شود. با این حال، در طول سال‌ها،

---

^۱. Income Levels

روش‌های پیچیده‌تری برای تحلیل این طراحی‌ها پیشنهاد شده‌اند که البته فراتر از محدوده بررسی این تحقیق است.

۲۲. اعتبار ساختی: اهمیت در ک ماهیت مداخله در بررسی

«ساخت‌ها اصلی‌ترین ابزارهایی هستند که ما برای برقراری ارتباط میان عملیات‌های به‌کاررفته در یک آزمون، با نظریه مرتبط و همچنین با اجتماعات زبانی – که نتایج را برای آگاهی‌بخشی به فعالیت‌های اجرایی به‌کار می‌برند – در اختیار داریم؛ هرچقدر آزمون‌ها حاوی خطاهای ساختی باشند، خطر گمراهی را، هم در نظریه‌پردازی و هم در اجرا پدیدمی‌آورند».

درآمد: تفسیر ساخت‌ها به عنوان یک مشکل

معمولًاً پژوهشگران با این پرسش که آیا نمونه انتخاب شده، امکان ارزیابی منصفانه‌ای را درباره تأثیرات مداخله یا پدیده‌های قابل توجه فراهم می‌کند یا نه، به بررسی اعتبار ساختی می‌پردازن. ماهیت مداخله، شرح داده می‌شود و پدیدآورندگان تأیید می‌کنند که عملیاتی‌سازی مداخله برای به‌کارگیری در بررسی، «نمونه خوبی» از مداخله است و بنابراین، «آزمون منصفانه‌ای» را ارائه می‌دهد. در جرم‌شناسی، نمونه‌های مداخله‌ها می‌توانند شامل دامنه برنامه‌ها، راهبردها و نوآوری‌های رویه‌ای در بسیاری از عرصه‌های قضایی، تعقیبی، پلیسی‌گری و بازپروری شود. با به‌دست‌آوردن نتایج مثبت از بررسی‌های ارزیابی محور نخستین درباره یک نوآوری خاص، یک نمونه گاهی به‌سرعت موجب پذیرش گسترده آن مداخله و خط مشی‌های مرتبط می‌شود. لذا در

عرصهٔ پیشگیری و کاهش جرم چنین اشتیاق فراوانی برای راهکارهایی که مؤثر هستند، وجود دارد.

توجه به اعتبار ساخت، اساساً از دو جزء ناشی می‌شود که عبارتنداز توضیح و اندازه. بدون پرداختن به «توضیح» - یعنی داشتن درکی آشکار از کارکردهای کلیدی یا «پیش‌نمونه» یا مفهوم‌هایی که به عنوان ساختهای اساسی مبنای یک پدیده عمل می‌کند - به سختی می‌توان به نگرانی‌های راجع به جزء دوم مشکل اعتبار ساختی که رایج‌تر هم هست، توجه کرد: یعنی چگونگی اندازه ساختهای بنیادی، واقعاً ماهیت اساسی خود را در یک عملیات پژوهشی به دست می‌آورند. در واقع، ملاحظه‌های اعتبار ساختی در پژوهش ارزیابی، بیشتر به عنوان توجه اندک به خطای مرسوم یا خاص در نظر گرفته‌می‌شود؛ زیرا بررسی‌ها به سرعت به بحث‌های راجع به طرح‌ها، تحلیل‌ها و یافته‌هایی کشیده می‌شوند که در آن‌ها تعارض‌ها بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرند. با این حال، ارزیابی اعتبار ساختی یک مطالعه، به طور مستقیم به توان یافته‌های نظری و مفهومی بازمی‌گردد که پژوهش بر پایه آن قرار دارد و در نتیجه ممکن است پیامدهای مهمی در تفسیر یافته‌های تولید شده داشته باشد.

این بحث بر توضیح تمرکز دارد، یعنی جزء نخست ملاحظهٔ اعتبار ساختی؛ به دلیل وضعیت زیر راداری^۱ آن و اهمیت بالقوه‌اش در ارزیابی خطمشی. اگرچه این نوشته بر ادبیات دادگاه‌های رسیدگی‌کننده به جرایم مواد مخدر، به عنوان نمونه تمرکز دارد، لیکن موضوع‌ها و رویکردهای پیشنهاد شده می‌توانند برای دیگر نمونه بررسی‌های جرم‌شناسختی مرتبط با خطمشی گذاری به کار رود. همان‌طور که نوآوری‌های دادگاه‌های مواد مخدر بر پایه ادعاهای شان مبنی بر کاهش جرایم مرتبط با مواد مخدر، منجر به ایجاد تغییر در مسئله مواد مخدر شده، این پژوهش تا حد زیادی بدون توجه خاص بر ماهیت این مداخله و از

---

^۱. Below-the-radar Status

رهگذر شناسایی ساختهای ضروری عملیاتی، که مبنای کاربردهای متنوع نوآوری دادگاه مواد مخدر قرار دارند، به پیش رفته است.

برای آشکار کردن موضوع «توضیح»، پرسش بسیار ساده شده پژوهش دادگاه مواد مخدر این است که «دادگاه مواد مخدر چیست؟ آن گونه که در پدیده بسیار مشهور دادگاه مواد مخدر به اجرا درآمد، بی توجهی به شناسایی آشکار و توضیح ساختهای بنیادین دادگاه مواد مخدر، دروازه را به سوی همه گونه مشکلات اعتبار ساختی گشوده است که می تواند اعتمادی را که افراد می توانند در پذیرش استنباطهای مناسب، درباره نتایج استخراج شده از پیکره روبرو شد ادبیات تجربی، راجع به دادگاههای مواد مخدر داشته باشند، از بین ببرد. این گفتار راجع به موضوع اعتبار ساختی بحث می کند که توسط نگارنده و همکارانش طی یک دهه پس از تأسیس دادگاههای مواد مخدر، درباره این دادگاهها به کار گرفته شده است. این گفتار نه تنها مشکل را شرح می دهد، بلکه مرحله های گوناگونی که باید برای رفع آن پیموده شود را هم بیان می کند. اگرچه این رویکرد از پژوهش دادگاه مواد مخدر برگرفته شده است، اما درس های آن - یا دست کم پرسش های به عمل آمده - نشان می دهند که می توان آن ها را به بررسی دیگر نوآوری های پیشگیری از جرم یا عدالت کیفری و از خط مشی گذاری هدفمند تا اجتماعات درمانی واقع در زندان ها گسترش داد.

۲. آزمایش‌های تصادفی مکانی

یک وسیله مهم و نوپدید در ایجاد ادله اعتمادپذیر، راجع به این که چه چیز مؤثر است و چه چیز بی‌تأثیر، عبارت است از: «آزمایش‌های تصادفی مکانی».^۱ برای مثال، در جرم‌شناسی، چنین آزمونی می‌تواند شامل شناسایی نمونه‌ای از نقاط جرم‌خیز و سپس تخصیص تصادفی آن نقاط، [یعنی] مکان‌ها، به مداخله‌های متفاوت پلیسی یا اجتماعی شود. تخصیص تصادفی، مقایسه منصفانه میان مداخله‌ها را تضمین می‌کند (و هنگامی که تحلیل درست است) گزارش آماری معتبری را از اعتماد به برآوردهای ناشی از اثربخشی آن‌ها ارائه می‌دهد. برای مثال، جهت دیدن نمونه‌هایی از این‌گونه آزمون‌ها و دیگر مراجع، ویسبورد و دیگران (۲۰۰۸) را ببینید.

این گفتار، تعریف‌های بنیادین و تدبیر کاربردی را به همراه نمونه‌هایی از جرم‌شناسی، علوم آموزشی و پژوهش بهداشت و رفاه ارائه می‌کند. مشکلات تولید مدارک قابل اعتماد راجع به شناسایی تدبیر کارآمد پیشگیری از جرم، از گرایش‌های دانشگاهی مرسوم فراتر می‌رود. راه حل‌های بالقوه آن‌ها نیز چنین عمل می‌کنند. این یک دلیل برای وابستگی به کار در حوزه‌های مختلف است. این گفتار به شناسایی موضوعات، دیدگاه‌ها و چالش‌هایی که ممکن است در پژوهش دیگر نیز مورد توجه قرار گیرند می‌پردازد، مانند کوشش‌های تازه برای بهبود کیفیت گزارش‌گیری و طراحی آزمایش‌های تصادفی مکانی. همچنین ما راجع به دشواری‌های تحلیلی ویژه‌ای بحث می‌کنیم که ممکن است در پایه

^۱. Place Randomized Trials

ریزی آزمایش تصادفی مکانی در برابر آزمایش‌های سنتی تر - که در آن افراد واحدهای تخصیص و تحلیل تصادفی به شمارمی‌آیند - رخ دهد.

ما در ادبیات نگارش خود، عبارت «آزمایش تصادفی مکانی» را به کارمی‌بریم. در ادبیات دانش‌های آمار و اجتماعی، عبارت‌هایی مانند «آزمایش تصادفی بسته‌ای»^۱ و «آزمایش تصادفی گروهی»^۲ به کارمی‌رونده و گاهی در یک معنا می‌آیند (منابع در ادامه نوشتار آمده است). عبارت «آزمایش تصادفی مکانی» به این دلیل به کار می‌رود که در ادبیات جرم‌شناسی رواج یافته و در برخی گزارش‌های رفاهی و آموزشی، راجع به ارزیابی تأثیرگذاری‌ها به کاررفته است. مهم‌تر از آن، شاید این عبارت برای غیرحقیقان، نسبت به سایر عبارت‌های فنی و نسبتاً مهم، بهتر درک شود.

---

^۱. Cluster Randomized Trials
^۲. Group Randomized Trials

۲۴. بررسی‌های طولی - تجربی

بیش از دو دهه پیش، کتاب «شناخت و کنترل جرم: بهسوی راهبرد پژوهشی جدید»^۱، چنین استدلال می‌کرد که:

۱. مهم‌ترین اطلاعات راجع به پایه‌ریزی، توضیح، پیشگیری و برخورد با بزه، از بررسی‌های طولی و تجربی^۲ به دست آمده است؛
۲. به بررسی‌های جدیدی نیاز است که در آن‌ها این دو شیوه، با گنجاندن مداخله‌های تجربی^۳ در بررسی‌های طولی با هم ترکیب شوند.

در آن زمان، این کتاب به راستی تأثیرگذار بود؛ برای مثال، جایزه بورسیه ویژه را از بخش جرم‌شناسی انجمن جامعه‌شناسی امریکا به خود اختصاص داد. با اینکه کوشش و بودجه بسیار زیادی صرف هر دو حوزه پژوهش تجربی و طولی در دو دهه اخیر شده است، هنوز بررسی طولی آینده‌گرایانه‌ای از بزهکاری انجام نشده که حاوی چندین سال گردآوری داده‌های رشدمندار باشد (یک مداخله تجربی که با چندین سال گردآوری داده‌های رشدمندار همراه باشد، انجام نشده است). چرا تاکنون چنین بررسی‌هایی به عمل نیامده است؟ این گفتار مزیت‌ها و مشکلات پیمایش‌های طولی، تجربه‌های تصادفی و طرح‌های تجربی - طولی را با هدف پاسخ به این پرسش بررسی می‌کند. همچنین، مزیت‌ها و مشکلات تحلیل‌های نیمه‌تجربی (در مقایسه با مداخله‌های تجربی) را در پیمایش‌های طولی بررسی می‌کند و (در پرتو پیشرفت‌های دو دهه اخیر)

^۱. Understanding and Controlling Crime: Toward a New Research Strategy

^۲. Longitudinal and Experimental Studies

^۳. Experimental Interventions

با ارزیابی این که آیا توصیه‌های برشمرده در کتاب ۱۹۸۶ فرینگتون معتبر است یا خیر، به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌پردازد.

شماری بررسی‌های تجربی - طولی در جرم‌شناسی بوده، که در آن‌ها اشخاصی که مشمول مداخله تجربی شده بودند و یا مداخله تجربی درباره آن‌ها صورت نگرفته بود، برای مدت چندین سال مدنظر قرار گرفتند. در این‌که افزودن یک پیگیری درازمدت به یک تجربه تصادفی امری سودمند است، بحث چندانی وجود ندارد. آنچه بسیار بحث‌انگیزتر است، سودمندی گنجانیدن یک آزمایش در پیمایش طولی آینده‌نگرانه پیش روست؛ به‌دلیل وجود این نگرانی که ممکن است آزمایش با اهداف پیمایش طولی (مانند ثبت تاریخچه طبیعی پیشرفت) تلاقی پیدا کند. این یک مسئله کلیدی است که در این مقاله مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲۵. آزمون‌های چندمکانی^۱ در نظام عدالت کیفری:

آزمون‌ها و مسائل آزمایش‌های میدانی

برای طراحی هر آزمایش، شامل نوع طراحی (طرح تصادفی یا نیمه‌آزمایشی) و شمار مکان‌های مشمول بررسی، پژوهشگران گزینه‌های متعددی را در اختیار دارند. تصمیم در خصوص شمار مکان‌های مورد بررسی، گزینه‌ای است که کمتر مورد توجه اساسی قرار گرفته است. آن‌گونه که پیشتر ویسبورد و تاکسمن استدلال کرده‌اند، آزمون‌های چندمرکزی^۲ مزیت‌هایی دارند. این آزمون‌ها در جریان مسائل پژوهشی - که فرصت آزمون یک پروتکل یا نوآوری جدید را در شرایط مختلف مهیا می‌سازد - رایجند. هیچ قاعده‌ای برای تصمیم‌گیری درباره زمان مناسب برای انجام هر یک از آزمون‌های تک یا چندمکانی وجود ندارد. آزمون‌های تک‌مکانی، نقطه آغازی را برای آزمایش امکان‌سنجی نوآوری‌های جدید پدید می‌آورند، درحالی که آزمون‌های چندمکانی می‌توانند آن نوآوری‌ها را در شرایط عملیاتی گوناگون به آزمون بگذارند. در بعضی شیوه‌ها، آزمون چندمکانی، ظرفیت گردآوری سریع‌تر اطلاعات را با به کارگیری هر مکان، به عنوان آزمایشگاهی برای ارزیابی ویژگی‌ها یا عواملی که بر پرسش «ارزش افزوده»^۳ یا نتایج بهبودیافته^۴ تأثیرگذارند، فراهم می‌آورد. آزمون چندمکانی به طور همزمان، فرصت به

^۱. Multisite Trials

^۲. Multicenter Trials

^۳. Value Added

^۴. Improved Outcomes

آزمایش گذاشتن نوآوری‌ها و همچنین آگاهی از ویژگی‌هایی که بر نتایج تأثیر می‌گذارند را میسر می‌سازد. امکان آزمون چندمکانی بسیار پیچیده‌تر از آزمون تک‌مکانی است؛ زیرا نیازمند توجه به طراحی و همچنین مدیریت پژوهش است. این آزمون‌های چندمکانی هستند که با آن‌ها می‌توانیم راجع به حوزه‌هایی که ممکن است در آن‌ها «تغییر»^۱ رخ دهد، آگاهی یابیم؛ چه این مسأله در یک نوآوری رخ دهد یا در مدیریت یک پژوهش، عوامل خارجی تأثیرگذار بر نوآوری یا ناتوانی محیط در تطبیق با نوآوری.

این نوشتار به شیوه‌ای تدوین شده تا اطلاعات مناسبی را در خصوص پیچیدگی آزمون چندمکانی و اینکه چطور طراحی متفاوت، تهیه و تدارک موقعیت و مدیریت پژوهش بر تمامیت تجربه تأثیرگذار است، ارائه دهد. ما به بررسی‌های موردی درخصوص دو آزمون چندمکانی جدید اشاره می‌کنیم که به نوآوری‌های پیچیده یا نوآوری‌هایی که بیش از یک سازمان اجرایی را دربرمی‌گیرند، پرداخته‌اند. برخلاف دیگر آثار مستند راجع به توضیح مشکلات مدیریتی مرتبط با آزمون‌های چندمرکزی (یک آزمون چند/یستگاهی با یک پژوهشگر ارشد، اما با وجود دیگر پژوهشگران مکانی)، این نوشتار نیاز همیشگی توجه به موضوعات اجرایی را بر جسته می‌کند که بر تمامیت آزمایش تأثیر می‌گذارند. در این بررسی‌های موردی، ما گونه‌های گوناگونی از تهدیدهای اعتبار درونی را به عنوان چارچوبی مفهومی به کار می‌گیریم تا تصمیم‌هایی را که محققان باید در پژوهش‌ها اتخاذ کنند آشکار سازیم. این بررسی‌های موردی به کارگرفته می‌شوند تا بحث‌هایی را درباره طراحی و اجرای آزمون‌های چندمکانی ارائه دهند. ما با ارائه درس‌های فراگرفته شده از اجرا یا مشارکت در آزمون‌های چندمکانی به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌پردازیم.

^۱. Drift

بخش ۳. ب)

برآورد پیامدها و خروجی‌های جرم و عدالت:

نوآوری در طراحی نیمه تجربی

۲۶. تطبیق امتیاز گرایشی در جرم‌شناسی و عدالت کیفری

پژوهشگران رشته جرم‌شناسی، مدت‌هاست که به بررسی «تأثیر تیماری» رویدادهای گستته بر رفتار مجرمانه یا منحرفانه فرد پرداخته‌اند. آیا استخدام پایدار با انحراف یا بزه کمتر ارتباط دارد؟ تأثیر ازدواج بر توقف بزه چیست؟ آیا ترک تحصیل در مقطع دبیرستان با نرخ بالاتر برهکاری ارتباط دارد؟ با توجه به شیوه‌ای که در پرسش‌ها مطرح می‌شوند، می‌توان به خلاً آشکار یک مفهوم‌شناسی مفصل علی‌پسی‌برد. پژوهش جرم‌شناسی عموماً به داده‌های غیرتجربی یا داده‌هایی متکی است که در آن‌ها تیمار موردنظر (نظیر استخدام، ازدواج، ترک تحصیل) به دلایل اخلاقی یا عملی، اغلب غیرتصادفی است. هنوز این پژوهش وضعیتی را پدید می‌آورد که به عنوان یک مشکل گزینشی شناخته می‌شود - وضعیتی که در آن افراد آزادند تا حدی صلاح‌دید خود را اعمال یا نسبت به رویدادهایی که تجربه می‌کنند، گزینش داشته باشند. مشکل گزینش هنگامی بروز می‌یابد که موضوع عجیبی در مجموعه گزینش گزینشگر یا ترکیبی از آن‌ها رخ می‌دهد که تا حدی گزینش فرد و همچنین واکنش رفتاری اش به آن گزینش را تعیین می‌کند. به علاوه، پژوهشگران به ندرت با همه عوامل مرتبطی که به فرایند گزینشگری پا می‌گذارند، خو می‌گیرند.

در نبود تصادفی‌سازی، پژوهشگرانی که به شناسایی نقطه، بر پایه پیامدهای علی‌گرایش دارند، ناچارند شرایط آزمایش کنترل شده را تقریبی بیان کنند. ادبیات ارزیابی آکنده از نمونه‌های متفاوتی از شگردهای نیمه‌آزمایشی است و به‌این‌دلیل، چنین نامیده می‌شوند که می‌کوشند وضعیتی را پدید آورند که در آن

رفتار «تا حدی که تصادفی گزینش شده، مناسب است». در این گفتار، ما به رویه‌ای گرایش داریم که عموماً با عنوان انطباق^۱ شناخته می‌شود و گونه‌ای رویکرد گزینش قابل مشاهده، برآورد پیامد سبیی به شمارمی‌آید. انطباق به ردیف گسترهای از شگردها اشاره دارد که می‌کوشد دست کم برای هر فرد در شرایط یک رفتار، یک نفر دیگر را در شرایط مشابه شناسایی کند که بر پایه ویژگی‌های اندازه‌گیری شده، که ممکن است با رفتار و پاسخ مورد نظر مرتبط باشد، «تبیه» فرد رفتار کرده باشد. انطباق در جرم‌شناسی تازگی ندارد. برای مثال، ویدون و گلوک، هریک از ویژگی‌های نوجوانی نهادینه شده در بررسی سنتی شان را با نوجوانی مدرسه‌ای بر پایه سن، قومیت، هوش و وضعیت اجتماعی - اقتصادی هم‌جوار تطبیق دادند. ویدون هر نوجوانی را که مورد سوءاستفاده قرار گرفته یا در آمار رسمی به عنوان کودک سوءاستفاده شده مورد توجه قرار نگرفته را بر پایه سن، جنسیت، نژاد و وضعیت اقتصادی - اجتماعی هم‌جوار تطبیق داد. این دو بررسی برجسته، نمونه‌هایی از «تطبیق متغیر کمکی»،^۲ «تطبیق طبقه‌بندی شده»^۳ یا «تطبیق مطلق»^۴ (چندین نام‌گذاری مرسوم وجود دارد) بر پایه شمار زیادی ویژگی‌های مشاهده شده به شمارمی‌آیند.

با این حال، تطبیق مطلق می‌تواند به عنوان فهرستی از ویژگی‌های اندازه‌گیری شده روبرشد مهارنشدنی تبدیل شود، مشکلی که با عنوان «دردسر ابعاد»^۵ شناخته می‌شود. خوشبختانه، در ردیف بزرگتری از شیوه‌های انطباق، شگردي وجود دارد که با عنوان «تطبیق سنجشی»^۶ یا «تطبیق امتیاز گرایشی»^۷ شناخته می‌شود. این یک شگرد کاهش داده‌هاست که این مزیت را به همراه دارد

^۱. Matching

^۲. Covariate Matching

^۳. Categorical Matching

^۴. Exact Matching

^۵. Course of Dimensionality

^۶. Scalar Matching

^۷. Propensity Score Matching

که به پژوهشگران امکان می‌دهد بر روی افراد کار کنند و مقایسه‌ای را بر پایه شمار بسیار زیادی از ویژگی‌های اندازه‌گیری شده، اعم از دستاوردهای پیش‌رفتار، با یکدیگر تطبیق دهند. در بخش باقیمانده این گفتار، ما به‌طور ویژه بر روش تطبیق امتیاز گرایشی تمرکز خواهیم کرد. نخست، وارد بحث چارچوب رویدادهای متفاوتی می‌شویم که این شیوه بر آن استوار است. دوم، به موضوعات فنی می‌پردازیم که به‌هنگام به‌کارگیری امتیازهای گرایشی در پژوهشگر اجرایی پدیدار می‌شوند. سوم، نمونه‌ای تجربی از بررسی‌هایی که انجام داده‌ایم را ارائه و سایر بررسی‌های انجام شده در جرم‌شناسی را که روش‌شناسی امتیاز گرایشی را به‌کار می‌گیرند، شرح می‌دهیم. در پایان، با طرح اجمالی رهنمودهای کاربردی و برخی پیشنهادها، به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌پردازیم.

۲۷. چشم‌اندازهای جدید در طراحی رگرسیون ناپیوسته

طرح رگرسیون ناپیوسته،^۱ تاریخچه‌ای طولانی و پیچیده دارد. اصل این طرح از سوی روان‌شناسان، تئوری‌بازی و کمپل، در سال ۱۹۶۰ ارائه شد. این طرح پس از انتشار در اثر مشهور «طرح‌های آزمایشی و نیمه‌آزمایشی در پژوهشی»^۲ از سوی کمپل و استنلی، در سطح گسترده‌ای شناخته شد و پس از آن از سوی تروکیم گسترش یافت. در سال ۱۹۷۲، این طرح دوباره به‌طور مستقل از سوی آرتور گلدربرگر، اقتصادسنج به‌کارگرفته شد.

حتی بر پایه این فرمول‌های نخستین، این طرح ساده و توانمند بود. با این حال، برخی کاربردها و ظاهراً تنها چهار بررسی به‌طور جدی به جرایم و محتواهای عدالت کیفری پرداخته بودند. طی ۱۵ سال گذشته، شماری از اقتصاددانان این طرح را گسترش دادند و در طیف گسترده‌ای از امور اجرا کردند. معیار چگونگی و چرازی دگرگونی طرح رگرسیون ناپیوسته، طی این سال‌ها را می‌توان در نوشتار تازه‌ترین‌کوک یافت.

در این گفتار، بنیادهای طرح رگرسیون ناپیوسته مورد توجه قرار گرفته است. برخی پیشرفت‌های تازه، بر جسته شده‌اند. این بحث با چکیده درآمدی به شیوه‌هایی که آماردانان درباره برداشت علی می‌اندیشند آغاز می‌شود؛ سپس طرح رگرسیون ناپیوسته سنتی ارزیابی می‌شود؛ محتواهای جدیدتر نیز در ادامه می‌آید.

^۱. Regression Discontinuity Design

^۲. Experimental and Quasi-experimental Designs for Research

۲۸. آزمون نظریه‌های تصمیم‌گیری جنایی: برخی پرسش‌های تجربی راجع به سناریوهای فرضی

در جای دیگر، ما چنین استدلال کرده‌ایم که آزمون‌های تجربی، از نظریه گزینش منطقی/بازدارنده،^۱ باید با توجه به آن دسته از شرایط جسمی و روانی پذیرفته شوند که معمولاً در تصمیم‌گیری جنایی رخ می‌دهند. برای مثال، دوره‌های وضعیت روانی «گرم»، ممکن است فرایندهای هوشمند «سرد» را با تبدیل کردن کنشگر به یک فرد خودگراتر و درون‌گراتر از بین ببرند. همچنین، عوامل داروروان‌شناسختی، مانند الكل، می‌توانند با قطع کردن توانایی حل مشکل و برآورد خطرپذیری، اندیشه منطقی کوتاه‌مدت دیگری را جایگزین کنند. اگرچه معمولاً بزهکاری طی این دوره‌های حرارت روانی و وضعیت‌های دگرگون‌شده ذهنی ارتکاب می‌یابد، آزمون‌های تجربی تصمیم‌گیری جنایی تا حد زیادی بر پایه داده‌های به دست آمده از مشارکت‌کنندگان حاضر، در شرایط سردتر و سرحال‌تر صورت می‌گیرند. این مسأله به نوبه خود پرسش‌هایی را درباره تعیین‌پذیری یافته‌های بررسی بر می‌انگیزد.

صرف‌نظر از این گونه نگرانی‌ها، در این گفتار ما به‌طور جدی شیوه رایج به کاررفته برای گرددآوری داده‌های راجع به تصمیم‌گیری را ارزیابی می‌کنیم: شیوه سناریوی فرضی. ما با بحث راجع به ارزیابی این شیوه آغاز و سپس دو نقد بالقوه از این شگرد را شناسایی می‌کنیم. نخست، ما به این موضوع توجه می‌کنیم که آیا قصدهایی که یکسویه، برای ارتکاب بزه گزارش می‌شوند، برای

^۱. Deterrence/Rational Choice Theory

رفتار جنایی در دنیای واقعی بازتاب معتبری به شمارمی آیند. دوم، ما این امکان را کاوش می کنیم که پژوهشگران به طور ناخواسته پندارهای مربوط به هزینه‌ها و دستاوردهای بزه را با ارائه فهرست از پیش‌تعریف‌شده‌ای از پیامدهای مورد توجه به مشارکت‌کنندگان، آن‌ها را تحت تأثیر قرارمی‌دهند. ما ارزش هریک از این نقدها را بر پایه یافته‌های هر دو پژوهش کنونی و همچنین مجموعه داده‌های اصیل گردآوری شده با این دو نگرانی ذهنی ارزیابی می‌کنیم. در پایان نیز توصیه‌هایی برای پژوهش‌های آینده، راجع به تصمیم‌گیری جنایی ارائه می‌کنیم.

۲۹. متغیرهای ابزاری در جرم‌شناسی و عدالت کیفری

شگردهای متغیر ابزاری به شگردهای اصلی کار تجربی در اقتصاد تبدیل شده است. این شگرد برای برآورد میانگین موضعی اثر تیماری^۱ در آزمایش‌های نارضایتمندانه به کارمی‌رود و به متغیرهای مستقل درونی^۲ و خطای اندازه‌گیری^۳ می‌پردازد و برآوردهای سازگاری^۴ را در صورت حذف متغیرها انجام می‌دهد. اگرچه این شیوه یک شگرد اصلی در جرم‌شناسی به شمارنمی‌آید، اما اکنون نمونه‌هایی وجود دارد که در آن‌ها این شگرد از راه هریک از این کاربردها، به جرم‌شناسی وارد شده است. برای مثال، آنگریست و کیلمر به ترتیب میانگین موضعی اثر تیماری را با وجود نارضایتی در تجربه‌های جرم‌شناسختی پاسخ پلیس به خشونت محلی و آزمایش مواد مخدر بررسی کردند. جونز و گوندولف، درونی بودن تکمیل برنامه در یک الگوی تکرار و اصلاح سارق آزارگر را الگوسازی کردند و اپل و دیگران، برآورد جدیدی را از روابط میان جدیت در کار و انحراف در بزرگ‌سالان انجام دادند که پس از مستند کردن نگرانی‌های مشروع آن‌ها مربوط به غرض‌ورزی‌های گزینشی، صورت گرفت. سرانجام، تینا و دیگران شیوه‌های متغیر ابزاری را به کارمی‌گیرند تا نگرانی‌های خطای اندازه‌گیری را در الگوی تأثیرگذار جرم بر هزینه‌های خانوار برطرف کنند.

^۱. Local Average Treatment Effect

^۲. Endogenous Independent Variables

^۳. Measurement Error

^۴. Consistent Estimate

جدای از مستندسازی به کارگیری روبرو شد متغیرهای ابزاری در جرم‌شناسی، هدف این گفتار تدوین درآمدی آسان به این فن است. ما بخشن بعدی را با شرح مشکلات در پژوهش جرم‌شناسی آغاز می‌کنیم، که شگردهای متغیر ابزاری می‌تواند به حل آن‌ها کمک کند. سپس این شگرد را توضیح داده و نمونه‌ساده‌ای از به کارگیری آن را برای حل یک مشکل غرض‌ورزی در گزینش ارائه می‌کنیم. آن دسته از خوانندگان این گفتار که تصمیم می‌گیرند به وسیله شگردهای متغیر ابزاری پژوهشی را انجام دهند، باید در یکی از بهترین کارهای فنی شیوه‌های متغیر ابزاری زیر، پیشرفت کنند. این شیوه‌ها به طور ویژه برای آن‌هایی که اقتصاد نمی‌دانند، نگاشته شده‌اند.

بخش ۳. پ)

**برآورد پیامدها و دستاوردهای جرم و عدالت:
رویدهای غیرتجربی به تشریح جرم و دستاوردهای
کیفری**

۳۰. تحلیل چندسطحی در بررسی جرم و عدالت کیفری

رایج‌ترین سفسطه در اندیشه فلسفی از ناآگاهی درباره مضمون بحث ناشی می‌شود.

جان دوئی، ۱۹۳۱

نه رفتار جنایی و نه واکنش جامعه به آن، در یک فضای خلاء اجتماعی رخ‌نمی‌دهند - به همین دلیل، جرم‌شناسی به عنوان یک گرایش، ماهیت چندسطحی دارد. رفتار جنایی فردی، از عامل‌های محیطی، سیاسی و اجتماعی بزرگ‌تری تأثیر می‌پذیرد، همانند تصمیم‌های کنشگران گوناگون در نظام عدالت کیفری. ویژگی‌های کلاس‌ها و مدرسه‌ها بر رشد، بزهکاری و انحراف نوجوانان تأثیرمی‌گذارد. ویژگی‌های خانواده و همسایگان بر احتمال بزه‌دیدگی و بزهکاری و همچنین تکرار بزه زودهنگام و ترس از بزه تأثیرمی‌گذارد. ویژگی‌های اداره پلیس، تشریفات و هم‌جواری آن، بر عملیات‌های دستگیری مأموران، به کارگیری زور و میزان پاکسازی تأثیرمی‌گذارد. ویژگی‌های قاضی و ساختار دادگاه بر تصمیم‌گیری راجع به کیفر فرد تأثیر می‌گذارد و محیط زندان با بزهکاری، مصرف مواد و خشونت هم‌سلولی‌ها پیوند دارد. اگرچه این نمونه‌ها آرایه‌های گوناگونی از موضوعات جرم‌شناسی را دربرمی‌گیرند، اما همگی کیفیت تحلیلی مشترکی را به اشتراک می‌گذارند - هریک از آن‌ها داده‌هایی دارند که بر روی واحدهای چندگانه تحلیلی محاسبه می‌شوند. در چنین حالتی، الگوهای چندگانه، رویکرد آماری سودمندی را برای بررسی موضوعات گوناگون در جرم و عدالت کیفری ارائه می‌کنند. آن‌گونه که جدول

۱-۳۰ نشان می‌دهد، سال‌های اخیر شاهد شمار زیادی از بررسی‌های چندسطحی بر روی موضوعات گوناگون جرم‌شناسی و عدالت کیفری بوده‌ایم. این گفتار برای به کارگیری الگوهای آماری چندسطحی در این زمینه، درآمدی مبنای ارائه می‌دهد و با نگاهی مفهومی توضیح می‌دهد چند الگوی چندسطحی وجود دارد و چرا به کارگیری شان ضروری است؟ سپس نگاهی آماری به الگوهای مبنای چندسطحی دارد و کاربرد آن‌ها را با به کارگیری داده‌های کیفری به دست آمده از دادگاه‌های ناحیه‌ای فدرال بیان می‌کند. این گفتار با بحث راجع به کاربردهای پیشرفته و نگرانی‌های رایجی که در چارچوب کارهای پژوهشی چندسطحی بروز می‌یابند، جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌کند.

۳۱. الگوهای رگرسیون لجستیک برای متغیرهای خروجی

دسته‌ای^۱

بررسی جرم و عدالت کیفری بیشتر به این وضعیت می‌انجامد که پژوهشگر با متغیر خروجی روبرو می‌شود که با دو یا چند طبقه محاسبه شده است. در بسیاری از کاربردها، متغیرها غیردسته‌ای هستند، مانند دستگیرشده در برابر دستگیرنشده، محکوم شده در برابر محکوم نشده یا بر پایه وضعیت آن‌ها (مانند تبرئه، محکومیت ناشی از شکایت کیفری، محکومیت ناشی از رسیدگی کیفری). دیگر متغیرهای خروجی موردنظر ممکن است بر پایه دسته - طبقه‌های رتبه‌ای اندازه‌گیری شوند، مانند گونه کیفر (محکومیت تعلیق مراقبتی، محکومیت زندان، محکومیت سالب آزادی)، رفتارهای منحرفانه خوداظهاری (مانند هیچ، یک، دو یا چندبار ارتکاب) و بسیاری موارد مرتبط که عموماً بر پایه شاخص‌های رایجی که طبقه‌ها به کارمی‌گیرند و از به‌کلی موافق تا به‌کلی مخالف طیف‌شان گسترده است، محاسبه می‌شوند. بیشتر پژوهش‌های جرم‌شناسی انتشار یافته که با متغیرهای خروجی دسته‌ای روبرو شده‌اند، یکی از سه رویکرد زیر را اتخاذ کرده‌اند: ۱. برخی طبقه‌های متغیر خروجی چندحالتی (چندطبقه‌ای) را فرومی‌ریزنند تا اندازه‌های دودویی را رقم بزنند و الگوهای رگرسیون لجستیک دودویی^۲ را برای تحلیل داده‌ها به کار گیرند؛ ۲. در صورتی

^۱. Categorical Outcome Variables
^۲. Binary Logistic Regression

که متغیرها غیررتبه‌ای باشند، اندازه‌گیری ترتیبی انجام می‌دهند و الگوهای رگرسیون لجستیکی چندجمله‌ای^۱ را به کار می‌گیرند؛

۳. اگر متغیرها پیوسته باشند، اندازه‌گیری ترتیبی انجام می‌دهند و برای تحلیل داده‌ها رگرسیون^۲ OLS را به کار می‌گیرند. دو رویکرد نخست به‌طور مؤثر، اطلاعات راجع به توزیع موارد بر پایه متغیر وابسته را دور می‌ریزند، در حالی‌که رویکرد سوم فرض را بر این می‌گذارد که در متغیر ترتیبی، حجم زیادی از اطلاعات نهفته است. در نتیجه، هر سه رویکرد در حد مطلوب رضایت‌بخش نیستند.

تمرکز اصلی این گفتار به بحث گونه الگوی رگرسیون لجستیک اختصاص دارد که به بهترین شکل به‌دبال تحلیل متغیرهای خروجی دسته‌ای آمده‌اند. در راستای این هدف، ما راجع به الگوهای رگرسیون لجستیک دودویی برای وضعیت‌هایی بحث می‌کنیم که در آن‌ها متغیرهای وابسته تنها دو طبقه دارند، رگرسیون لجستیکی چندجمله‌ای برای وضعیت‌هایی است که متغیرهای وابسته، سه یا چند طبقه غیررتبه‌ای دارند و الگوهای رگرسیون لجستیک ترتیبی^۳ برای وضعیت‌هایی است که متغیر وابسته دست‌کم سه طبقه رتبه‌ای دارد. به‌طور شگفت‌آور و علی‌رغم آسانی نسبی به کارگیری الگوهای رگرسیون لجستیک ترتیبی، به کارگیری آن‌ها در تحلیل داده‌های جرم و عدالت کیفری نسبتاً نادر است. در کوشش برای برچیدن نگرانی‌های راجع به تحلیل مناسب داده‌های ترتیبی، ما بر به کارگیری و تفسیر الگوهای رگرسیون لجستیک ترتیبی در این گفتار تأکید بیشتری می‌کنیم.

این بحث به ترتیب زیر سامان یافته است: رگرسیون لجستیک دودویی عنصرهای اصلی رگرسیون لجستیک دودویی را ارائه خواهد کرد، زیرا

^۱. Multinomial Logistic Regression

^۲. Ordinary Least Square Regression

^۳. Ordinal Logistic Regression Model

به کارگیری و تفسیر این الگو در به کارگیری هر دو الگوی رگرسیون لجستیک چندجمله‌ای و ترتیبی که در ادامه این گفتار بررسی خواهد شد، بحث بنیادینی به شمار می‌آید. خوانندگانی که با الگوی رگرسیون لجستیک دودویی آشنایی دارند، می‌توانند از مبحث رگرسیون لجستیکی دودویی گذر کنند و مستقیماً به بحث رگرسیون لجستیک چندجمله‌ای وارد شوند که کاربرد و تفسیر الگوی رگرسیون لجستیک چندجمله‌ای را ارائه خواهد کرد. در پایان، رگرسیون لجستیک ترتیبی، به بحث دو الگوی رگرسیون لجستیک متفاوت راجع به متغیرهای خروجی ترتیبی می‌پردازند: الگوی بخت متناسب^۱ و الگوی بخت متناسب جزئی^۲. رویکرد کلی در بحث راجع به هر الگو، بر جسته کردن برخی جزئیات کلیدی فنی الگو و سپس تأکید بر به کارگیری و تفسیر آن است. برای خوانندگانی که می‌خواهند بحث‌های فنی دقیق‌تری را دنبال کنند، به منابع مناسبی اشاره شده است.

---

^۱. Proportional Odds Model
^۲. Partial Proportional Odds Model

۳۲. الگوهای شمارش در جرم‌شناسی

جرم را می‌توان بر پایه بسیاری از شاخص‌ها اندازه‌گیری کرد که شامل رویداد (آری/نه)، شدت (مانند جنایت/جنحه) و فراوانی یا نرخ ارتکاب جرم می‌شود. فراوانی ارتکاب را می‌توان به دو شیوه مشابه مورد توجه قرار داد؛ فاصله زمانی رویداد (نرخ) یا فراوانی رویدادها در هر واحد، مانند هفتگی، ماهانه یا سالانه (شمار). همچنین، ما می‌توانیم با درنظرگرفتن دیگر واحدها، مانند گروه‌های جمعیتی یا واحدهای ناحیه‌ای (نظیر همچوارها یا ناحیه‌ها) فراوانی را مدنظر قراردهیم.

الگوهای شمارش شامل الگوی رگرسیون پواسون پایه‌ای^۱ و تقریب‌های گوناگون آن، هم‌اکنون بی‌نهایت در جرم‌شناسی رواج یافته‌است. برای مثال، گاردنر و دیگران، به کارگیری الگوهای شمارش را برای پیش‌بینی رویدادهای خشن در جامعه، شامل ۷۹۷ تنی که در اتاق اورژانس بیمارستان روان‌پزشکی ارزیابی می‌شدند را نشان داد و تا ۶ ماه در اجتماع دنبال کرد. سامپسون و لاب به الگوی رگرسیون پواسون و مغایر رگرسیون دوجمله‌ای منفی^۲ آن برای ارزیابی پیامدهای تجربه نظامی بزهکاری بعدی، اتکا کردند. پاترنوستر و دیگران فرمول‌های رگرسیون پواسون را به کار گرفتند تا پیامدهای انصاف تصور شده در برهم‌کنش‌های دستگیری در خشونت خانگی مکرر را ارزیابی کنند. لاتیمور و دیگران دو گونه الگوی رگرسیون پواسون را برآورد کردند تا روابط

^۱. Basic Poisson Regression Model
^۲. Negative Binaminal Regression

متغیرهای کمکی^۱ بر شمار میانگین دستگیری دوباره و واریانس آن بر آزادشده‌گان، به قید قول شرف را ارزیابی کند. او سگود و چمبرز معیارهای ناحیه محور مرتبط با شمار دستگیری نوجوانان را برای جرم‌های شاخص اداره آگاهی فدرال و با به کارگیری فرمول‌های پوآسون ارزیابی کرد. پارکر به طور مشابه با اتکای بر الگوهای شمارش، دگرگونی شمارهای انباشت‌نشده نژادی در کشته‌شدگان شهری را ارزیابی کرد. برآگا بر نسخه دو جمله‌ای منفی الگوی رگرسیون پوآسون برای برآورد تغییرات در شمار دستگیری‌ها، طی دوره زمانی بین بزهکاران نوجوان مسلح به سلاح گرم در بوستون اتکا کرد. لاتیمور و دیگران به پیامدهای درمان سوء‌صرف مواد بر شمار دستگیری‌های دوباره میان تعليق‌شدگان مراقبتی محکوم به مواد مخدر در فلوریدا، نگاه کردند.

کلی‌تر از این موارد، اهمیت الگوسازی رفتارهای جنایی به عنوان شمارگان، مدت‌هاست پذیرفته شده و چندین دهه پژوهش در جرم‌شناسی به بررسی نرخ جرم در میان بزهکاران بر پایه پارادایم حرفه جنایی اختصاص یافته است. پژوهشگران این طرح آینده‌نگرانه، بیشتر به فایده کارشان در آگاهی از مفهوم لامبادا (λ) اشاره می‌کنند، نمادی یونانی که در آمار به کارمی‌رود تا به شمار مورد انتظار یا نرخ ناشی از توزیع پوآسون اشاره کند. در برخی متن‌های آماری، لامبادا به نشان مفهومی استاندارد ساده‌سازی شده است (در نماد یونانی با حرف μ , mu , μ مشخص شده است). ما با نماد آمار سازگار خواهیم بود و نماد معنایی استاندارد مشروط در زبان یونانی، یعنی λ را به کارخواهیم گرفت تا شمار یا نرخ میانگین مورد انتظار جرایم را از توزیع پوآسون استخراج کنیم.

نرخ‌ها جلوه شمارگان برخی تخصیص‌های تعریف شده‌اند (مانند زمان یا جمعیت) و به این ترتیب، دو متغیر به طور کامل قابل مبادله‌اند. برخی رویکردهای پایه‌ریزی شده طی این سال‌ها را می‌توان برای برآورد شمارگان در

^۱. Covariates

جرائم‌شناسی، به شکل سودمندی اجرا کرد. امروزه، برنامه‌های نرم‌افزاری آماری به ما امکان می‌دهند تا بیشتر راه حل‌های برتر را به آسانی از آمار بگیریم. با این حال، توصیه شده که باید احتیاط کرد و پیش از کارگیری این شیوه‌ها، سودمند است تا فرضیه‌های مبنایی هر شیوه را درک کنیم. برای رسیدن به این هدف، ما هم نماد پایه‌ای و هم شیوه‌های برآورد الگوهای رگرسیون را بر پایه داده‌های شماری توضیح می‌دهیم و سپس نمونه بررسی موردنی را از داده‌های گردآوری شده بر پایه دو نمونه بزرگ‌کاران محکوم به تعلیق مراقبتی را، از نهاد نوجوانان کالیفرنیا در دهه ۱۹۸۰ ارائه می‌دهیم.

۳۳. تحلیل آماری داده‌های فضایی بزهکاری^۱

دانشمندان اجتماعی، به‌طور روشی از ارتباط مکان با مکان آگاهی می‌یابند و جرم‌شناسی در این میان یک استثناء نیست. در حقیقت، جغرافیای جرم توجه اصلی جرم‌شناسان را از همان ابتدای این گرایش به خود اختصاص داده است. در اروپای سده نوزدهم، «آمارهای اخلاقی» پیشگامان، گری و کتل، به‌طور تجربی نشان داد که جرم در ناحیه‌های جغرافیایی، گستردگی گوناگونی دارد. آن‌ها نه تنها نقشه‌هایی را ترسیم کردند که این تفاوت‌ها را به تصویر می‌کشید؛ بلکه روابط آماری میان جرم، تهیه‌ستی و آموزش را نیز بررسی کردند.

در ابتدای سده بیستم، پژوهشگران دانشگاه شیکاگو، گستردگی جرم و سایر مشکلات اجتماعی در اجتماعات شهری را بررسی و دوباره الگوهای جغرافیایی را ترسیم کردند و ویژگی‌های اجتماعی را برای توضیح آن ناهنجاری‌ها به کار گرفتند. کار انحراف نوجوانان به یک نمونه ستی تبدیل شد. گرایش به جغرافیای جرم تا حدی در دهه‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۸۰ کاهش یافت، دلیل آن نیز تا حدی این مسأله می‌تواند باشد که مغایطه‌بازی بوم‌شناسی به تفسیر داده‌های گردآوری شده لطمه زد. سپس، پیوند میان اجتماعات و جرم، بازآفرینی شد. در سال‌های اخیر، نگرانی جدیدی نسبت به واحدهای خرد مکانی، نظری آدرس‌ها یا قطعه‌های خیابانی پدید آمد.

---

^۱. Spatial Crime Data

از یک، آغاز زودهنگام، جرم‌شناسی جغرافیایی^۱ حوزه‌ای پژوهشی بوده که در آن نوآوری‌های روش‌شناسانه و آماری خیلی زود پایه‌ریزی یا سازگار شده‌اند. گری و کتله در دوران خود، پیشگامان و نوآورانی به شمار می‌آمدند و از کار آن‌ها به عنوان سکوی پرتاب بخش عمداتی از دانش اجتماعی جدید یاد می‌شود. هنگامی که الگوهای خطی سلسله مراتبی (چندسطحی) در دهه ۱۹۸۰ پایه‌ریزی شد، جرم‌شناسان و جامعه‌شناسانی که پیوندهای میان اجتماع و جرم را بررسی کردند، به سرعت شیفت‌اش شدند و آن‌ها را برای الگوسازی پیامدهای بافتی اجتماع به کاربردند و حتی پیشگامی پایه‌ریزی «اقتصادستنجی» جدید برای اندازه‌گیری جرم را به عهده گرفتند. هنگامی که الگوهای خطسیری برای الگوسازی پیشرفت جنایی افراد پایه‌ریزی شدند، جرم‌شناسان جغرافیایی به زودی ارزش کار خود را در الگوسازی خطسیرهای جنایی مجموعه‌های جغرافیایی دیدند. به عنوان نمونه دیگر، اقتصادستنجی‌های مکانی به سرعت در زمینه جرم‌شناسی انتشار یافت. در پژوهش راجع به گزینش مکانی جرم، پایه‌ریزی‌ها بر پایه الگوسازی گرینشی مجزا صورت گرفت. تمرکز اخیر بر واحدهای کوچک تحلیلی، چالش‌های روش‌شناسی جدیدی را برای جرم‌شناسی جغرافیایی پدیداری آورد. به طور چکیده، جرم‌شناسی جغرافیایی همیشه در لبه روش‌شناسی کلان و پیشرفت تجربی فرارداشته است.

هدف گفتار پیش رو، فراهم آوردن نگاه کلی روزآمد به شیوه‌های الگوسازی آماری از داده‌های جنایی مکانی است تا برخی کاربردهای آموزنده و نوآورانه در این زمینه را بازنگری و خواندنده را به ادبیات مرتبط، رهنمون شود. این گفتار شامل سه بخش می‌شود: بخش نخست به موضوع بحث وارد می‌شود و آن را ترسیم می‌کند. این بخش رابطه تحلیل مکانی را بررسی و چیستی داده‌های مکانی و اینکه کدام واحدهای مکانی را می‌توان تفکیک و

---

^۱. Geographical Criminology

چگونه از آن‌ها نمونه‌برداری کرد، توضیح می‌دهد. سپس این بخش ردیف‌های جرم‌شناختی را که می‌توان به شکل جغرافیایی ارجاع داد، تبیین و الگوسازی مکانی را بر پایه آمار مکانی توصیفی و شگردهای بصری‌سازی (نقشه‌کشی جرم) که در جای دیگر این مجموعه خواهند آمد، ترسیم می‌کند.

ما دو گونهٔ خروجی‌های مکانی را که می‌توان الگوسازی کرد، از یکدیگر تفکیک می‌کنیم: توزیع مکانی و جابه‌جایی. بخش دوم به تحلیل توزیع‌های مکانی می‌پردازد. ما راجع به چگونگی تخصیص ساختار مکانی در آمارهای مکانی بحث و مفهوم مبنای خودهمبستگی مکانی را تبیین و گسترهٔ الگوهای رگرسیون آگاهانهٔ مکانی و کاربری‌شان در جرم‌شناسی را بازنگری می‌کنیم. بخش سوم به تحلیل جابه‌جایی می‌پردازد. ما طول مسافت جرم را بررسی و راجع به الگوهای برهم‌کنشی مکانی، الگوهای گزینش مکانی و تحلیل سه‌گانه‌های سیار بحث و دوباره کاربردهای آن‌ها در حوزهٔ جرم و عدالت کیفری را برجسته می‌کنیم.

این گفتار یک بازنگری را بازمی‌چیند که نزدیک به یک دههٔ پیش پدیدار شد. در مقایسه با آن بازنگری، گفتار پیش رو به این نظریه، سامانه‌های اطلاعات جغرافیایی (GIS) و شیوه‌های تحلیل مکانی توصیفی مجال کمتری داده و بیشتر تحلیل خود را صرف گزینش مکانی و جابه‌جایی کرده است.

۳۴. درآمدی بر یادگیری آماری در پرتو رگرسیون

یادگیری آماری، گرداوری ضعیف رویه‌هایی است که به وسیله آن‌ها ویژگی‌های اصلی دستاوردهای نهایی به شکل استقرایی شناسایی می‌شوند. پیوندهای تاریخی روشنی میان تحلیل داده‌های کاوشگرانه^۱ وجود دارد. همچنین، پیوندهای روشنی میان شگردهای آماری، مانند تحلیل مؤلفه‌های اصلی،^۲ خوشه‌بندی^۳ و هموارسازی^۴ و دغدغه‌های همیشگی نسبت به دانش رایانه، مانند پذیرش روند و شناسایی لبه وجود دارد؛ اما در جایی که پیشرفت‌های اخیر به توان محاسبه ردیفی، الگوریتم‌های رایانه‌ای و نظریه آمار، دانش رایانه و ریاضیات کاربردی مربوط نمی‌شود، یادگیری آماری وجود ندارد. این بحث می‌تواند مباحث بسیار جدی رایانه‌ای را مطرح کند. بحث‌های گسترده یادگیری آماری را می‌توان در هستی و دیگران و بیشاب یافت. یادگیری آماری، گاهی یادگیری ماشینی یا یادگیری بازتوان‌بخشی نیز نامیده می‌شود، به‌ویژه هنگامی که در چارچوب دانش رایانه بحث می‌شود.

در این گفتار، ما به یادگیری آماری، به عنوان شکلی از تحلیل رگرسیون ناپارامتریک توجه می‌کنیم.^۵ مزیت این کار این است که مفاهیم جدید را

^۱. Exploratory Data

^۲. Principle Components Analysis

^۳. Clustering

^۴. Smoothing

^۵. آماردانها معمولاً رگرسیون را تحلیل تعريف می‌کنند، لذا هدف درک هرچه بیشتر داده‌های در دسترس است که چگونه توزیع شرطی برخی متغیرهای پاسخ در خردۀ جمعیت‌های تعیین شده به وسیله مقدارهای احتمالی پیش‌گویی یا پیش‌گویان، گوناگون است. مرکزهای موردنظر در توزیع متغیر پاسخ از یک یا چند شرط پیش‌گویان برخوردارند. در بیشتر موارد، شرط به معنای پارامتر اصلی است.

می‌توان در مجموعه‌ای وارد کرد که بسیاری از خوانندگان با آن‌ها آشنایی دارند. خطری که تهدید می‌کند، این است که پیشرفت‌های نمایان یادگیری آماری به طور کامل درک نمی‌شوند و رویه‌های یادگیری آماری مهمی که مشمول چشم‌انداز رگرسیون نشده‌اند، نادیده می‌مانند. هرچند در یک نگاه کوتاه، این کار معامله سودمندی است و محتوای قابل توجهی را فراهم می‌آورد. رویکرد به کارگرفته شده، تا حد زیادی بر کتاب رفتار طولی اخیر برک استوار است.

نخست، برخی مفاهیم پیش‌زمینه مورد توجه قرار گرفته‌است. سپس سه رویه مهم یادگیری آماری به ترتیب بحث می‌شود: جنگل‌های تصادفی،^۱ بالابردن^۲ و ماشین‌های بردار پشتیبان.^۳ اگرچه این چنین ارائه‌ای به کارگیری عبارت‌های رسمی ریاضی را کمتر می‌کند، اما ضروری است برخی دیدگاه‌های مهم آمار ریاضی به شکل فرضیه درآیند. همچنین، این گفتار حسب ضرورت، برخی نمایان‌های پیشینی هموارکننده‌ها و طبقه‌بندی و درخت‌های رگرسیون^۴ و پیشینه دگرگون‌ناپذیر الگوی خطی تعمیم‌یافته^۵ را مفروض می‌انگارد. در چندین پاورقی کوشش شده محتوای آموزشی اضافی نیز ارائه شود.

---

^۱. Random Forests

^۲. Boosting

^۳. Support Vector Machines

^۴. Regression Trees (CART)

^۵. Generalized Linear Model

۳۵. برآورد پیامدهای زمانی بر واحدهای یگانه و چندگانه

همانند جرم‌شناسان، ما به دنبال درک فراغیرتر ماهیت دگرگونی هستیم. لذا می‌خواهیم بدانیم چه چیزی به دگرگونی می‌انجامد و چگونه می‌توانیم رخداد دگرگونی بهبودیافته را آسان کنیم؛ مانند جرم کمتر و رفاه اجتماعی بیشتر. بنابراین، بسیاری از پرسش‌های پژوهشی ما اساساً به دگرگونی در بازه‌های زمانی مربوط می‌شوند. ممکن است ما بخواهیم بدانیم آیا جرم در اثر اجرای خط‌مشی جدید کاهش یافته است یا پیش‌بینی کنیم که منحرفان به محض دریافت مدرک دانشگاهی رفتار بهتری خواهند داشت. با این حال، بیشتر پژوهش‌های انتشاریافته در حوزهٔ ما، تنها بر داده‌های اندازه‌گیری شده در یک نقطهٔ زمانی اتکا دارند. برای مثال، هنگامی که پیامدهای خط‌مشی گذاری برآورد می‌شود، ما بیشتر نرخ جرم را در حوزه‌های قضایی مشمول آن خط‌مشی، با حوزه‌های نامشمول آن مقایسه می‌کنیم. یا اینکه ما رفتار جنایی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی را با غیر آن‌ها مقایسه می‌کنیم. ما با نادیده‌انگاشتن جنبهٔ زمانی در پرسش‌های این پژوهش، بیشتر بر روی سبب پیامدها تأکید می‌کنیم. به علاوه، ما به طور ویژه در برابر یافته‌های تحریف شده آسیب‌پذیریم. در اینجا یک الگو، اندازه‌های مهمی که با پیش‌گویانمان مرتبط هستند را از دور خارج می‌کند. در واقع، لافری چنین استدلال می‌کند که رشد منفی رخداده در جرم خشن در ابتدای دهه ۱۹۹۰، جرم‌شناسان را به شگفتی واداشت، زیرا ما به اطلاعات برش عرضی (داده‌های یک بازهٔ زمانی) مربوط به پیش‌گویی مان تکیه کرده بودیم.

شاید این موضوع را بتوان با بررسی نقاط جرم‌خیز جنایی به بهترین وجه نشان داد. نقاط جرم‌خیز از لحاظ مکانی حوزه‌های متمرکز جنایی هستند که

بخش عمده‌ای از رفتار جنایی را در یک ناحیه به عهده دارند. پس از ملاحظه این پویایی، راهبردهای خطمشی گذاری برای مبارزه ویژه با این نقاط، به وسیله گماردن پلیس پیاده در آن‌ها پایه‌ریزی شد. درحالی‌که بررسی‌ها به طور هماهنگ بسته‌های جنایی را نشان دادند، یک پژوهش نسبتاً کوچک، میزان پایداری نقاط مذکور را در دوره‌های زمانی گسترش یافته بررسی کرد. ویسبورد و دیگران، توزیع جرم در قطعه‌های خیابان‌های سیاتل را به شکل سالانه و برای ۱۴ سال، با به کارگیری تحلیل خطسیری ارزیابی کردند. آن‌ها نشان دادند که نقاط جرم خیز معمولاً در طول زمان پایدارند و روند کلی جرم نیز در بخش‌های نسبتاً کوچک مکانی دگرگون می‌شود. این پژوهش از آن جهت اهمیت دارد که آشکارا آن دسته از دگرگونی‌های احتمالی در نقاط جرم خیز را الگوسازی می‌کند که راجع به پویایی‌هایشان پلیس می‌تواند آگاهی بسیار بیشتری به دست آورد. دیگران در کارهای تازه‌تر، به شکل مستقیم‌تری الگوهای بسته بندي زمان - مکان را ارزیابی و اهمیت یکپارچه‌سازی جنبه‌های زمان و مکان را برای درک بهتر ردپاهای زمانی - مکانی جرم‌های متمایز و همچنین دگرگونی خطرپذیری یک خانه‌دار را که بزه‌دیده جرم برگلری^۱ می‌شود، نشان می‌دهد.

درحالی‌که یکپارچه‌سازی تحلیل مکانی و زمانی فراتر از مجال این گفتار است، نمونه‌های پیش‌گفته اهمیت اتصال پرسش‌های پژوهشمن با شیوه پژوهشی متناسب را نشان می‌دهند. از آنجا که بیشتر پرسش‌های پژوهشمن ذاتاً پویایند، جرم‌شناسان به تازگی شیوه‌هایی را برای تحلیل دگرگونی‌ها در طول زمان سازگار کرده‌اند. این گفتار به شکلی طراحی شده تا خواننده را به مجموعه‌ای از گزینه‌های روش‌شناسی برای برآورد پیامدهای دگرگونی یک متغیر مستقل بر یک متغیر وابسته وارد کند. من با ترسیم چندین گزینه

۱. Burglary

ورود به عنف به ملک دیگری برای ارتکاب سرقت یا تجاوز به عنف یا تخریب یا قتل (م).

روش‌شناسی آغاز می‌کنم که یک پژوهشگر اندازه‌های تکراری را بر روی یک واحد یگانه^۱ انجام داده است. سپس چندین گزینه را بررسی می‌کنم که بسیاری از واحدها به تکرار اندازه‌گیری می‌شوند. در پایان، این گفتار با این بحث به جمع‌بندی و نتیجه‌گیری می‌رسد که خوانندگان را در تصمیم‌گیری‌های روش‌شناسانه، به هنگام تحلیل داده‌های پویا، راهنمایی می‌کند.

---

^۱. Single Unit